Prof Build

ПРОФЕСІЙНО ПРО БУДІВНИЦТВО

Prof Build №5 (47) 2025

MOLODIST:
КОМАНДА, ЩО БУДУЄ ДІМ І ДОВІРУ

ЕКОТЕХНІК УКРАЇНА

Проектування Постачання Будівництво

КОМАНДА ПРОФЕСІОНАЛІВ ЗРОБИТЬ ВАШЕ ПІДПРИЄМСТВО ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНИМ

ЯКІСНО ТА В СТИСЛІ ТЕРМІНИ ВИКОНАЄМО:

- ПРОЕКТУВАННЯ
- ПІДБІР ОБЛАДНАННЯ
- БУДІВНИЦТВО СОНЯЧНИХ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЙ
- ВСТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМ НАКОПИЧЕННЯ ЕНЕРГІЇ

Скануйте QR-код та залишайте заявку!

Ми підготуємо для Вас індивідуальне рішення по встановленню сонячної станції.

ЕНЕРГІЯ БІЗНЕСУ

Надійні рішення для енергонезалежності вашого бізнесу від лідера галузі

«Сонячна енергія підвищує інноваційність бізнесу та робить підприємство енергонезалежним»

Віктор Кондратюк
Директор ТОВ "Екотехнік Україна"

НАШІ ПЕРЕВАГИ

Комплексні рішення СЕС «під ключ» для промислових і комерційних об'єктів

Оптимізація сонячної станції під особливості вашого виробництва

Постійний онлайн-моніторинг, діагностика та регулярне обслуговування

ВІТАЮ ВАС — СИЛЬНІ, НЕЗЛАМНІ УКРАЇНЦІ!

Prof Build продовжує свою місію — бути фаховим голосом української будівельної галузі в національному та міжнародному просторі. Цей номер — тому яскраве підтвердження.

На його сторінках — змістовні інтерв'ю з лідерами галузі, приклади втілення інновацій, реальні кроки в напрямку відновлення, архітектурні рішення, житлові проєкти, технології, які змінюють обличчя країни. Ми говоримо про виклики, але передусім — про спроможність будівельного ринку бути рушієм трансформацій.

Цього літа я відвідала Конференцію з відновлення України URC 2025 у Римі — важливу міжнародну подію, яка зібрала представників урядів, бізнесу, донорів та експертів з усього світу. Для нашої редакції ця участь стала черговим кроком до зміцнення позицій Prof Build як професійної платформи для діалогу з міжнародною спільнотою.

Ми віримо: саме будівництво сьогодні формує не лише фізичну, а й стратегічну основу нової України. І ми пишаємося тим, що можемо бути частиною цього процесу.

З вірою у перемогу,
головна редакторка й засновниця журналу Prof Build
Світлана Шах

Інтерв'ю

6 Сергій Сухомлин: «Відновлення України: прозорість, інновації та національна експертиза»

10 Лев Парцхаладзе: «Ми не чекаємо перемоги, щоб почати, — ми вже відбудовуємо країну»

12 Відбудова — це не просто бетон і дороги, це перевірка зрілості держави

16 MOLODIST: команда, що будує дім і довіру

18 Інфраструктура довіри: як змінюється культура управління житлом в Україні

20 Олександр Тигов: «Ми не просто будуємо, а створюємо простір для тих, хто обирає якість, гармонію і життя в єдності з природою»

22 «НРЦ-ЮКРЕЙН»: формула лідерства в Прозорро.Продажі, або Як електронні аукціони відкривають нові ринки для будівельного бізнесу

24 Цементний ринок України: реалії, бар'єри, потенціал

28 Сучасні рішення з турецькою точністю: досвід PARGET MAKINA

Відбудова

30 Відбудова України: сталий шлях до майбутнього. Конфедерація будівельників України на URC 2025

32 URC 2025: конференція, що формує майбутнє України

Аналітика

36 Будівельний ринок у першій половині 2025 року

Актуально

40 Ярослав Ященко: «KYIVBUILD має зайняти всі три павільйони МВЦ. І це станеться дуже скоро!»

42 BUSINESS DAY КБУ: проблеми ринку і реалізовані рішення

46 Відбудова, інвестиції, кадри: про що говорили на Раді директорів КБУ

Освіта

48 У КНУБА розробляють новий бетон для 3D-друку будівель – використовуватимуть уламки зруйнованих споруд та відходи сільського господарства

50 ІІНО КНУБА: новий простір для 3D-друку

52 Нові підходи у будівництві – досвід професіоналів-практиків

Чемпіонат

54 У місті Вільнюсі відбувся V Міжнародний чемпіонат зі встановлення риштувань

56 Віктор Воронцов: «Інвестуйте в участь у чемпіонаті – це приверне молодь і зробить вашу компанію помітною»

Архітектура і дизайн

58 Конкурс НСАУ 2024

Журнал «Prof Build»

Засновник: Світлана Шах
Періодичність: 6 разів на рік.
Тираж: 3000 примірників.
Зареєстрований Державною реєстраційною службою України.
Свідоцтво про реєстрацію
КВ №19931-9731Р
Ідентифікатор медіа:
R30-05122
Prof Build №5 (47) 2025
Підписано до друку: 25.07.2025

Головна редакторка
Світлана Шах

Дизайн та верстка
Надія Грицишина

Адреса редакції:
м. Київ,
вул. Освіти, 4
Контакти редакції:
+38 (044) 361 92 79
+38 (067) 912 89 29
info@profbuild.in.ua
profbuild.in.ua

Видруковано:
підрядник: ФОП Кудіна Г.О.
на типографії
ТОВ «АРТ СТУДІЯ ДРУКУ»
Тел.: +38 (067) 460-07-25
www.artprintstudio.com.ua

Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Передрук матеріалів — тільки з дозволу редакції

Генеральний партнер:

СЕРГІЙ СУХОМЛИН: «ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ: ПРОЗОРІСТЬ, ІННОВАЦІЇ ТА НАЦІОНАЛЬНА ЕКСПЕРТИЗА»

*Голова Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України **Сергій Сухомлин** розповідає про виклики та досягнення у масштабній реконструкції України. Він акцентує на необхідності законодавчих реформ, ефективних державно-приватних партнерствах, прозорості в закупівлях і розвитку національної експертизи для швидкого і якісного відновлення, а також ділиться реальними кейсами успішної реалізації проєктів, зокрема у прифронтових регіонах.*

✓ **Які пріоритети у процесі відновлення інфраструктури Ви вважаєте ключовими на 2025 рік? Чи змінився фокус — з ремонту до повноцінної модернізації?**

Якщо говорити про масштаби відновлення, йдеться про мільярди гривень. Утім, з огляду на обсяг руйнувань, цих ресурсів недостатньо. Тому пріоритет — прифронтові регіони, зокрема дороги. У 2024 році фінансування для таких областей утричі вище, ніж для центральних чи західних. Війна диктує пріоритети: логістика й оборона — на першому місці.

Навіть обмежені бюджети змушують діяти стратегічно — не латати, а мислити системно. У Херсонській області в майже зруйнованому селі Посад-Покровське у 2024 році розпочалося повноцінне будівництво. Понад 500 фахівців і десятки одиниць техніки залучено до створення цілісного середовища для життя: нова школа з дитсадком, громадські простори, урбан-парк, спортивні споруди, станція безпеки, медичний осередок, центр розвитку дитини, LED-освітлення, сонячні панелі. Уперше село отримає газифікацію та стабільне водопостачання. Головна ідея — не просто збудувати житло, а сформувати осередок життя і взаємодії. Це пілотний проєкт, на основі якого тестуються нові процедури та стандарти — з думкою про майбутню масштабну відбудову сотень громад.

Інший приклад — Бородянка. Там не лише ремонтується житло, а й зводяться нові будинки на місці тих, що не підлягають відновленню. Усі рішення — інклюзивні та енергоефективні. Уже реалізовано першу чергу урбан-парку, що буквально повернув життя в простір: діти, родини, жива комунікація. Одночасно триває реконструкція центральної вулиці — із заміною комунікацій, безпечними переходами, доступними тротуарами, сучасними зупинками, озелененням і облаштуванням прибудинкових територій.

У співпраці з проєктантами та урбаністами сформовано кейс, який може стати модельним для інших міст. Цей досвід варто поширювати вже зараз, аби громади, архітектори та управлінці закладали правильні принципи не після, а під час війни — з орієнтацією на сучасне, якісне і стійке майбутнє.

✓ **Наскільки ефективною є співпраця з міжнародними донорами і як забезпечується прозорість у реалізації проєктів? Які механізми контролю працюють сьогодні найкраще?**

Співпраця з міжнародними донорами загалом сприяє прозорості — більшість проєктів реалізується відповідно до процедур міжнародних банків і організацій. У багатьох випадках саме донори проводять закупівлі самостійно, керуючись власними правилами.

Однак зворотний бік такої співпраці — час. Аналіз типової ситуації показав: від ухвалення рішення про фінансуван-

Сергій Іванович Сухомлин *— український державний управлінець, з вересня 2024 року очолює Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України. До цього мав багаторічний досвід у місцевому самоврядуванні, зокрема в розробленні та впровадженні енергоефективних проєктів, реформуванні системи ЖКГ та управлінні масштабними інфраструктурними проєктами. Активно співпрацює з міжнародними донорами та приватним сектором, приділяючи увагу впровадженню прозорих процедур й інноваційних технологій у процесах відновлення.*

Бородянка до/після

ня до фактичного старту робіт минає до двох років. Середній маршрут — це 64 погодження або урядові рішення. Для умов повоєнної країни це занадто довго. Особливо, коли йдеться про житло: люди не можуть чекати роками, і втрата часу означає втрату населення.

Саме тому Кабінетом Міністрів було створено Централізовану закупівельну організацію (ЦЗО) при Агентстві. 3 липня оголошено про початок ринкових консультацій на закупівлю модульних укриттів, опісля будуть оголошені торги. Це буде зовсім інший підхід — швидкий, прозорий, ефективний. І навіть міжнародні партнери зможуть почерпнути із цього чимало.

Показовий приклад — проєкт будівництва водогону до Миколаєва. Початкове техніко-економічне обґрунтування передбачало вартість у 8,7 млрд гривень. Із осені 2024 року проєкт було проаналізовано, суттєво доопрацьовано — і після оптимізації бюджет зменшено до 6,3 млрд гривень. Економія склала понад 30 %. Але справа не лише у здешевленні. Доопрацювання охопило низку важливих елементів: додано енергоефективні рішення (зокрема встановлення сонячних панелей), передбачено укриття для персоналу, захисні споруди для насосних станцій, а також додаткові потужності для забезпечення потреб фермерів у зрошенні полів.

Проєкт стартував у лютому, а вже в серпні заплановано запуск водопостачання. Це масштабний і технічно складний об'єкт.

І це — результат роботи українських компаній та інженерів. Доказ того, що якість і швидкість цілком досяжні вже зараз. При професійному, відповідальному та прозорому підході країна здатна не лише ефективно використовувати міжнародну допомогу, а й бути прикладом її реалізації.

✓ **Які механізми державно-приватного партнерства Ви вважаєте найперспективнішими для прискорення відновлення? Чи готова держава до довгострокових зобов'язань перед бізнесом?**

Цей напрям має стратегічне значення. Україна активно вивчає міжнародний досвід, зокрема приклад Великої Британії, де діє Національне агентство інфраструктурних проєктів. Його принцип — простий і дієвий: кожен проєкт спершу оцінюється на предмет доцільності реалізації в межах державно-приватного партнерства (ДПП). Якщо така можливість є — ініціатива передається бізнесу. Це дозволяє зменшити навантаження на держбюджет і водночас забезпечити більшу гнучкість, швидкість і технологічність реалізації.

Україна також потребує такого підходу. Частина проєктів, розроблених у співпраці з міністерствами та громадами, уже передбачає залучення великих приватних інвесторів. Наприклад, будівництво теплоелектростанцій, що працюватимуть на паливі, добутому з переробленого сміття (RDF та SRF), — технологічно складні об'єкти, для реалізації яких потрібна експертиза бізнесу.

Найперспективнішими нині є саме ті ініціативи, де поєднуються ресурси громад і приватного капіталу. Донорська допомога й міжнародне фінансування — важливі, але часто тривалі за часом. Натомість сприятливе інвестиційне середовище забезпечує значно швидший результат. І держава це усвідомлює.

Показовий крок — ухвалення нової редакції Закону «Про державно-приватне партнерство». Документ суттєво спрощує процедури та скорочує терміни реалізації, він набере чинності через три місяці.

Це — потужне вікно можливостей. Як для міжнародного, так і для українського бізнесу. Ідеться не лише про участь у повоєнному відновленні, а й про довгостроковий вклад у модернізацію інфраструктури України.

✓ **Чи планується в рамках цієї співпраці підтримка якихось окремих сегментів будівельної сфери: виробників будматеріалів чи логістичних компаній тощо?**

Найближчим часом у процесі відновлення особливо затребуваними будуть саме ті напрями, які сьогодні активно

опрацьовуються. Серед них — розроблення рішень і моделей для швидкої реалізації. Один із прикладів — модульні очисні каналізації.

В Україні лише 32 % стічних вод проходить якісне очищення, і це переважно стосується малих і середніх громад. Класичне будівництво таких систем займає щонайменше 3–5 років. Альтернатива — модульні рішення, реалізація яких уже розпочата в межах водних проєктів: зокрема, впроваджуються системи очищення на 600 і 200 кубометрів у двох громадах. Це створює потужну нішу для українських виробників — виробництво таких модулів може бути локалізоване в Україні, адже попит буде масштабним.

Другий ключовий напрям — модульні укриття. Проблема безпеки особливо гостро стоїть для шкільної інфраструктури, амбулаторій, дитячих садків, особливо у прифронтових територіях. За результатами аналізу потреб разом із громадами та обласними адміністраціями, визначено необхідність побудови приблизно 3 500 малих укриттів на 20–100 осіб.

Вітчизняний бізнес залучено до розробки: проведені консультації, надано технічні завдання. Дві компанії вже подали свої пропозиції, а перші випробування підземних укриттів — успішно пройдені на полігоні спільно з військовими. Укриття відповідають усім вимогам.

Централізована закупівельна організація здійснюватиме рамкові закупівлі, після чого рішення будуть включені до системи Prozorro Market. Це дозволить громадам здійснювати швидке і прозоре придбання.

Ще один масштабний напрям — будівництво нових водогонів. У проєктах великого діаметру наразі переважають європейські виробники, проте на середніх і менших діаметрах українські компанії цілком конкурентоздатні. Запуск побудови, підготовка до будівництва водогонів планується цього року в регіонах.

✓ **Які цифрові інструменти сьогодні застосовуються в управлінні проєктами відновлення? Чи планується масштабування таких платформ, як DREAM або Prozorro, у сферу інфраструктури?**

Система DREAM вже активно використовується і довела свою ефективність як інструмент управління. Водночас їй бракує механізму пріоритизації проєктів — нині триває спільна робота над його впровадженням. Це дозволить перетворити платформу з бази даних на справжній стратегічний інструмент.

Незабаром також буде презентовано оновлений сайт Агентства відновлення. Один із його ключових елементів — інтерактивна візуалізація проєктів через систему дашбордів.

Що це означає? Кожен охочий зможе в реальному часі бачити:

- які саме проєкти реалізуються;
- хто підрядник;
- яка вартість робіт;
- скільки коштує ремонт одного квадратного метра дороги;
- як триває будівництво;
- статус реконструкції мостів, пунктів пропуску тощо.

Це буде максимально прозора візуалізація інфраструктурного відновлення — на одному майданчику, в одному форматі, доступному кожному.

Окремо варто згадати про закупівлі. Ми виходимо на новий рівень — через створення ЦЗО. Більшість тендерів через неї проводитиметься з дотриманням міжнародних стандартів прозорості.

Відбір керівництва ЦЗО здійснювався за участю Європейської антикорупційної ініціативи та міжнародних партнерів. Було подано 42 кандидатури — станом на липень уже визначений переможець конкурсу, пройдена співбесіда, триває спецперевірка. До цієї структури прикута особлива увага — і вона має стати взірцем відкритого, ефективного і швидкого проведення закупівель у сфері інфраструктури.

✓ **Як обираються пріоритетні об'єкти в регіонах, що найбільше постраждали від бойових дій? Чи є конкретні критерії та наскільки до процесу залучені громади?**

Уже напрацьовано чіткі критерії оцінювання проєктів — наразі для сектору водопостачання, але саме ця методика стане основою для інших галузей: освіти, медичної інфраструктури, логістики тощо.

Відбір проєктів здійснює експертна рада, до складу якої входять представники Мінрозвитку, Українського інституту майбутнього (UIF), міжнародні партнери (зокрема SEFE), а також інженери, гідрологи, економісти та профільні експерти.

Система базується на моделі британського зразка — Five Case Model, яка оцінює кожен проєкт за п'ятьма критеріями:

1. Соціальний вплив – кого й у якій кількості торкнеться реалізація;
2. Економічна ефективність – які масштаби користі в розрізі вартості;
3. Комерційна доцільність – чи проєкт має потенціал сталості;
4. Фінансова життєздатність – чи забезпечено джерела фінансування;
5. Інституційна готовність – наскільки готові замовники, громади, підрядники.

Наприклад, очисні споруди в Житомирі потребують модернізації, але працюють. Водночас у Томаківці та Мировому, що на Дніпропетровщині, водопостачання відсутнє понад два роки. Відповідно, за соціальним критерієм перевагу отримує саме другий проєкт. А якщо ще й об'єднати його з сусідніми громадами — виникає економічна синергія, що також підвищує загальний бал.

Система також передбачає залучення громад до процесу, особливо на рівні попереднього аналізу та планування. Замість емоційних рішень — «бачимо зруйновану школу, відновлюємо її» — просуваємо раціональний підхід: аналіз демографії, навантаження на освітню мережу, обрахунок вартості на учня.

Це дозволить:

- раціонально використовувати ресурси;
- пояснити донорам, чому обрано саме цей об'єкт;
- забезпечити ефективність реалізованих проєктів.

Так формується нова культура управління відбудовою, яка орієнтована не лише на швидкість, а й на довгостроковий ефект.

✓ **За період, відколи Ви очолюєте Агентство, що можете відзначити як найбільш значуще — не лише з погляду проєктів, а й у трансформації підходів до відновлення та будівництва в Україні?**

Сьогодні існує об'єктивна потреба в оновленні чинного законодавства, особливо у сфері будівництва. Діюча кошторисна система — застаріла та неефективна. Вона не захищає бізнес, який бере участь у тендерах як підрядник, і не створює умов для реальної конкуренції. Це серйозний виклик, на який уже готується низка змін, зокрема законодавчих ініціатив.

Найближчим часом планується винесення на розгляд уряду нових постанов Кабінету Міністрів, що дозволять зробити процеси відновлення не лише прозорішими, а й значно швидшими. Зміни мають охопити як нормативну базу, так і самі процедури.

Один із показових прикладів — відновлення дитячої лікарні «Охматдит». Об'єкт давно зазнав пошкоджень і є надзвичайно чутливим для суспільства. Детальний розрахунок усіх етапів — від обстеження до реалізації — показав: для повного відновлення потрібно 760 днів, із яких лише 300 займає будівництво, а решта 460 — бюрократичні процедури. За таких умов швидке та ефективне відновлення неможливе.

Водночас забезпечується повна прозорість. Громадяни мають розуміти, як і на що витрачаються державні кошти. Завдання — поєднати швидкість, прозорість і ефективність. Є й практичні результати. Завдяки зміні підходів до утримання дорожньої інфраструктури вартість експлуатації вдалося знизити на 30–40 %, що принесло мільярдні заощадження для бюджету.

Ще один приклад — пункти пропуску. Міжнародними партнерами було розроблено техніко-економічне обґрунтування для дев'яти прикордонних пунктів пропуску, однак жодного готового рішення передано не було. Тому створено власну модульну модель, яка в кілька разів дешевша, але відповідає всім сучасним вимогам: доступність, інклюзивність, санітарні умови, наявність навісів тощо. Перші тендери вже відбулися, і найближчими місяцями заплановано відкриття двох таких пунктів. У подальшому модель буде масштабована на всі дев'ять об'єктів.

Кожне рішення спрямоване не лише на прискорення відновлення, а й на його економічну доцільність. Наприклад, будівництво великих пунктів пропуску в малих населених пунктах — нераціональне, особливо з огляду на перспективу вступу до ЄС, коли частина таких об'єктів може втратити актуальність.

Аналогічно — з модульними укриттями. Їхній монтаж займає лише два тижні, а вартість у п'ять разів нижча, ніж традиційних бетонних конструкцій. Саме над такими практичними, ефективними й фінансово виправданими рішеннями сьогодні працює Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України.

✓ **Чи можете Ви виокремити управлінські практики або принципи, що виявилися найефективнішими для роботи у сфері відновлення? Як Ваш професійний бекграунд трансформувався у викликах сьогодення?**

Попередній управлінський досвід дозволив швидко й системно реагувати на нові виклики. Один із прикладів — підготовка масштабної централізованої закупівлі вуличного освітлення для близько 500 громад. Її особливість — відсутність фінансового навантаження на місцеві бюджети: витрати покриваються завдяки економії на електроенергії. Цей підхід уже був успішно апробований — нині він масштабований на державний рівень.

Ще один кейс — проєкт із ЮНІСЕФ щодо встановлення сонячних електростанцій на об'єктах 75 водоканалів. Загальна потужність сягне 145 МВт, а очікувана економія — у середньому 18 % на кожному підприємстві. Найближчим часом стартує етап закупівель. Це приклад трансформації раніше напрацьованих рішень під нові умови й масштаби. Однак ключовий управлінський висновок — якісне відновлення неможливе без довіри та прозорості. Причому найбільші втрати виникають не на етапі реалізації, а ще під час формування технічного завдання. Саме на цьому етапі не мають закладатися помилки, що згодом коштують державі сотні мільйонів гривень.

Стратегічна мета — створення національної експертизи у ключових сферах відновлення. Необхідно зберігати й примножувати знання всередині країни, формувати «ДНК» відновлення. Адже зовнішні консультанти завершують контракти й ідуть, а разом із ними — втрачається досвід. Завдання полягає не лише в самій відбудові, а у створенні системи знань і компетенцій, які залишаються в Україні.

Відновлення — це не лише будівництво, а й створення ефективних систем, які працюватимуть довго після завершення війни. Лише поєднання прозорості, інновацій та накопичення національного досвіду дозволить Україні швидко та якісно відновитися і стати сильнішою.

ЛЕВ ПАРЦХАЛАДЗЕ: «МИ НЕ ЧЕКАЄМО ПЕРЕМОГИ, ЩОБ ПОЧАТИ, — МИ ВЖЕ ВІДБУДОВУЄМО КРАЇНУ»

*Україна – країна, яка вміє тримати удар і дивитися в майбутнє. Попри все – бізнес адаптується, відновлюється і впроваджує інновації, демонструючи надзвичайну стійкість. Будівельна галузь – у центрі цих процесів: відновлює зруйноване, формує нову інфраструктуру та дає імпульс економіці. Це символ відродження, локомотив економіки, який прокладає шлях до нової України. Про те, як ми будуємо майбутнє, в інтерв'ю Prof Build розповів **Лев Парцхаладзе**, президент Конфедерації будівельників України (КБУ).*

✓ **Від планів до дій: що вже зроблено для відбудови?**

— Ми не в теорії — ми в дії. Відбудова почалася ще до Перемоги. Сьогодні КБУ фокусується на таких фронтах:

1. Залучаємо бізнес — український та міжнародний. Уже сьогодні компанії КБУ відновлюють школи, лікарні, будинки. Ми об'єднуємо зусилля з FIEC (Федерація європейської будівельної промисловості), EIC (Європейська асоціація міжнародних підрядників), CICA (Конфедерація міжнародних асоціацій підрядників) і створюємо єдині європейські принципи для майбутньої відбудови.

2. Беремо активну участь у напрацюванні нормативно-правових змін: спрощуємо процедури, прибираємо бар'єри, щоб інвестиції приходили швидко, а будівництво — стартувало без зволікань.

✓ **Дефіцит матеріалів: виклик чи можливість?**

— Частина виробництв зруйнована. На сьогодні в дефіциті — скло, бетон, цемент, мінвата, ПВХ-профіль. Ми закриваємо потреби імпортом, але логістика і ціни — непрості.

Та це не лише проблема — це також шанс. Україна має чудові умови для запуску власного виробництва в індустріальних парках:

- звільнення від ПДВ та мита;
- податкові пільги;
- компенсація інфраструктурних підключень.

Вигідніше — не буває. Це момент для інвесторів зайти і створити виробництво тут і зараз.

✓ **Що таке «Архітектурний навігатор» і яку роль він відіграє у процесі відбудови?**

— Щоб швидко відбудувати, потрібно багато готових проєктів.

Тому КБУ разом із партнерами запустили «Архітектурний навігатор» — каталог типових проєктів соціальної інфраструктури.

Ми збираємо проєкти шкіл, дитсадків, амбулаторій, адміністративних будівель та інших об'єктів соціального призначення, адаптовані до українських умов, різних кліматичних зон і функціональних сценаріїв. Каталог включатиме рішення, придатні до повторного використання громадами по всій країні.

ДОВІДКА:

Конфедерація будівельників України (КБУ) — створена у 2011 році та є найбільшим галузевим об'єднанням в Україні, що представляє понад 900 членів, а це понад 100 тисяч працівників у будівельній та суміжних галузях, має представництва в усіх регіонах України.

КБУ — єдиний представник від України у Федерації європейської будівельної промисловості (FIEC), до складу якої входять 32 національні федерації-члени з 27 європейських країн. З ініціативи КБУ в рамках Task Force FIEC–EIC «Ukraine» — робочої групи, яка об'єднує весь європейський будівельний бізнес для майбутньої відбудови нашої держави, — були напрацьовані Recommendations for the Future Reconstruction of Ukraine.

Це дозволить будувати соціальну інфраструктуру:

- вдвічі дешевше;
- мінімум удвічі швидше;
- забезпечити високу якість;
- мінімізувати корупційні ризики.

✓ **Наскільки український бізнес готовий до співпраці з іноземними підрядниками?**

— Український бізнес не чекає — він уже співпрацює. Наші компанії реалізують пілотні проєкти з іноземними підрядниками: лікарні, житло, укриття.

Більше того, наша участь у міжнародних структурах — таких, як FIEC, EIC та CICA, — дозволяє говорити однією мовою з європейськими та світовими лідерами ринку. Ми вже напрацювали узгоджені рекомендації для відбудови України, які слугують дорожньою картою для майбутньої співпраці.

Ще один важливий інструмент для цього діалогу — публічні міжнародні події, які ми організовуємо разом із партнерами. Зокрема, традиційно з Premier Expo вже вчетверте у рамках виставки REBUILD UKRAINE проведемо форум RECOVERY CONSTRUCTION FORUM 4.0 — платформу, яка об'єднує український і міжнародний бізнес, інвесторів, донорів, представників влади та громад.

Одна з цілей КБУ — зробити цю співпрацю максимально зручною та взаємовигідною як для українського, так і для іноземного бізнесу. Ми напрацьовуємо нормативно-правові зміни, які покращують інвестиційний клімат, знижують бюрократичні бар'єри, а також забезпечують прозорість і швидкість процедур. Уже сьогодні український бізнес демонструє високу адаптивність, професіоналізм та відкритість до нових підходів — і це основа для рівноправного партнерства.

✓ **Яку роль у відбудові відіграє міжнародна підтримка, зокрема ЄС?**

— Міжнародна підтримка — це фундамент, на якому будується українське відновлення. Ми вдячні Європейському Союзу, урядам країн-членів, США та іншим партнерам за фінансову, технічну, гуманітарну допомогу, а також за політичну підтримку.

Що стосується Європейського Союзу, то він не лише підтримує Україну фінансово, а й активно залучений до стратегічного планування відбудови. Завдяки FIEC ми маємо безпосередній контакт з європейськими компаніями, що вже готуються брати участь у майбутніх тендерах.

Нещодавно у рамках Конференції з відновлення України в м. Римі (URC 2025) відбувся спеціальний захід «Зелена відбудова України», де країни ЄС акцентували свою готовність не лише підтримувати, а й інвестувати у відновлення української інфраструктури, зокрема за напрямами зеленого будівництва, енергоефективності, сталого транспорту.

КБУ у цьому контексті виступає платформою, яка об'єднує європейські ініціативи з реальними потребами українських громад та бізнесу. Така взаємодія — це більше, ніж допомога: це партнерство, побудоване на спільних цінностях і баченні майбутнього.

ВІДБУДОВА — ЦЕ НЕ ПРОСТО БЕТОН І ДОРОГИ, ЦЕ ПЕРЕВІРКА ЗРІЛОСТІ ДЕРЖАВИ

Понад чотири роки Україна живе у новій реальності – у тіні повномасштабної війни, але з поглядом у майбутнє. Ключова тема національного дискурсу – відбудова. Багато говорять про цифри, фінансування, метри і тонни, але рідко – про якість рішень, інституційну спроможність та довіру інвесторів. Аналітичний центр We Build Ukraine взяв на себе складну, але важливу місію – розробку системних рішень для прискореної відбудови критичних секторів: будівництва та інфраструктури. Ми поговорили з ***Анною Юрченко****, співзасновницею центру, про виклики, які сьогодні постали перед сектором, і те, що стоїть за словами «масштабна відбудова».*

✓ **Анно, ми часто чуємо, що будівництво — один із драйверів відновлення. Але із чого насправді починається здорова відбудова держави?**

— Передусім — з бачення. Із розуміння того, для кого ми будуємо, навіщо, у якому середовищі й на яких умовах. В Україні зараз дуже багато енергії спрямовано на фізичну відбудову — тобто на створення об'єктів. Але відновлення — це значно більше, ніж зведення будівель або прокладання доріг. Це процес, який повинен мати соціальний, економічний і культурний сенс.

Здорова відбудова починається з інституцій. Якщо ми не маємо спроможних органів управління, які можуть довгостроково планувати, координувати і втілювати політики, ми ніколи не зможемо використати ані міжнародну допомогу, ані інвестиції ефективно. Зараз, на жаль, інституційна пам'ять руйнується — через постійні зміни керівництва, нестабільність функцій і відсутність стратегічної спадковості.

Щодо будівництва, то цей сектор в Україні поступово переходить у фазу стратегічного масштабу — як за обсягом майбутніх інвестицій, так і за своєю роллю в економічній трансформації держави. Ідеться вже не просто про ліквідацію наслідків руйнувань, а про створення нової інфраструктурної спроможності, яка дозволить реалізовувати довгострокові, складні проєкти навіть в умовах війни або нестабільності.

Будівельна галузь має потенціал зростання з нинішніх 3–4 % до понад 10 % в структурі ВВП. Це також і величезний мультиплікативний ефект: розвиток локального виробництва будматеріалів, поява нових промислових кластерів, створення робочих місць, стимулювання локалізації.

Але для цього потрібне повне перезавантаження системи. Ми говоримо про відновлення довіри з боку інвесторів, про реформу процедур, про підвищення професійної спроможності органів управління, про прозоре планування та однакові правила гри для бізнесу. Без цього будівництво залишатиметься фрагментованим і вразливим, а не системним драйвером відновлення.

✓ **Які системні виклики Ви вважаєте найкритичнішими для галузі?**

— Найбільший виклик — це відсутність зрозумілих і прозорих правил гри для всіх учасників процесу. Коли інвестор, забудовник або орган місцевого самоврядування не розуміє, як виглядає процедура, хто її адмініструє, за якими критеріями ухвалюється рішення — жодної довіри не буде.

Наприклад, більшість громад не мають актуальної містобудівної документації. Це означає, що вони не можуть ефективно працювати із запитами на розміщення об'єктів, не можуть планувати розбудову мереж, не можуть запропонувати інвестору придатну ділянку. Усе замикається на ручному управлінні — і це створює простір для зловживань.

Ще одна критична проблема — розшарування відповідальності між різними рівнями влади. Центральні органи часто не мають механізмів прямої взаємодії з громадами, а місцеве самоврядування — не завжди має технічну чи адміністративну спроможність. Це породжує фрагментацію і зволікання.

І третє — це нормативна архаїчність. Наші підходи до ціноутворення, проєктування, погодження документації часто не відповідають реаліям, неадаптовані до цифрових інструментів і не стимулюють гнучкість, інновації, залучення приватного сектору.

✓ **Чому інвестори вагаються і не поспішають вкладати кошти навіть у критично важливі об'єкти?**

— Бо для будь-якого інвестора важливе передбачуване середовище. На жаль, сьогодні в Україні інвестор не має гарантій. Він не знає, чи буде збережено ухвалене містобудівне рішення за рік, чи не зміниться місцева політика, чи не буде анульовано дозвільні документи через зміну влади.

Дуже багато кейсів, коли вже підписані меморандуми або домовленості не втілюються просто тому, що немає спроможності або політичної волі на місцях. І тут навіть не завжди йдеться про корупцію — іноді це банально людський фактор і нестача інституційного досвіду. Інвестор не хоче входити в такі зони невизначеності.

✓ **Що потрібно змінити в системі публічного управління, щоб розблокувати потенціал будівельної галузі у процесі відновлення?**

— Галузь будівництва в Україні не зможе реалізувати свій потенціал без зміни самої філософії управління. Сьогодні ми працюємо за моделлю ручного адміністрування — де ключові рішення часто приймаються ситуативно, непрозоро і без системної логіки. Це гальмує процеси, відлякує інвесторів і послаблює громади.

Ми маємо перейти до сервісної моделі публічного управління — де держава стає не бар'єром, а партнером. Це означає запровадження цифрових реєстрів просторового планування, єдиних стандартів відбору проєктів, публічних критеріїв пріоритизації інвестицій.

Ця модель має працювати не тільки у центрі, а й на місцях. Громади потребують практичної підтримки: шаблонів документів, типових проєктів, методичних рекомендацій, технічного супроводу. Усе це має бути доступно у форматі цифрової платформи — як публічна інфраструктура підтримки.

Крім того, необхідна кадрова стабільність і збереження інституційної пам'яті — щоб знання не втрачалися при кожній зміні керівництва. Важливо створити й постійну координаційну платформу між урядом, донорами, бізнесом і громадами. Відбудова — це командна гра. Без узгодженості дій і спільного бачення ми не отримаємо системного результату, лише фрагментовані проєкти.

✓ **Які регуляторні бар'єри найбільше гальмують підготовку та реалізацію інфраструктурних проєктів в Україні, зокрема у взаємодії з міжнародними партнерами?**

— Однією з найкритичніших проблем сьогодні є невідповідність між сучасними вимогами міжнародних партнерів і архаїчною нормативною базою в Україні. Компанії, особливо ті, що працюють з іноземними інвесторами чи в рамках міжнародних програм, змушені адаптовувати технічну документацію до реалій, які часто не відповідають жодним сучасним стандартам.

Відсутність єдиного уніфікованого переліку вихідних даних для просторового планування створює правову невизначеність і відкриває величезне поле для зловживань. Одним із типових прикладів є процедура погодження відхилень від будівельних норм. Те, що мало б бути формальністю, перетворюється на неформальний процес, у якому нерідко присутній тиск або корупційні ризики. Це особливо небезпечно для міжнародних партнерів, які працюють за стандартами прозорості, звичними для ЄС — зокрема, контрактами формату FIDIC, NEC або EPC.

Ще один фундаментальний вузол — це кошторисне ціноутворення. Україна досі застосовує «радянські» методики, засновані на нормативно-розрахункових показниках, а не на реальній ринковій вартості. Ці методики не лише неефективні — вони фактично створюють підґрунтя для корупції. Коли вартість матеріалів або робіт визначається не ринком, а застарілою нормою, це або штучно занижує, або завищує кошторис. У підсумку — це спотворює фінансову логіку проєкту, гальмує закупівлі та блокує залучення західних партнерів, які не готові працювати в непрозорому середовищі.

Якщо ми справді хочемо залучати інвестиції, адаптуватися до європейського ринку та реалізовувати масштабні інфраструктурні проєкти, без реформування технічного регулювання та перегляду підходів до ціноутворення це буде практично неможливо.

✓ **Чим відрізняється логіка відновлення інфраструктури в умовах війни від мирного часу і як це впливає на ефективність рішень та інвестиційний клімат?**

— Відновлення інфраструктури під час повномасштабної війни — це зовсім інша динаміка, ніж у мирний час. Воєнна логіка глибоко проникає в усі етапи: від планування до реалізації. Потреби з'являються екстрено, рішення ухвалюються на основі надзвичайної ситуації, і часто — без належного обґрунтування чи стратегічної перспективи.

Учасники ринку постійно підкреслюють: у таких умовах складно говорити про сталість проєктів. Сектори не координуються між собою, просторові плани ігноруються, а об'єкти часто будуються не там, де це було б логічно чи доцільно, а де є ресурс або політична воля. Це порушує логіку стратегічного планування і знижує ефективність використання ресурсів.

Ще одна ключова проблема — відсутність гарантій для підрядників. У зонах ризику вони працюють без страхування, без чітких механізмів компенсації, без безпекових запобіжників. Це підвищує вартість будівельних робіт, збільшує строки реалізації й стримує інвесторів, які не готові заходити в настільки невизначене середовище.

Війна не знімає потреби у системному підході — навпаки, вона цю потребу підсилює. Саме тому критично важливо мати зрозумілі критерії пріоритизації проєктів, інтеграцію в просторові плани і наявність базових механізмів страхування та захисту. Без цього ми не зможемо забезпечити ані ефективність, ані довіру, ані сталість відбудови.

✓ **Попри зміни, в Україні досі існують високі корупційні ризики на кожному етапі реалізації будівельного проєкту. Приміром, неактуальна містобудівна документація.**

— Неактуальна містобудівна документація — це одна з ключових структурних проблем, яка блокує не лише розвиток будівельного ринку, а й загалом інвестиційну привабливість територій. За законом, будь-який проєкт має відповідати планам просторового розвитку. Але на практиці значна частина цих документів застаріла, не відповідає сучасним потребам і часто охоплює лише межі населених пунктів, не включаючи навколишні території, які мають великий потенціал для розвитку.

Це створює ситуацію, коли навіть добросовісні інвестори, які мають намір працювати прозоро, стикаються з юридичними і технічними бар'єрами. Вони просто не можуть реалізувати проєкт, тому що не існує формальних підстав для його погодження. А ще гірше — є випадки, коли раніше ухвалені рішення у сфері просторового планування скасовуються вже після того, як інвестор вклав кошти у проєкт. І держава не передбачає жодних механізмів компенсації в таких випадках.

Це руйнує довіру. Потенційні інвестори бачать цю непередбачуваність і відмовляються вкладати кошти. Їх лякає не тільки корупційний ризик — а саме правова нестабільність, відсутність гарантій і неможливість планувати навіть на середній строк. І доки ми не оновимо містобудівну документацію в громадах і не створимо прозору систему ухвалення рішень, жодна стратегія відбудови не буде ефективною. Це — основа основ.

✓ **Чому процедура видачі містобудівних умов і обмежень (МУО) вважається однією з найбільш проблемних у сфері будівництва?**

— Процедура видачі містобудівних умов і обмежень — це один із найбільш вразливих і конфліктних етапів у реалізації будь-якого будівельного проєкту в Україні. Формально МУО мали б видаватися автоматично, як витяг із чинної містобудівної документації. Але на практиці цей процес перетворився на механізм адміністративного тиску і джерело корупційних зловживань.

Це не просто гальмує ринок — це ставить під загрозу всю логіку планування і реалізації інфраструктурних проєктів. Якщо ми не зробимо цю процедуру автоматизованою, прозорою і технічною, вона залишатиметься ключовим вузлом корупції в будівництві. А отже — і фактором стримування інвестицій.

✓ **Які проблеми існують у процедурі отримання дозволу на початок будівельних робіт в Україні і чому бізнес прагне уникати місцевих дозвільних органів?**

— Отримання дозволу на початок будівництва в Україні досі залишається складним і високоризиковим етапом, який супроводжується численними бюрократичними і корупційними бар'єрами. Найбільша проблема — це відсутність автоматизованої системи прийняття рішень. Уся процедура досі залежить від «людського фактору», що дає чиновникам можливість навмисно створювати штучні перешкоди.

Типові практики — затягування строків, висування надуманих або незаконних вимог, а також відмови у видачі дозволу без пояснень чи з порушенням регламенту. І що найгірше — наразі не існує ефективного механізму притягнення посадовців до відповідальності за подібні зловживання. Тобто навіть у випадку очевидного порушення максимум, на що може розраховувати замовник, — це тривалий і непередбачуваний судовий процес.

На тлі цього особливо помітною є робота Державної інспекції архітектури та містобудування (ДІАМ), яка справді зарекомендувала себе як сервісна і прозора структура. Але її юрисдикція обмежена: вона видає дозволи лише на об'єкти з високим класом наслідків — а це лише близько 20 % від загальної кількості проєктів. Тому частина замовників свідомо завищує клас наслідків своїх об'єктів, аби уникнути взаємодії з місцевими органами.

Це абсурдна, але цілком логічна реакція ринку на несправну систему. І поки ми не автоматизуємо процес видачі дозволів, не забезпечимо перевірку документів через державні реєстри і не запровадимо відповідаль-

ність за зловживання, ситуація не зміниться. Прозорість починається з того, що чиновник не має можливості зловживати повноваженнями. А це — питання не політики, а технічного дизайну системи.

✓ **Які ключові корупційні ризики пов'язані з введенням об'єктів в експлуатацію та здійсненням архітектурно-будівельного контролю?**

— Введення об'єкта в експлуатацію — один із найбільш проблемних етапів, де нерідко фіксуються спроби штучного затягування процесу або створення перешкод з боку чиновників. Особливо це стосується виїзних оглядів — коли замовників змушують «домовлятися» за видачу сертифіката. Водночас, коли цим займається ДІАМ, подібні зловживання майже відсутні — і це важливий індикатор.

Друга болюча точка — архітектурно-будівельний контроль. Органи мають занадто багато дискреційних повноважень: можуть зупиняти роботи, ігнорувати або надмірно прискіпливо трактувати правила. Відсутність чітких критеріїв відкриває можливості для тиску.

Крім того, ринок технічного та авторського нагляду залишається монополізованим і недостатньо регульованим. Брак конкуренції та прозорих стандартів допускає неформальний вплив і «позитивні» висновки за окрему плату. Вихід — цифровізація процедур, відкритий доступ до професій і публічний контроль за перевірками.

✓ **Які технічні обмеження та регуляторні вади стримують ефективну реалізацію будівельних проєктів в Україні?**

— Одна з ключових проблем — це невідповідність чинних будівельних норм реальним умовам, особливо у випадках капітального ремонту чи реконструкції. Часто дотримання сучасних вимог просто неможливе, бо об'єкт зведений за старими стандартами. Це змушує замовників проходити додаткові адміністративні процедури — зокрема погоджувати відхилення, що уповільнює проєкти й відкриває простір для зловживань.

Друга критична вада — система ціноутворення. Вона досі базується на застарілих нормативних розрахунках, які не враховують ринкові реалії. У підсумку маємо або завищену, або формально занижену вартість робіт, що підриває якість кошторисної документації та створює ризики для підрядників, замовників і контролюючих органів. Без реформування технічного регулювання та переходу до ринкових підходів ситуація не зміниться.

✓ **Підсумовуючи, на Вашу думку, якими мають бути ключові умови для відновлення України в умовах війни та переходу до повоєнного розвитку?**

— Відновлення в умовах війни — це не просто сума будівельних проєктів. Це перевірка держави на спроможність діяти системно, стратегічно й відповідально. Сьогодні ми бачимо, що чимало інфраструктурних рішень ухвалюються у надзвичайному порядку — без стратегічного обґрунтування, без узгодженості з просторовими планами, без урахування довгострокових наслідків. Це призводить до фрагментації, перевитрат, втрати довіри та неможливості масштабування досвіду.

Партнери, як українські бізнеси, так і міжнародні донори, працюють у середовищі, де бракує гарантій. Вони не впевнені у захисті інвестицій, не бачать прозорості процедур і не відчувають, що держава має достатню реалізаційну спроможність. Це означає, що навіть наявні ресурси не використовуються ефективно.

Щоб змінити ситуацію, потрібна нова рамка взаємодії. Маємо запровадити страхування інфраструктурних проєктів у зонах ризику, розробити зрозумілі критерії пріоритизації проєктів у воєнний період, чітко розподілити ризики між усіма учасниками процесу — державою, підрядниками та донорами.

Ключовим кроком має стати переорієнтація всієї моделі взаємодії з партнерами: від ручного управління — до прозорості, конкурентності й спільного аудиту результатів. І головне — потрібно переходити від кризового управління до сталої моделі публічного адміністрування. Довіру не можна побудувати в хаосі. Її забезпечує лише стабільність, передбачуваність і чесні правила гри — незалежно від рівня загроз.

✓ **Яку роль відіграє ваш аналітичний центр у цій системі?**

— Наша місія — допомагати формувати спроможність держави й місцевого самоврядування діяти ефективно. Ми працюємо на перетині політики, аналітики й управлінської практики. З одного боку — готуємо дослідження, аналітику, порівняння з міжнародним досвідом. З іншого — формуємо інструменти, які можна одразу впроваджувати: шаблони документів, цифрові платформи, моделі проєктного аналізу, дорожні карти впровадження змін.

Ми також виступаємо своєрідним містком між державними органами, донорами та виконавцями. Допомагаємо говорити однією мовою, узгоджувати очікування, вибудовувати системну комунікацію.

MOLODIST: КОМАНДА, ЩО БУДУЄ ДІМ І ДОВІРУ

День будівельника в умовах повномасштабної війни звучить інакше. Це подяка людям, які зводять не лише квадратні метри, а й опори стійкості країни. Попри ризики та економічний тиск, будівельний сектор відновлюється: за даними Державної служби статистики України, обсяг виконаних будівельних робіт у 2024 році зріс більш ніж на 23 % проти 2023-го й досягнув 204,7 млрд грн; житловий сегмент додав понад 16 %, інженерне будівництво – близько 20 %. Аналітики Конфедерації будівельників України (КБУ) наголошують: галузь одночасно бореться з дефіцитом кадрів, зростанням собівартості й потребою в нових безпекових рішеннях, але саме вона стане локомотивом відновлення після перемоги.

MOLODIST: будівельна компанія стійкості

Серед компаній, що уособлюють цю стійкість, – Інвестиційна група **MOLODIST**. Однією з перших на Київщині вона відновила будівництво після деокупації регіону у 2022 році й за наступні два роки ввела в експлуатацію понад 2 000 квартир в Ірпені та Вишневому. Група акредитована в державних програмах «єОселя» та «єВідновлення», тож сім'ї – зокрема ветерани, родини захисників і внутрішньо переміщені особи – отримують реальні фінансові інструменти для придбання житла. Відповідальність тут не гасло, а практика: регулярні звіти, відкритість, участь в ініціативах громад.

Визнання ринку

Національні рейтинги підтверджують результати. За спільним дослідженням **Forbes Ukraine** та сервісу **ЛУН** (січень 2023 р. – вересень 2024 р.) MOLODIST увійшла в першу десятку девелоперів країни, здавши 1 563 квартири у чотирьох житлових комплексах: «Атмосфера», «Молодість», «Олімп» та «Irpin City». У рейтингу забудовників передмістя Києва від «Мінфіну» (дані 2024 року) інвестгрупа потрапила до першої п'ятірки: три здані будинки на 683 квартири (понад 25 тис. м^2). За даними ЛУН, MOLODIST серед 20 найуспішніших девелоперів Київської області за кількістю зданих квартир у 2024-му й продовжує зміцнювати позиції у 2025 році завдяки динаміці нових черг.

Від ідеї до ключів: люди і ролі

Як працює механізм? У MOLODIST кожна ланка – від проєктування та інженерії до маркетингу й продажів – залучена з першого дня й супроводжує об'єкт до заселення останньої родини.

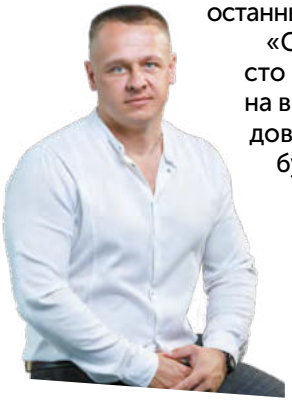

«Сьогодні будівництво – це не просто виробничий процес. Це соціальна відповідальність перед людьми, які довіряють нам свої інвестиції та майбутнє своїх родин. Ми відчуваємо, що створюємо фундамент нової України – безпечної, сучасної та якісної», – наголошує **Сергій Захарчук,** директор з будівництва MOLODIST. За його словами, кожен новий об'єкт проєктується з урахуванням реалій часу.

Технічні стандарти та безпека

Головний інженер **Назар Бровченко** пояснює: «Наше завдання – гарантія міцності та безпеки конструкцій у будь-яких умовах. Створюючи проєкти, ми не лише впроваджуємо перевірені технології та передові інженерні рішення, а й обов'язково інтегруємо укриття в інфраструктуру комплексів. Дотримання норм – не формальність, а питання життя». Команда також акцентує увагу на енергоефективності: утеплені фасади, резервні джерела живлення, вузли для автономного водопостачання там, де це можливо.

Планування виробництва та управління ризиками

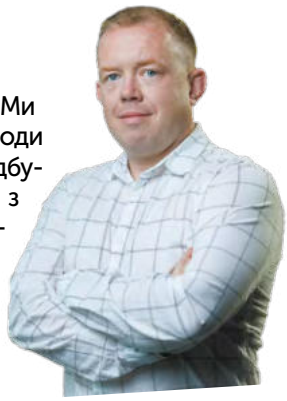

«У війні немає права на паузу. Ми плануємо роботи так, щоб переходи між технологічними етапами відбувалися без втрат часу, працюємо з локальними підрядниками, диверсифікуємо постачання матеріалів і регулярно оновлюємо графіки. Це дозволяє виконувати зобов'язання перед інвесторами навіть у пікові періоди тривог», – підкреслює **Сергій Данилюк,** керівник виробничого технічного відділу. Щотижневі карти ризиків – від енергопостачання до логістики залізобетону – стали стандартом виробничого менеджменту.

Архітектура, інклюзивність і простори для життя

Георгій Почивалов, головний архітектор, керівник проєктного відділу: «Для нас важливо, щоб кожен житловий комплекс був водночас упізнаваним і функціональним. Ми співпрацюємо з провідними українськими архітектурними бюро, передбачаємо сучасні сховища, дбаємо про інклюзивність і енергоефективність, а також створюємо двори, які стають справжнім центром життя з перших днів заселення». Нові черги включають безбар'єрні рішення, дитячі й спортивні зони, озеленені алеї та комерційні приміщення на перших поверхах.

Продажі як сервіс і експертна підтримка

«Команда продажів – це радники, а не просто менеджери. Ми допомагаємо родинам обрати формат життя: планування, фінансові інструменти, участь у держпрограмах. Завдання – щоб клієнт чітко розумів, що купує, і почувався захищеним», – говорить **Катерина Кудінова,** директорка з продажів. Її колега, керівник відділу продажів **Микола Площик,** додає: «Прозорість – наш ключовий стандарт. Інвестори постійно отримують відео- та фотозвіти з майданчиків. Відкритість формує довіру, а довіра – головний актив компанії».

Маркетинг, ком'юніті та цифрові сервіси

«Ми будуємо не тільки будинки, а й ком'юніті. Коли люди обирають житловий комплекс, вони шукають не стіни, а спосіб життя. Наш маркетинг – про історії, безпеку, сервіс і відчуття приналежності. Ми говоримо мовою родин, ветеранів, айтішників, молодих батьків – і допомагаємо кожному побачити себе у просторі, який створює MOLODIST», – розповідає **Дарина Катькало,** директорка з маркетингу. У фокусі – чесні відеозвіти з будмайданчиків, пояснення умов «єОселі» та «єВідновлення», локальні події для мешканців і цифрові сервіси.

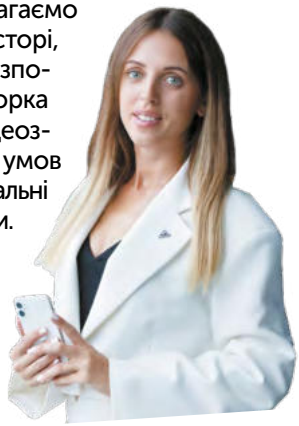

Міські ініціативи та партнерства

Активна участь у формуванні сучасного й комфортного міського середовища – один із ключових пріоритетів MOLODIST. Показовий приклад – відновлення **Стели Творчості** в Ірпені, серйозно пошкодженої в березні 2022 року. Завдяки фінансуванню Інвестиційної групи MOLODIST у співпраці з Ірпінською міською радою символ міста вже у червні 2023-го знову постав перед громадою, ставши знаком надії й початком нових культурних відроджень. Інвестгрупа підтримує місцеві ініціативи, програми для ветеранів і родин захисників, передає квартири сім'ям, які втратили дім, та розвиває безпечні громадські простори – від закритих дворів для комфорту й безпеки дітей до зелених скверів біля новобудов.

Ринок на порозі масштабного відновлення

Українське будівництво входить у фазу масштабного відновлення: держава розгортає інфраструктурні та житлові програми, приватний капітал повертається, а попит на якісне приміське житло стабільно зростає. Водночас ринок стикається з дефіцитом понад 40 % робітників і здорожчанням ресурсів; це стимулює індустріалізацію процесів, модульні рішення та цифрові системи управління. MOLODIST відповідає на ці виклики: розширює партнерства з виробниками матеріалів, інвестує в навчання кадрів, запроваджує цифровий моніторинг будмайданчиків і впроваджує стандарти безбар'єрності та укриттів у нових чергах.

День будівельника – слушна нагода нагадати: за кожним зданим будинком стоїть команда. Інженери, проєктанти, виконроби, менеджери продажів, маркетологи, юристи, постачальники, монтажники риштувань. Саме ця спільна праця повертає українцям дім, економіці – робочі місця, громадам – податки, дітям – двори, а містам – майбутнє. MOLODIST пишається бути частиною цієї великої роботи й запрошує партнерів, громади та інвесторів будувати Україну разом.

ІНФРАСТРУКТУРА ДОВІРИ: ЯК ЗМІНЮЄТЬСЯ КУЛЬТУРА УПРАВЛІННЯ ЖИТЛОМ В УКРАЇНІ

Упродовж останнього десятиліття Україна переживає радикальні трансформації у сфері житлово-комунального господарства. Модель старих ЖЕКів більше не відповідає потребам сучасного міста, а ОСББ, попри активність громад, не завжди справляються з професійною експлуатацією будинків. На цьому тлі зростає попит на якісні сервісні компанії, здатні комплексно управляти житловим і комерційним фондом. Одним із помітних гравців на цьому ринку є ТОВ «Сучасні муніципальні технології», яке за понад 10 років діяльності перетворилося на багатопрофільну інженерну компанію повного циклу.Про сучасні виклики, професіоналізацію ринку, вплив війни на попит на технічні послуги та про філософію якісного міського сервісу ми говоримо з керівником компанії ***Сергієм Андреєвим.***

✓ **Пане Сергію, як Ви оцінюєте сьогоднішній стан ринку експлуатаційних та комунальних послуг в Україні?**

— Ми бачимо поступовий перехід до цивілізованих правил гри. Ринок переживає трансформацію. Сьогодні класичні ЖЕКи, що роками утримували ринок, втрачають позиції. Їх замінюють або ОСББ, або обслуговуючі компанії нового типу. Проте навіть ОСББ без підтримки профі можуть втратити керованість. Адже більшість мешканців не мають досвіду в сфері ЖКГ, фінансів чи юриспруденції. Саме тому ми часто співпрацюємо з ОСББ — надаючи технічний, аварійний, фінансовий та юридичний супровід.

Люди вже не шукають дешевих рішень, вони шукають відповідальних партнерів. Вони хочуть прозорості, зрозумілих тарифів, професійного сервісу і живого зворотного зв'язку. Тобто клієнт стає більш свідомим: він розуміє, що кваліфікований робітник — це вже не сантехнік із ЖЕКу старого зразка, а сучасний фахівець, який виконує роботу за технологічними стандартами, гарантує якість і несе відповідальність за результат. Тим паче, що через дефіцит кадрів знайти вузького спеціаліста — це виклик, і цінність професійної праці лише зростає.

Сам ринок таких послуг не збільшився за кількістю гравців, а став набагато структурованішим. Бізнес дедалі більше розглядає управління нерухомістю не лише як квадратні метри для оренди, а як складну систему, що потребує якісного обслуговування, сервісу, контролю і довіри. Це позитивна динаміка, яка свідчить про поступову зрілість галузі.

✓ **Які саме послуги надає ваша компанія?**

— Наш портфель — це повний цикл послуг із проєктування, обслуговування та модернізації інженерних мереж. Так, група компаній має чотири основні напрямки діяльності. Перший напрямок, з якого почалася наша робота ще в 2017 році, — це обслуговування та експлуатація інженерних мереж будинків. Мова йде не тільки про поточне обслуговування, а й про послуги аварійної служби в режимі 24/7. Нашими клієнтами за цим напрямком є ОСББ, а також об'єкти комунальної та державної форми власності. Другий напрямок — це управляюча компанія повного циклу для багатоквартирних будинків. Ми надаємо послуги з обслуговування місць загального користування та прибудинкової території, а також інженерних систем — електро-, тепло- та водопостачання.

Третій напрямок, який є похідним від управляючої компанії, це виробництво та постачання тепла кінцевим споживачам, зокрема з будинкових газових котелень. Четвертий напрямок — це тендерні роботи. Проєктування та будівництво інженерних систем і мереж, теплопунктів, газових котелень, встановлення сонячних електростанцій та генераторів.

У нашій команді є всі фахівці, потрібні для якісного надання послуг. Інженерно-технічний персонал постійно проходить навчання та має необхідні допуски та ліцензії, а також сучасну CRM-систему для обліку та зворотного зв'язку з клієнтами.

Наш підхід — це не просто ремонт за викликом, а повний цикл. Від технічного огляду на етапі будівництва до аварійного чергування 24/7 у вже заселеному будинку.

✓ **Тобто, окрім основної діяльності з експлуатації та управління нерухомістю, компанія також виконує підрядні роботи. Розкажіть більше про цей напрямок.**

— Так, окрім основного напрямку — технічної експлуатації житлової та комерційної нерухомості — компанія також виконує функції генерального або спеціалізованого підрядника. Ми беремо участь у реалізації будівельних та ремонтних проєктів різного рівня складності, починаючи від локальних робіт (ремонти, реконструкції, інженерне оновлення) і до повного комплексу будівельно-монтажних робіт.

Наші фахівці виконують капітальні та поточні ремонти для державних, комунальних і приватних замовників, зокрема закладів освіти, адміністративних будівель, офісних центрів. Ми забезпечуємо дотримання будівельних норм (ДБН), технічних регламентів, а також контроль якості на всіх етапах — від підготовки проєктно-кошторисної документації до здачі об'єкта в експлуатацію.

У роботі використовуємо власні інженерні ресурси, спеціалізовану техніку та співпрацюємо з перевіреними постачальниками матеріалів. Стратегія компанії — це орієнтація на довгострокову якість, дотримання строків виконання, технічну відповідність проєкту та відповідальність перед замовником.

✓ **Чому забудовнику варто співпрацювати з обслуговуючою компанією вже на етапі будівництва?**

— Як показує практика, забудовник, який залучає професійного експлуатанта з самого початку, уникає багатьох проблем. Обслуговуюча компанія вже під час монтажу інженерних систем може виявити ризики, оптимізувати схеми підключення, проконтролювати якість і навіть скоригувати технічні рішення.

Це дозволяє уникнути «підводних каменів» і економить кошти на подальшому ремонті. До того ж мешканці одразу отримують якісний сервіс і не залишаються сам на сам із проблемами.

✓ **Які переваги отримують мешканці будинків, якими ви опікуєтеся?**

— Найголовніше — це комфорт і спокій. Ми беремо на себе всі технічні, адміністративні та фінансові процеси, пов'язані з утриманням будинку. Мешканцям не потрібно займатися пошуком майстрів, вирішенням аварійних ситуацій чи розбором із боржниками — усе це входить у функціонал компанії. У договорі чітко прописано, які саме послуги ми надаємо, за якою вартістю і з якою регулярністю, — це прозоро й зрозуміло кожному.

Ми надаємо кілька варіантів сервісних пакетів, щоб мешканці могли самі обирати обсяг і рівень обслуговування. Завдяки тому, що обслуговуємо одразу кілька об'єктів, можемо забезпечувати кращі умови співпраці з постачальниками послуг та швидке реагування — у нас є повноцінна команда фахівців і власна техніка. Також ми забезпечуємо цілодобове аварійне обслуговування, маємо електронні сервіси для комунікації, а всю роботу з боржниками ведемо самостійно.

Сучасний мешканець хоче прозорості: знати, за що він платить, і бути впевненим, що у разі потреби хтось відповість — швидко й по суті.

✓ **Як війна та енергетична криза змінили попит на ваші послуги?**

— Кардинально. Починаючи з 2022 року різко зросла потреба у підключенні генераторів, резервного живлення, сонячних станцій. Ми одразу адаптувалися: у нас є досвід обслуговування електромереж, монтажу СЕС, автоматизації обліку — тому ми готові до таких викликів. Це не разова послуга, а повноцінна частина нашого портфеля.

Крім того, компанія активно розвиває напрям тепломодернізації будівель: встановлення індивідуальних теплових пунктів, балансування систем опалення, утеплення інженерних вузлів.

Також у 2023–2024 рр. ми суттєво наростили технічну базу і парк техніки.

✓ **Що є основою довгострокового успіху на ринку?**

— Для нас найкращий результат — це коли клієнт нас рекомендує. Ми працюємо на довіру. І вона вимірюється не гаслами, а конкретними справами: вирішеною аварійною ситуацією, теплом у будинку, вчасно прибраною територією. Саме це і є «Сучасні муніципальні технології».

Компанія співпрацює з органами місцевого самоврядування, державними установами, забудовниками, ОСББ та бізнесом. У кожному випадку підхід залишається незмінним: інженерна точність, швидка реакція, прозора комунікація.

Післямова

Ринок ЖКГ в Україні змінюється — і в цих змінах лідирують саме ті, хто не боїться відповідальності. Група компаній «Сучасні муніципальні технології» доводить: навіть у складних умовах можна надавати якісний сервіс, будувати інфраструктуру довіри й формувати нову культуру комфорту — без компромісів. І саме ця довіра є новою валютою майбутнього.

ОЛЕКСАНДР ТИГОВ: «МИ НЕ ПРОСТО БУДУЄМО, А СТВОРЮЄМО ПРОСТІР ДЛЯ ТИХ, ХТО ОБИРАЄ ЯКІСТЬ, ГАРМОНІЮ І ЖИТТЯ В ЄДНОСТІ З ПРИРОДОЮ»

Котеджне будівництво сьогодні перетворилося на один із драйверів українського ринку нерухомості: воно поєднує потребу громадян у безпеці, автономії та комфорті з можливістю для інвесторів зберегти й примножити капітал. Галузі все ще бракує матеріальної та регуляторної стабільності, однак структурні тренди – урбан флайт, віддалена робота, «зелений курс» та масштабне відновлення країни – гарантують їй стійкий попит у найближчі роки. Водночас головним чинником при виборі для покупців залишається довіра до забудовника. Про тенденції на ринку котеджного житла, виклики та нові проєкти в інтерв'ю розповів ***Олександр Тигов****, директор компанії «БІГ ПРОДЖЕКТ».*

✓ **Як змінився попит на котеджне житло в Україні за останні два роки?**

— За останні два роки ми спостерігаємо дуже показові зміни на ринку котеджного житла. Незважаючи на війну в країні, інтерес до заміських будинків не лише зберігся — у багатьох регіонах він навіть зріс. Люди дедалі частіше шукають автономне, безпечне, незалежне від міських комунікацій житло. Приватний будинок із можливістю облаштувати укриття, встановити генератор, свердловину чи сонячні панелі — це стало не розкішшю, а необхідністю.

Ми також бачимо суттєве зростання попиту в західних і центральних регіонах України — зокрема у Львівській, Івано-Франківській, Закарпатській областях, а також у передмістях Києва, Житомира, Тернополя. Переїзд у більш спокійні, екологічно чисті локації з хорошим інтернетом і транспортною доступністю став трендом. Особливо для тих, хто працює дистанційно.

Окрема категорія — це інвестори. Багато хто зараз розглядає заміські будинки як інвестицію: для оренди або перепродажу. Найбільш привабливими є Карпати, Київська область і курортні напрямки. Стабільний попит на житло в таких локаціях дозволяє розраховувати на гарну окупність навіть у складних умовах.

✓ **Які формати котеджів сьогодні користуються найбільшим попитом серед покупців в Україні?**

— Ми дуже чітко відчуваємо зміни в попиті за останні кілька років. Покупці стали більш раціональними та свідомими у виборі житла. Сьогодні найбільшим попитом користуються компактні будинки — у межах 100–150 м^2. Люди шукають продумані планування без «зайвих» просторів, де кожен квадратний метр працює на комфорт. Вартість обслуговування таких будинків нижча, а затишку — більше.

Окремо варто згадати про формати таунхаусів і дуплексів. Вони залишаються стабільно популярними, бо дозволяють отримати всі переваги приватного сектору за більш доступною ціною. Це чудовий компроміс між квартирою в місті та власним будинком.

Водночас ми бачимо, що люди дедалі частіше обирають не просто будинок, а ціле середовище. Тому закриті котеджні містечка з охороною, дитячими та спортивними майданчиками, громадськими просторами — сьогодні в топі. Сервіс, безпека й відчуття спільноти дуже важливі для покупців.

Ще один важливий тренд — автономність і енергоефективність. Якщо ще кілька років тому це було «приємним бонусом», то зараз — один із ключових факторів. Покупці хочуть будинок, який буде готовий до будь-яких викликів: з генератором, свердловиною, теплою підлогою, енергозберігаючими вікнами, можливо, навіть із сонячними панелями.

Також бачимо попит на будинки у віддаленіших локаціях — біля лісу, річки, у горах. Багато наших клієнтів працюють дистанційно, і для них важлива не лише логістика, але й якість життя: свіже повітря, тиша, краєвиди.

Як забудовник, ми намагаємося відповідати цим запитам — проєктуємо комфортне житло, яке поєднує сучасні технології, функціональність і турботу про кожного мешканця.

✓ **Наскільки важливою сьогодні є довіра до забудовника? Як вона формується і чим вимірюється?**

— Довіра — це основа усього. Особливо зараз, коли люди вкрай обережні у прийнятті фінансових рішень. Ми як забудовник розуміємо: клієнт обирає не просто квадратні метри, він обирає стабільність, чесність і надійність. І ця довіра вимірюється не словами, а справами — реалізованими проєктами, виконаними зобов'язаннями, підходом до кожного покупця.

Ми пишаємося тим, що всі наші проєкти — від клубних будинків у Святопетрівському й Софіївській Борщагівці до масштабного котеджного містечка «Оклахома» — реалізовані якісно, вчасно і з турботою про людей. Для нас це не просто будівництво, а відповідальність: саме тому ми пропонуємо безвідсоткове розтермінування, індивідуальні умови, суттєві знижки для військовослужбовців.

Довіра формується роками, а втрачається за хвилину — тому ми щодня працюємо так, щоб кожен наш покупець міг упевнено сказати: «Я обрав забудовника, якому можу довіряти».

✓ **Серед останніх проєктів компанії — апартаменти преміум-класу в Ходосівці XO RESIDENCE. Що стало ідеєю створення такого простору?**

— Ми хотіли створити не просто котеджне містечко, а повноцінний простір для життя — безпечний, сучасний, естетичний. XO RESIDENCE — це спроба поєднати природу, якісну архітектуру та соціальний простір. Це місце для тих, хто хоче жити за містом, але без компромісів щодо комфорту.

Тобто ми створили простір, де природа переходить в архітектуру і кожна деталь має значення. Апартаменти розташовані в оточенні лісу — лише 15 хвилин від Києва, але в іншому ритмі життя: спокійному, приватному, продуманому.

Тут ви не просто живете — ви відпочиваєте щодня. Просторе планування, власні тераси, тиша, закрита територія з басейном, рестораном і тенісним кортом — усе для того, щоб почуватися комфортно.

✓ **Чим цей проєкт відрізняється від типових котеджних містечок?**

— По-перше — архітектурою. Тут сучасний дизайн з акцентом на чисті лінії, продумане планування, натуральні матеріали. Дизайн, що говорить про стиль без слів. Будинок має вигідну структуру — лише 4 поверхи, що забезпечує комфорт і відчуття простору. Високі стелі, власна тераса та якісні інженерні системи — усе для життя без компромісів. Адже планування апартаментів у комплексі продумане до деталей — від приватності до відкритих просторів для життя й відпочинку. Всі квартири мають площу від 75 до 120 м^2, що дозволяє обирати рішення під різні потреби: компактне житло для однієї людини або просторе — для сім'ї. Власна тераса, яка перетворюється на розширення вітальні чи особистий сад із видом на ліс. Відкриті кухні-вітальні формують серце дому — місце, де зручно готувати, зустрічати гостей або просто жити у своєму ритмі. Окремі спальні з великими вікнами, зручні гардеробні, раціонально організовані санвузли — усе для того, щоб простір працював на вас щодня. Завдяки чіткій логіці зонування в кожній квартирі легко відчувається баланс між особистим і спільним.

По-друге — це продумана інфраструктура: закрита територія, гостьовий паркінг і внутрішній простір не допускають сторонніх авто. Це, фактично, містечко в межах одного будинку — із дитячим майданчиком, басейном і зонами для прогулянок навколо. Таке рішення дозволяє відчути атмосферу котеджного життя, але в компактному форматі. І третє — це проєкт для спільноти. Тут комфортно жити родиною, виховувати дітей і бути частиною спільного середовища.

✓ **Кому підійде цей проєкт?**

— XO Residence — це вибір для тих, хто хоче заміське життя без труднощів великого будинку. Ідеальне рішення для пар або сімей, які цінують приватність, інфраструктуру і час на добирання до Києва. Формат «усе під одним дахом» робить проєкт особливо привабливим для тих, хто працює дистанційно й цінує естетику життя.

Наші апартаменти — це не просто квадратні метри, а середовище, яке підтримує ваш ритм: повільний, свідомий, наповнений. Архітектура тут не домінує, а вписується в ландшафт. Природа — не тло, а частина щоденного життя.

Ми створили місце, де кожен має відчути, що знайшов своє. Без шуму, без поспіху — лише те, що має значення.

«НРЦ-ЮКРЕЙН»: ФОРМУЛА ЛІДЕРСТВА В PROZORRO.ПРОДАЖІ, АБО ЯК ЕЛЕКТРОННІ АУКЦІОНИ ВІДКРИВАЮТЬ НОВІ РИНКИ ДЛЯ БУДІВЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

У сучасному світі бізнесу, де кожна угода вимагає швидкості, юридичної чистоти та точного розрахунку ризиків, зростає роль електронних інструментів – зокрема системи Прозорро.Продажі. Для девелоперів, інвесторів та представників будівельної галузі це вже не альтернатива, а повноцінний канал придбання земельних ділянок, комерційних приміщень чи активів з банкрутства. Майданчик ТОВ «НРЦ-ЮКРЕЙН» – лідер цієї системи станом на 1 липня 2025 р. – надає не лише доступ до об'єктів, а й повний супровід: юридичний, технічний, консультаційний. Його команда поєднує понад 15 років досвіду в аукціонах, нерухомості, приватизації та банкрутстві. Майданчик працює по всій Україні, забезпечуючи зручний і безпечний процес участі в аукціонах як для інвестора, так і для організатора торгів. Що робить «НРЦ-ЮКРЕЙН» № 1 серед понад 40 акредитованих майданчиків — читайте в нашому інтерв'ю із співзасновниками компанії Михайлом Щербіном та Євгеном Богуславським.

✓ **Вітаємо з лідерством! Чим пояснюєте зростання та утримання лідируючої позиції «НРЦ-ЮКРЕЙН»?**

— Дякую! Успіх майданчика «НРЦ-ЮКРЕЙН» — це результат комплексного підходу: ми поєднали технологічну ефективність, клієнтоорієнтованість і високу прозорість бізнес-процесів. Але найголовніше — це довіра наших клієнтів. Ми не просто платформа — ми партнери для тих, хто прагне прозоро та вигідно реалізовувати та купувати майно через систему Прозорро.Продажі.

✓ **Що вирізняє ваш майданчик серед десятків інших?**

— По-перше, це унікальний підхід до супроводу клієнтів: кожен учасник отримує персонального менеджера, який проводить через усі етапи — від реєстрації до перемоги в аукціоні. По-друге, наші аналітики дозволяють прогнозувати результати торгівлі, оцінювати ринки, а також — ухвалювати зважені рішення.

Крім того, ми активно працюємо як з Покупцями, так і з Організаторами — малими громадами та держпідприємствами, подекуди навчаємо та допомагаємо їм реалізовувати активи ефективніше. Така політика дозволила значно розширити базу користувачів.

✓ **Чи можете Ви назвати конкретні показники, які демонструють успіх «НРЦ-ЮКРЕЙН»?**

— Так, станом на 1 липня 2025 року «НРЦ-ЮКРЕЙН» є беззаперечним лідером за доходами серед усіх акредитованих майданчиків. Ми демонструємо рівень, вищий на понад 75 % відповідно до аналогічного періоду 2024 року, маємо найвищий рівень задоволеності клієнтів (97 % позитивних відгуків) та одну з найменших часток відмов у системі.

✓ **Тобто є якісь суттєві переваги для забудовників та великих гравців ринку?**

— Наші клієнти часто говорять, що з «НРЦ-ЮКРЕЙН» просто та вигідно. Ми беремо на себе всю юридичну складову, знаємо особливості, а також можемо пропонувати об'єкти, які ще навіть не опубліковані, але вже погоджені до публікації.

А ще ми готові до будь-яких складних ситуацій: викуп заборгованостей, обтяжень, нетипові кейси з реєстрацією прав — це наша зона відповідальності. Ми завжди поруч. У будь-якому регіоні України.

✓ **Як виглядає ваша співпраця з системою Прозорро.Продажі? Наскільки вона цікава для інвесторів у нерухомість? Для багатьох вона все ще асоціюється з державною приватизацією.**

— Це дуже поширений стереотип. Насправді Прозорро.Продажі сьогодні — це найбільший в Україні онлайн-ринок комерційної нерухомості, землі, активів з банкрутства тощо. Бізнеси, які уважно стежать за такими аукціонами, мають реальний шанс «увійти» в об'єкти за ринковими або нижчими цінами, працювати із «чистими» активами та отримувати підтримку на кожному етапі. І найголовніше — усе це відбувається відкрито та прозоро.

Ми пишаємося тим, що є частиною національної екосистеми електронних аукціонів. Взаємодія з Прозорро.Продажі — це не просто технічна інтеграція, а справжнє партнерство. Спільно ми виводимо публічні продажі на новий рівень: зручний, цифровий, чесний.

Які саме можливості зараз відкриті для забудовників та інвесторів у нерухомість?

— Учасники Прозорро.Продажі можуть купувати або орендувати:

- комерційну нерухомість по всій Україні — колишні адмінбудівлі, склади, виробничі приміщення, приміщення в центрах міст та адмінрайонів;
- земельні ділянки промислових чи логістичних об'єктів — у тому числі із цільовим призначенням для будівництва житла;
- об'єкти малої та великої приватизації;
- активи у справах про банкрутство, які часто виставляються за дуже привабливими цінами.

Інвестор отримує об'єкт із повним пакетом документів, а процес купівлі / орендування займає кілька тижнів, а не місяців / років, як це відбувається на звичайному ринку.

✓ **Які плани на другу половину 2025 року?**

— Наші плани — це конкретні кроки, які вже частково реалізуються. У другій половині 2025 року ми фокусуємося на трьох ключових напрямках:

1. Розширення та диверсифікація клієнтської бази. Ми прагнемо залучити нові категорії учасників — зокрема представників малого та середнього бізнесу, які поки що недостатньо активні на аукціонах.
2. Підвищення привабливості майданчика для професійних гравців. Ми хочемо, щоб забудовники, девелопери, фінансисти, юридичні компанії та арбітражні керуючі сприймали нас як надійного і відповідального технологічного партнера.
3. І звісно, ми хочемо зберегти і примножити нашу репутацію чесного, надійного та зручного майданчика № 1.

Ми чітко усвідомлюємо: утримати лідерство — це не про те, щоб зберегти позицію, а про те, щоб постійно ставати кращими. Саме так ми робимо й будемо діяти надалі.

✓ **Яке Ваше бачення розвитку ринку інвестицій у нерухомість через Прозоро.Продажі в найближчі роки?**

— Ми прогнозуємо зростання кількості як внутрішніх інвесторів, так й іноземних, з посиленням конкуренції на аукціонах.

Система Прозорро.Продажі вже стала найпотужнішим в Україні інструментом для прозорого продажу та прозорої оренди державного, комунального та проблемного майна, і вона активно розвивається. У найближчі роки її роль у формуванні ринку відкритого інвестування у нерухомість лише зростатиме. Так, на потенційних інвесторів чекатимуть — вдосконалення розумного пошуку об'єктів, створення персональних інвестиційних кабінетів для інвесторів, розширення онлайн-супроводу угод з розширенням гарантії захисту прав покупців, інтеграція з державною системою Дія та посилення взаємозв'язку з державними програмами, як-от «єВідновлення», «єРеконструкція».

✓ **Що б Ви порадили тим, хто тільки знайомиться із системою Прозорро.Продажі?**

— Прозорро.Продажі стає повноцінним ринком, і той, хто зайде на нього сьогодні — отримає стратегічну перевагу завтра.

Не бійтеся цифрових інструментів. Майданчики — це не про «зареєструватися і забути».

Це — про підтримку, прозорість і успішні угоди.
І якщо ви шукаєте надійного партнера —
«НРЦ-ЮКРЕЙН» завжди поруч.

ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ | КНУБА

Бакалаврат
Магістратура
Підвищення кваліфікації
Сертифікація фахівців

iino.knuba.edu.ua

Архітектура та містобудування | Будівництво та цивільна інженерія
Геодезія та землеустрій | Дизайн | Економіка | Менеджмент

ЦЕМЕНТНИЙ РИНОК УКРАЇНИ:
РЕАЛІЇ, БАР'ЄРИ, ПОТЕНЦІАЛ

Попри очікування на пожвавлення будівельного ринку, у 2025 році цементна галузь України продовжує перебувати у стагнації. У той час як внутрішнє споживання залишається низьким уже третій рік поспіль, виробники намагаються утримати потужності завдяки експорту до країн ЄС. Але на горизонті нові виклики: від зростання собівартості виробництва та дефіциту кваліфікованих кадрів – до запровадження карбонового регулювання (CBAM), яке вже з 2026 року може істотно обмежити зовнішні поставки. Про реальний стан цементної промисловості, її готовність до масштабного відновлення, проблеми енергетичної залежності, логістики та про необхідність рішучих дій з боку держави – в інтерв'ю з головою Асоціації виробників цементу України «Укрцемент» ***Павлом Качуром.***

✓ **Якою є ситуація на ринку цементу у 2025 році? Чи є ознаки пожвавлення попиту?**

— На жаль, у 2025 році поки не спостерігається передумов для значного зростання внутрішнього попиту на цемент. За перші місяці року динаміка зберігається на рівні попереднього (нагадаємо, обсяг внутрішнього ринку за результатами 2024 року був у межах 6,3 млн тонн — ред.). Таким чином, ринок уже третій рік поспіль перебуває в стані затяжної стагнації.

Основною причиною такого стану є триваюча війна, яка продовжує стримувати відновлення приватного житлового будівництва — найбільшого драйвера попиту. Водночас інфраструктурні проєкти, включно з фортифікацією, підтримують базовий рівень споживання, але не здатні компенсувати втрати ключового ринку — житла. У ситуації високих ризиків, обмеженого фінансування та низької інвестиційної активності очікувати швидкого зростання споживання цементу у 2025 році не доводиться.

Що стосується виробництва — тут ми бачимо певне зростання, але не завдяки внутрішньому попиту, а за рахунок експорту до ЄС. Тобто галузь більше працює «на виживання», ніж на розвиток.

✓ **Які виклики сьогодні найбільше впливають на роботу цементних підприємств?**

Перше — це війна і всі пов'язані з нею наслідки: зниження попиту, подорожчання енергоносіїв, ускладнена логістика, дефіцит робочої сили, і звісно, безпекові ризики.

Друге — це впровадження механізму CBAM (Carbon Border Adjustment Mechanism). Із 2026 року українські виробники, як і всі експортери до ЄС, будуть змушені сплачувати вуглецевий податок, що суттєво вдарить по конкурентоздатності наших підприємств. Особливо з огляду на те, що українські цементники не отримують такої фінансової підтримки на декарбонізацію, як їхні європейські колеги.

Третє — відсутність системи альтернативного палива, яка в ЄС давно працює. У Європі заводи отримують гроші за спалення RDF, а в нас поки що відсутня як система поводження з відходами, так і відповідне регулювання.

✓ **Ви згадували про проблему логістики. Наскільки вона критична саме для цементної галузі?**

Логістика — це один із найвразливіших елементів у структурі собівартості цементу, і у воєнних умовах її значення ще більше зросло. На відміну від продукції з високою доданою вартістю, цемент є масовим сипучим товаром, транспортування якого суттєво впливає на фінальну ціну. Через це будь-яке ускладнення в логістиці одразу ж відображається на конкурентоспроможності продукції, особливо в умовах зниженого попиту.

Цемент має чітко виражену сезонність перевезень. У пікові місяці будівельного сезону — з весни до осені — залізнична інфраструктура, яка традиційно відіграє ключову роль у доставці цементу, працює на межі можливостей. Дефіцит рухомого складу, затримки з формуванням маршрутів, обмеження через ремонтні роботи чи пріоритезацію військових перевезень — усе це створює серйозні «вузькі місця» для галузі.

Ще один критичний аспект — географія виробництва та споживання. Особливо, коли мова йде про південні, східні та прифронтові регіони. Тут ситуація передбачає довге логістичне плече, що значно здорожчує доставку.

Враховуючи ці виклики, одним із пріоритетних рішень ми вважаємо створення логістичних хабів. Це інфраструктурні майданчики для накопичення, зберігання та оперативного розподілу цементу ближче до регіонів споживання. Такий підхід дозволяє зменшити навантаження на залізницю в пікові періоди, оптимізувати перевезення за рахунок коротшого плеча доставки та оперативніше реагувати на потреби замовників. Перші приклади такого формату вже реалізовані: зокрема, у Київській області один із виробників збудував сучасний логістичний термінал, який успішно працює навіть під час війни.

У довгостроковій перспективі саме розвиток логістичної інфраструктури може стати вагомим фактором для підтримання рентабельності та стабільності внутрішнього ринку цементу. Це питання не лише ефективності, а й стійкості всієї галузі в умовах невизначеності.

✓ **Ще один виклик для галузі сьогодні, який Ви озвучили, — запровадження другого етапу карбонового регулювання (CBAM). Розкажіть про це детальніше.**

— Коротко поясню, чому такий акцент на CBAM. До товарної групи, яка підпадає під дію карбонового регулювання, входить цемент. Галузь традиційно експортує до країн ЄС частину своєї продукції. До війни це були в основному поставки в прикордонні з Україною території, де логістика диктувала економічні переваги для виробників і споживачів з обох сторін. А під час війни експорт до ЄС став важливою складовою, щоб цементники пережили важкі часи.

На першому етапі впровадження карбонового регулювання, який розпочався 1 жовтня 2023 р., відбувався моніторинг прямих і непрямих викидів парникових газів, пов'язаних із виробництвом продукції, для накопичення інформації з метою вдосконалення методології їхніх обрахунків. А з 1 січня наступного 2026 року запроваджується другий етап. Виробники та імпортери продукції до ЄС будуть змушені сплачувати «податок» на вуглецеві викиди. І українські виробники товарів, що підпадають під дію карбонового регулювання, опиняються в суттєво гірших умовах у порівнянні з виробниками країн ЄС.

Поясню це на прикладі виробників цементу. По-перше — існує суттєва підтримка виробників цементу в країнах-членах через спеціальні фонди ЄС на програми модернізації галузі задля скорочення викидів CO_2. Бюджет України сформувати подібні фонди можливості не мав і в найближчій перспективі не матиме.

Друге — використання альтернативного палива. Політика поводження з відходами в ЄС стимулює максимально відсортовувати складники, що мають енергетичну цінність, і виробляти з них альтернативне паливо. А тепер увага! За спалення альтернативного палива на цементних заводах в ЄС заводам платять немалі суми, бо цементні печі з температурами 1450 градусів за Цельсієм ідеальні для екологічної утилізації відходів з мінімальною шкодою для довкілля!

У нас ще немає ані власної переробки, ані альтернативного палива. Не кажучи про те, щоб доплачувати цементникам за утилізацію відходів.

І третє. В умовах триваючої війни промислові підприємства України вичерпали свої резерви як інвестиційних, так і обігових коштів і не можуть на рівних умовах конкурувати з виробниками аналогічної продукції ЄС.

За таких умов цілком виправданим і справедливим вбачається продовження для України моніторингового етапу CBAM, тим більше що ЄС заклав усі правові передумови для надання такого роду винятку. Так, відповідно до частини 7 статті 30 Директиви № 2023/956 від 10.05.23 р.: «Якщо сталася непередбачувана, виняткова і неспровокована подія, яка знаходиться поза контролем однієї або більше третіх країн, на які поширюється дія CBAM, і ця подія має руйнівні наслідки для економічної та промислової інфраструктури такої країни або країн, Комісія оцінює ситуацію і подає Європейському Парламенту та Раді звіт, що супроводжується, за необхідності, законодавчою пропозицією, про внесення змін до цього Регламенту, визначивши необхідні тимчасові заходи для подолання цих виняткових обставин».

Тому Асоціація «Укрцемент» своїми листами до представників Уряду постійно акцентує на необхідності розпочати переговорний процес з ЄС для застосування частини 7 статті 30 Директиви № 2023/956. Без встановлення особливого механізму застосування CBAM до України експорт цементу буде неможливий, а це означатиме скорочення виробництва на більш як 20 %.

✓ **Для всіх галузей болючим на сьогодні є питання людського капіталу. Ваші оцінки щодо ситуації в контексті майбутньої відбудови?**

— Людський капітал — один із найважливіших і водночас найвразливіших ресурсів країни в умовах війни та майбутнього відновлення. Уже зараз ми спостерігаємо системний кадровий дефіцит у будівельному секторі, а з початком масштабної відбудови ця проблема лише загостриться.

Йдеться не лише про робітничі професії, яких традиційно бракує. Критично не вистачає також фахівців, здатних керувати складними інфраструктурними проєктами, впроваджувати сучасні технології, забезпечувати контроль якості, дотримання норм безпеки й екології.

Тому вже сьогодні необхідно запроваджувати державні й приватні програми розвитку людського капіталу. Це і професійна перепідготовка, і розвиток дуальної освіти, і повернення фахівців з-за кордону. Без цього ми ризикуємо втратити темп відбудови або повністю передати реалізацію відновлювальних проєктів іноземним підрядникам, що не завжди буде вигідним з погляду локалізації виробництва та економіки.

Люди — це ключ до відновлення. Без достатньої кількості кваліфікованих працівників не буде ні якості, ні швидкості, ні довіри до української промисловості.

✓ **Чи має галузь потенціал для нарощування виробництва?**

Так, українські виробники цементу технологічно готові до масштабування. Як тільки ринок покаже чіткий сигнал до зростання — ми зможемо оперативно включитися: оновити обладнання, активізувати резервні майданчики, наростити потужності, модернізувати логістику, впровадити нові технології.

Окремі заводи вже сьогодні інвестують у власну генерацію, розвивають альтернативну енергетику, готують розширення печей, будують логістичні хаби. Тобто основа для швидкої реакції на потреби відбудови закладена.

Утім, для реалізації цього потенціалу надзвичайно важливо закріпити державну політику підтримки національного виробника. Йдеться не про протекціонізм, а про створення справедливих і конкурентних умов: захист внутрішнього ринку від недобросовісного імпорту, подолання логістичних бар'єрів, врегулювання енергетичних витрат, а також — застосування окремого механізму для України в межах карбонового регулювання CBAM. Без таких кроків українська цементна галузь не зможе на рівних конкурувати з виробниками з ЄС, які отримують мільярдні субсидії на модернізацію та альтернативне паливо.

Ми маємо потужний потенціал — і готові реалізувати його для майбутнього відновлення країни. Але для цього мають бути сформовані чесні стартові умови.

✓ **Які внутрішні резерви для зростання споживання цементу Ви бачите?**

— Ми бачимо кілька стратегічних напрямів, які можуть дати імпульс зростанню внутрішнього споживання цементу вже у середньостроковій перспективі.

Перш за все — це розвиток цементобетонних доріг. У контексті постійного зростання цін на бітум, нестабільних поставок та імпортозалежності України від цього ресурсу, дорожнє будівництво із жорстким покриттям сьогодні стає не лише технічно обґрунтованим, а й економічно доцільним. Так, якщо раніше економічна перевага цементобетонних доріг розглядалася в межах їхнього життєвого циклу, то наразі цементобетонні дороги вже на початковому етапі будівництва дешевші або зрівнялися за вартістю з асфальтобетонними. При цьому, якщо врахувати також увесь життєвий цикл, то показники на користь доріг із жорстким покриттям переважають в рази і за вартістю, і за доцільністю.

Другий важливий резерв — застосування укочуваного бетону (RCC — roller-compacted concrete). Це технологія, яка дозволяє швидко та ефективно влаштовувати покриття на дорогах місцевого значення, під'їзних шляхах до логістичних, аграрних, промислових об'єктів, на складських і виробничих майданчиках, у портах тощо. Переваги — висока несуча здатність, мінімальні витрати на обслуговування, швидке влаштування. Ми вже маємо підготовлені методики, навчальні посібники та реалізовані проєкти для впровадження цієї технології — потрібно лише рішення на рівні замовників і проєктувальників.

І нарешті — формування нової моделі публічного будівництва. Якщо державні інвестори орієнтуватимуться не лише на початкову вартість проєкту, а й на загальну економічну ефективність упродовж життєвого циклу об'єкта, то цемент отримає значно ширше застосування — у житлі, інженерній інфраструктурі, промисловому будівництві.

Отже, за наявності політичної волі та грамотної державної стратегії, внутрішній попит на цемент може суттєво зрости — і це буде не тимчасовий ефект, а системна трансформація ринку.

✓ **Яке Ваше головне очікування від держави?**

— Чітка позиція і підтримка національного виробника, перш за все — у переговорах з ЄС щодо CBAM. А також підтримка системних рішень у сфері енергоефективності, логістики, поводження з відходами та у питанні кадрів. Без цього говорити про повноцінну відбудову — зарано.

XIV Міжнародна спеціалізована виставка

ЄвроБудЕкспо'2025

ЗА ПІДТРИМКИ:

Міністерства розвитку громад та територій України

Асоціації міст України

Асоціації малих міст України

Всеукраїнської Асоціації об'єднаних територіальних громад

Національного Експертно-Будівельного Альянсу України

Федерації роботодавців України

14–16 жовтня

Генеральний медіа-партнер:

З 1999 ГРУПА ВИДАНЬ

CAPITAL BUILD Капітал Будівництво · CONCRETE & ASPHALT Бетон&Асфальт · SPECIAL EQUIPMENT СПЕЦтехніка

Генеральний інформаційний партнер:

Prof Build

Генеральний інтернет-партнер:

BUILD PORTAL

KYIV GLOBAL EXPO

Місце проведення:
МВЦ, м. Київ,
Броварський пр-т, 15,
станція метро «Лівобережна»

+38 (050) 449-10-77
a.nenko@iec-expo.com.ua
www.iec-expo.com.ua

СУЧАСНІ РІШЕННЯ З ТУРЕЦЬКОЮ ТОЧНІСТЮ: **ДОСВІД PARGET MAKINA**

У світі, де попит на якісні будівельні матеріали стрімко зростає, а виробники дедалі частіше шукають надійних технологічних партнерів, особливої ваги набуває комплексний підхід до організації виробництва. Parget Makina – турецька компанія з понад десятирічним досвідом – пропонує саме такі рішення. Вона спеціалізується на проєктуванні, постачанні та впровадженні високотехнологічного обладнання для виробництва гіпсу, сухих сумішей, вапна, кальциту, гіпсокартону та інших будматеріалів.
*Ми поспілкувалися з **Джевдетом Караібрахімоглу**, генеральним директором компанії Parget Makina, про те, як змінюється ринок, що сьогодні потрібно замовнику, як адаптуються технології до різних країн – і чому увага до кінцевого споживача залишається головним пріоритетом у кожному проєкті. А також про співпрацю з українськими виробниками та бачення розвитку галузі в найближчі роки.*

✓ **Перш ніж перейти до основної частини інтерв'ю, розкажіть, що сьогодні являє собою компанія Parget Makina — чим ви займаєтеся і в чому ваша унікальність?**

— Parget Makina — це інжинірингова компанія повного циклу, яка спеціалізується на проєктуванні, виготовленні та встановленні обладнання для виробництва будівельних матеріалів: гіпсу, сухих будівельних сумішей, гіпсокартону, кальциту, перліту, вапна та інших мінералів. Ми працюємо у форматі turnkey projects («проєкт під ключ») — тобто беремо на себе повну реалізацію індустріальних рішень: від проєкту до запуску лінії.

Наша унікальність — у комплексному підході. Ми не просто продаємо обладнання, а створюємо ефективні, автоматизовані, енергоощадні виробничі рішення, адаптовані до сировини та потреб кожного клієнта. У штаті — понад 135 фахівців: інженери, технологи, монтажники, сервісні інспектори. Виробництво розташоване в Анкарі, Туреччина, і оснащене сучасним верстатним парком. Сьогодні обладнання Parget Makina працює на 4 континентах — і ми пишаємося тим, що будуємо індустріальне майбутнє разом із нашими партнерами.

Також ми активно впроваджуємо політику співпраці з провідними постачальниками обладнання та технологій. Наприклад, проєкти, які пов'язані з обладнанням для виробництва вапна, ми реалізуємо у співпраці з найбільшим постачальником технологій для випалювання вапна та гідраторів MaerzOfenbau,

✓ **Як змінювався ринок будівельних матеріалів за понад 10 років діяльності Parget Makina?**

— За понад десять років ми спостерігаємо суттєву еволюцію галузі – від локальних проєктів до глобальних інвестицій і технологій. На старті (2013 р.) наша діяльність була зорієнтована переважно на внутрішній турецький ринок. Згодом, завдяки розвитку інженерних компетенцій, ми масштабувалися — і сьогодні реалізуємо рішення «під ключ» у більше ніж 36 країнах.

Загалом ринок розширився, інвестори стали вимогливішими, зросли стандарти та активізувалися конкуренти. Цьому сприяють зростання ключових секторів (гіпс, СБС, кальцит, перліт, гіпсокартон, вапно), промислова локалізація та сучасні технології.

✓ **Якими міжнародними проєктами Parget Makina найбільше пишається? Є українські кейси?**

— Серед найбільш популярних наших кейсів — проєкти повного циклу для виробництва гіпсу. Сьогодні ми маємо вже понад 15 таких проєктів під ключ. Щодо України, попри війну, ми продовжуємо активно співпрацювати з вашим ринком. Більше того, за цей час було реалізовано низку проєктів. Зокрема, поставили лінію для виробництва гіпсу потужністю 800 т/добу, лінію для виробництва сухих будівельних сумішей потужністю 60 т/год та завод із виробництва спученого перліту потужністю 15 м^3/год для «Івано-Франківськ-Гіпс». Не менш амбітною є наша співпраця в Україні з компанією Saint Gobain. Для них ми поставили лінію для виробництва гіпсу потужністю 240 т/добу та лінію з виробництва сухих будівельних сумішей потужністю 20 т/год.

Крім України, серед знакових кейсів — потужності у Катарі, Ефіопії, Узбекистані, Румунії, Азербайджані та інших країнах.

✓ **У чому головна перевага технології Parget Makina?**

— Наші головні конкурентні переваги — це turnkey-підхід і комплексні системи. Ми пропонуємо не окремі машини, а повністю інтегровані лінії: від сировини до пакування, з усіма вузлами — змішувачами, роторами, печами, фасуванням і повною автоматизацією. Це гарантує оптимальну якість, енергоефективність, мінімальні втрати та високу безпеку — усе в одній системі, що підвищує загальну рентабельність виробництва.

✓ **Як адаптуєте технології під різні країни, зокрема під Україну?**

— Ми ретельно аналізуємо національні стандарти, сировинну базу та енергетичні умови кожного ринку. В Україні ми врахували три ключових фактори: українські будівельні норми, хімічний склад локальної сировини та варіанти енергозабезпечення.

Відповідно інженери налаштовують технологічні параметри, вибирають оптимальні ротори, інгібітори, системи контролю температури та пакування. У результаті — обладнання працює ефективно в реальних кліматичних та нормативних умовах регіону.

✓ **Як реалізується акцент на кінцевому споживачі?**

— Фокус на клієнті — це не маркетинговий лозунг, а щоденна практика. Ми стартуємо зі збору технічних і комерційних вимог замовника, потім демонструємо прототипи, готуємо 3D-моделі, перевіряємо техніко-економічне обґрунтування. Далі супроводжуємо монтаж, тестуємо перші партії продукції, налаштовуємо параметри, навчальні програми для персоналу. Після запуску — постійний технічний супровід, оновлення документації, доступ до електронної підтримки. Такий підхід дозволяє уникнути запуску непрацюючих або недосконалих рішень.

✓ **Які післяпродажні інженерні та сервісні послуги надаєте?**

— Після запуску лінії ми продовжуємо супровід: регулярні технічні інспекції, оновлення програмного забезпечення, запасні частини, переналаштування. За потреби виконуємо модернізацію, додаємо нові модулі, оптимізуємо енергоспоживання. Усі інженери проходять навчання на заводі та мають сертифікацію — ми забезпечуємо 24/7 техпідтримку і консультації для оперативного вирішення будь-яких питань.

✓ **Ваші поради українським виробникам щодо модернізації. На що звернути увагу в першу чергу?**

— Рекомендуємо починати з комплексного аналізу: оцініть потужності, вимоги ринку, логістику, ресурсну базу. Далі — виберіть постачальника turnkey-рішень, який бере на себе всі етапи — від проєктування до запуску. Дуже важливо обрати гнучку систему, що адаптується під сировину, потужності, сезонність. І не забувайте про підтримку після запуску — саме вона забезпечує стабільний вихід на заплановану рентабельність.

Зі свого боку, ми активно працюємо в напрямку модернізації та оптимізації вже наявних виробничих ліній. Це важливий напрям нашої діяльності, оскільки багато компаній мають інфраструктуру, яка морально або технічно застаріла, але її можна ефективно оновити без необхідності повного демонтажу. Ми пропонуємо індивідуальний підхід: починаючи з аудиту наявної лінії та аналізу її вузьких місць — до розробки технічних рішень, які дозволяють підвищити продуктивність, зменшити витрати енергії, покращити якість кінцевого продукту або розширити асортимент.

Наші інженери можуть впроваджувати сучасні автоматизовані системи управління, замінювати окремі вузли на енергоефективні, інтегрувати нові технології сушки, дозування, упаковки тощо. Усе це — без зупинки основного виробництва або з мінімальним простоєм. Таким чином ми допомагаємо нашим клієнтам зробити перехід до сучасного виробництва поступовим, економічно обґрунтованим і технічно якісним.

✓ **Як оцінюєте потенціал українського ринку будівельних матеріалів у контексті відновлення?**

— Відновлення України створить величезний попит на будматеріали різного призначення. Водночас український ринок має унікальну можливість модернізувати інфраструктуру і локалізувати виробництво заради імпортозаміщення. Якщо буде забезпечено стабільні законодавчі умови, доступ до фінансування та інвестиційні гарантії — галузь зростатиме в геометричній прогресії.

✓ **На яких принципах будуєте довгострокові партнерства?**

— Ми керуємося цінностями професіоналізму, чесності та орієнтації на результат клієнта. Взаємовигідні контракти, прозорі умови, залучення до проєкту із самого початку, технічний та сервісний супровід — це не просто передумови співпраці, а наша культура роботи. Ми прагнемо, щоб клієнт став партнером, а партнер — другом. Це запорука успіху та зростання для обох сторін.

ВІДБУДОВА УКРАЇНИ: СТАЛИЙ ШЛЯХ ДО МАЙБУТНЬОГО
КОНФЕДЕРАЦІЯ БУДІВЕЛЬНИКІВ УКРАЇНИ НА URC 2025

10–11 липня 2025 року в Римі відбулася четверта Ukraine Recovery Conference (URC 2025) – масштабний міжнародний форум, присвячений питанням відбудови України. У заході взяли участь понад 4 000 представників із більш ніж 40 міжнародних організацій: урядовці, міжнародні партнери, інвестори, бізнес, експерти та громадянське суспільство. Конфедерація будівельників України (КБУ) стала активним учасником конференції, долучившись до ключових панелей, робочих груп, партнерських зустрічей і тематичних дискусій. У центрі уваги – зелена трансформація відбудови, прозорі механізми залучення інвестицій та зміцнення міжнародного партнерства.
Олександр Червак, *виконавчий директор Конфедерації будівельників України, поділився підсумками заходу, основними досягненнями, домовленостями та подальшими напрямками розвитку галузі.*

Підсумки URC 2025: ресурси, інструменти, домовленості

Під час конференції було досягнуто низки важливих домовленостей. Урсула фон дер Ляєн, Президентка Європейської комісії, оголосила про створення Європейського флагманського фонду обсягом 500 млн євро для відновлення України. Україна та Банк розвитку Ради Європи підписали угоду на €100 млн для компенсацій громадянам за знищене житло в рамках програми «єВідновлення». Запускається також ініціатива PREPARE Ukraine спільно зі Світовим банком — вона передбачає фінансування підготовки державних і муніципальних проєктів реконструкції.

Загальний обсяг потреб у відновленні та модернізації України оцінюється у $1 трлн протягом наступних 14 років. Європейський Союз підтвердив намір активно продовжувати підтримку: очікується інвестиційний ефект до €10 млрд на основі підписаних угод на €2,3 млрд.

Зелена відбудова: міжнаціональна кооперація

Напередодні URC 2025 відбувся спеціальний захід «Зелена відбудова України», організований FIEC (Федерація Європейської будівельної промисловості), Ance (Associazione Nazionale Costruttori Edili — Національна асоціація будівельників Італії), Конфедерацією будівельників України та EIC — European International Contractors, у співпраці з Neo-Eco Ukraine. Він зібрав представників влади та бізнесу України, Італії, Молдови, Єврокомісії та експертів у сфері зелених інновацій.

Сталий підхід до відбудови передбачає не лише якісні матеріали та сучасні технології, але й прозорі механізми реалізації: боротьбу з корупцією, відповідність міжнародним стандартам. Особлива увага приділяється залученню малого і середнього бізнесу. Для європейських компаній це шанс стати повноцінними партнерами у створенні нової інфраструктури України. Одним із важливих сигналів підтримки стала нещодавня ініціатива Парламенту Італії щодо створення спеціального фонду в розмірі 300 млн євро, який буде спрямовано на підтримку відновлення України.

Учасники заходу відзначили, що хоча наразі бракує повної координації дій, чітких технічних регламентів та достатнього фінансування, зроблені кроки вже є важливими. Одним із них стало обговорення проєкту закону «Про засади зеленого відновлення України», який має закласти чіткі правила для прозорого залучення інвестицій та сталого будівництва. Документ має на меті подолати бар'єри для сталих інвестицій: він визначає поняття «зелених» проєктів, встановлює чіткі критерії їхньої екологічності, створює підґрунтя для впровадження фінансових інструментів –

наприклад, таких, як зелені облігації, — і відкриває шлях до фінансування через Ukraine Facility та інші міжнародні механізми.

Наступним кроком має стати розробка Стратегії зеленої відбудови України. Вона посилить прозорість процесів, забезпечить правову передбачуваність для державних і приватних інвесторів і дозволить залучити ширше коло зацікавлених сторін. Серед ключових напрямів — впровадження стандартів NZEB (будівлі з майже нульовим енергоспоживанням) і ZEB (будівлі з нульовими викидами), застосування принципів циркулярної економіки, екологічна сертифікація, використання відновлюваних джерел енергії, модернізація інженерної інфраструктури: систем водо-, тепло- та електропостачання.

Зелена реконструкція — це також шанс для формування нового ринку праці, зокрема для реінтеграції ветеранів, які повертаються до мирного життя. Маємо високий попит на будівельників, водночас швидко зростає потреба в інженерах, енергоаудиторах, фахівцях з екологічного менеджменту, логістах і проєктних менеджерах.

Під час заходу презентували національний стандарт, який визначає екологічні критерії та метод оцінювання громадських будівель. Він охоплює всі етапи — від проєктування до виведення з експлуатації, включаючи оцінку екологічних характеристик будівель, з урахуванням управління, інфраструктури, сталого розвитку території, комфорту, безпеки, водо- та енергоефективності, управління відходами, охорони довкілля і безпеки життєдіяльності.

Уже зроблено чимало, але Україні ще є чому вчитися. Потрібно продовжувати обмін досвідом, організовувати навчальні курси. Наприклад, іноземні компанії можуть запропонувати методологію управління відходами чи технології будівництва з використанням біоматеріалів: будівництво з дерева та коноплі, екологічне виробництво цементу, переробка відходів. Європейський бізнес готовий не лише будувати житло, а й передавати технології та формувати сталі мережі співпраці.

Архітектори нових кварталів акцентують на безпеці, доступності, створенні перспектив для життя і розвитку. Йдеться не лише про забезпечення людей житлом, а про створення цілісної громади, місця, яке люди називатимуть домом. У центрі — людина, її безпека, комфорт і нові можливості працевлаштування.

Так, було презентовано проєкт екологічного кварталу в Тетієві, який організований так, щоб мінімізувати споживання енергії та максимізувати ефективність будівель. Споруди в ньому на 70 % ефективніші за новобудови в Європі, дають на 40 % менше викидів CO_2 та досягають 65 % самозабезпечення завдяки фотогальванічній системі.

Також було представлено проєкт відбудови Салтівки (Харків) від Gensler. План включає ремонт пошкоджених будівель, будівництво нових у межах генерального плану та створення публічних просторів, які об'єднують громаду. Простір буде переосмислено з урахуванням сучасного стану й потреб жителів.

Окремо обговорювалися можливості проєкту ЄС — EU LIFE Debris2Resource project, що стартує у грудні 2025 року. Він передбачає створення методології управління будівельними відходами з метою їх сортування, видалення та повторного використання, з акцентом на бетон, залізо, деревину та небезпечні речовини.

Представлено підхід до створення нових будівельних матеріалів з уламків зруйнованих будівель. Бельгійські вчені вивчають ці залишки, витягують мінерали та створюють альтернативу цементу. Особливу увагу приділено заводу чистого цементу на Миколаївщині: технологія дозволяє знизити викиди CO_2 у десять разів. Україна має потенціал не лише для внутрішнього будівництва, а й для експорту екоматеріалів по всій Європі.

Під час конференції КБУ провела низку зустрічей з міжнародними та українськими партнерами, офіційними представниками Сенату Італії, урядів Румунії та Молдови, Єврокомісії, об'єднаннями міжнародного та національного будівельного бізнесу, представниками муніципалітетів, міжнародного бізнесу та організацій. Обговорювалися як поточні ініціативи, так і потенційні напрями співпраці. За підсумками домовлено про проведення окремих переговорів між КБУ та ANCE для поглиблення партнерства й розробки спільних ініціатив.

Ми вважаємо, що такі сайд-івенти мають усі шанси стати гарною традицією — якісною та корисною складовою, яка постійно супроводжуватиме майбутні конференції URC. Зі свого боку КБУ готова підтримати італійські й інші європейські компанії — допомогти реалізувати в Україні ті проєкти, які сприятимуть швидшій відбудові. І ми віримо, що такий діалог із бізнесом — це ключ до успіху.

Конфедерація будівельників України продовжує працювати над інтеграцією України до європейського простору через стандарти, сталі практики та професійний діалог. Ми відкриті до нових ідей, партнерств і рішень, що допоможуть зробити відбудову України ефективною, прозорою та сталою.

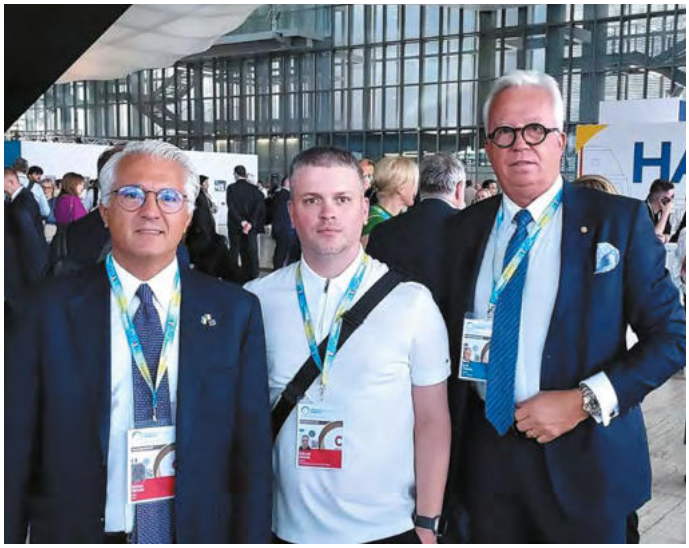

URC 2025: КОНФЕРЕНЦІЯ, ЩО ФОРМУЄ МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ

Щорічна конференція з питань відновлення України Ukraine Recovery Conference (URC) відбулася 10-11 липня 2025 року в Римі. Під час події обговорювали повоєнне відновлення України і довгострокові перспективи сталого розвитку, партнерства та інвестицій. Результатом конференції стали домовленості, рішення та можливості для економіки і фінансової сфери України.

Інвестмоделі та чіткі сигнали

URC 2025 об'єднала понад чотири тисячі учасників з різних країн: представники урядів, міжнародних інституцій, інвесторів, громадського сектору та бізнесу. Україна була представлена на найвищому рівні — серед учасників делегації були урядовці, регіональні лідери та підприємці, зокрема представники української будівельної галузі. Журнал Prof Build був єдиним спеціалізованим медіапредставником української будівельної галузі на конференції.

«Для нас участь у URC 2025 стала ще одним кроком до досягнення важливої місії Prof Build — бути фаховим голосом української будівельної галузі у міжнародному просторі, — наголосила Світлана Шах, засновниця журналу Prof Build. — Я побачила велике зацікавлення Україною, познайомилася з потенційними партнерами, почула запити до галузі — і повернулася із чітким меседжем: нас чекають. І ми готові відповідати».

Увага світу до подій в Україні та її перспектив є важливим маркером міжнародної солідарності й довіри. Водночас вона дає країні шанс на сталу відбудову в партнерстві з глобальними гравцями.

Наразі загальна потреба у відновленні та модернізації України протягом наступних 14 років оцінюється у $1 трлн. І ця сума продовжуватиме зростати, адже активна фаза війни триває. Проте варто говорити не лише про залучення фінансування, а передусім — про впровадження стратегічно важливих реформ, якісний аналіз, фахові діалоги й прозорі скоординовані дії. Саме ці чинники є фундаментом для довготривалого партнерства. І деякі з рішень, ухвалених на конференції, свідчать про намір рухатися саме в цьому напрямку.

Конференція URC 2025 завершилася підписанням понад 200 угод, що охоплюють сфери інфраструктури, енергетики, соціального захисту та оборони. Усі ці домовленості не лише підкріплюють уже існуючу підтримку, а й окреслюють рамки конкретних майбутніх дій.

Одним із ключових результатів конференції стало створення платформи для тривалого залучення капіталу та застосування нових інструментів деризикування. URC 2025 також дала імпульс трансформації фінансової системи України, що у підсумку дозволить сформувати відкритий, прозорий, збалансований фінансовий ринок, здатний витримувати зовнішні потрясіння та гарантувати економічну стабільність.

Досягнуті домовленості відкривають шлях до системних змін: починаючи від законодавчих ініціатив і реформування ринкових інституцій — до створення привабливого клімату для внутрішнього й зовнішнього інвестора.

Фактично URC 2025 запустила нову модель відновлення — інвестиційно-інституційну, де гуманітарна допомога трансформується в довгострокове інвестування, а короткотермінові рішення поступово доповнюються модернізацією країни та економічними стимулами.

Результати URC 2025 проаналізували експерти Національного інституту стратегічних досліджень і спрогнозували потенційний вплив конференції на економічне відновлення та стійкий розвиток України.

Ключові напрями

Досягнення конференції URC 2025 зафіксували кілька стратегічних тенденцій, які впливають на економічне відновлення України.

Перша тенденція — формування багаторівневої європейської фінансової архітектури.

URC 2025 засвідчила зрушення від екстреної підтримки до моделі довгострокового фінансування з використанням змішаних інструментів — грантів, пільгових кредитів і гарантій.

У межах міжурядових, інституційних і муніципальних домовленостей, без врахування можливого залучення додаткових приватних інвестицій, задекларовано понад 3,5 млрд євро фінансування з боку ЄС. Ключовими джерелами стали: Ukraine Investment Framework, міжнародні фінансові установи, а також двосторонні програми співпраці з різними країнами. Важливу роль відіграє також фінансова участь європейських муніципалітетів і приватного бізнесу.

Експерти вбачають у цьому основу нової системи доступу до фінансових ресурсів, яка охоплює державні, комунальні та приватні суб'єкти в тісній взаємодії з донорами та фінансовими посередниками.

Друга — розвиток механізмів компенсації втрат, фінансування інфраструктури та відновлення енергетичного сектору.

Більшість підписаних угод стосуються трьох ключових напрямів: компенсаційні виплати за зруйноване житло (програми «єВідновлення», проєкт HOME), відбудови критично важливої інфраструктури (транспорт, ЖКГ, охорона здоров'я, енергетика) та фінансування муніципальних ініціатив через прямі меморандуми і місцеві контракти.

Третя — поглиблення залученості приватного сектора через удосконалені механізми управління ризиками та підвищення ролі фінансових посередників.

Конференція дала поштовх розвитку гарантійних механізмів, які мінімізують ризики для приватного інвестора, а також створила нові канали фінансування через комерційні банки. Це передбачає перехід від прямого адміністрування ресурсів до гнучкої платформи, орієнтованої на обслуговування інвестиційних ризиків і багатокомпонентних фінансових продуктів.

Досягнуто домовленості про розширення інструментів blended finance у межах UIF — передбачено залучення донорських коштів для компенсації частини ризиків приватного сектору, а також анонсовано реалізацію спільних програм міжнародних інституцій разом з українськими банками для підтримки малого й середнього бізнесу.

Четверта — зростання значущості місцевих бюджетів та інституцій у процесах мобілізації фінансових ресурсів.

Понад 200 млн доларів США інвестицій і грантів було законтрактовано безпосередньо в кілька громад у різних областях. Це вимагає створення нових фінансових інструментів для муніципалітетів, зокрема запуску механізмів місцевих облігацій, розбудови проєктної спроможності громад, а також системної інтеграції цифрових платформ, як-от DREAM, у цикл планування, реалізацію й моніторинг фінансування.

Вплив результатів

Підсумки URC 2025 вже зараз окреслюють практичні вектори, які формуватимуть стратегію відновлення України у середньо- та довгостроковій перспективі. Експерти виділили шість ключових напрямів впливу конференції на економічне відродження.

Перший — залучення додаткового фінансування для відновлення.

Зокрема, було оголошено про залучення понад 10 млрд євро, що передбачає гранти, кредити та інвестиції. Для цього Європейський Союз, Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), Horizon Capital, приватні інвестори та США прагнуть створити платформи для довгострокових потоків капіталу – передусім European Flagship Fund, Catalyst Fund, і механізми деризикування.

Серед конкретних кроків — новий пакет фінансування від Групи ЄІБ і Єврокомісії, який охоплює підтримку малого бізнесу, гідроелектростанцій, централізованого теплопостачання для громад, а також інвестиції в дороги, мости, прикордонні переходи. Основна частина ресурсів надходитиме у формі позик ЄІБ, підкріплених гарантіями ЄС.

На розвиток МСП позитивно впливатимуть й інші досягнуті домовленості. Зокрема, грантова угода між Фондом розвитку підприємництва з німецьким банком розвитку KfW на суму 40,5 млн євро в межах проєкту SME Resilience Facility. Завдяки наданим коштам Фонд реалізує нову програму, яка поєднуватиметься з державною програмою «Доступні кредити 5–7–9 %» і буде реалізована в партнерстві з Міністерством фінансів України та банками-партнерами.

Також досягнуто домовленостей про запуск пілотного проєкту InvestEU з експортного кредитування України; програму Ukraine Facility for Infrastructure Reconstruction (Ukraine FIRST); інвестування підприємств, що сприяють відновленню України, через акціонерний капітал (Європейський флагманський фонд реконструкції України); інтеграцію проєктів зеленої енергетики в муніципальні ініціативи за підтримки ЄІБ та Фонду ІКІ.

Для підвищення прозорості коштів на відновлення підписано Меморандум між ЄІБ та Державною аудиторською службою щодо посилення боротьби із шахрайством і корупцією в проєктах, що фінансуються ЄС.

Важливою подією стало підписання Урядом України зі Світовим банком угоди про запуск п'ятирічної програми PREPARE Ukraine на 200 млн доларів США. Вона дозволить підготувати державні та муніципальні проєкти відбудови згідно з вимогами міжнародних інвесторів. Перший транш буде доступний у серпні 2025 року.

Для України реалізація цього напряму відкриває шлях до суттєвого припливу капіталу, активізації кредитної діяльності та створення стійкої фінансової основи для відновлення та розвитку економіки.

Другий — розробка нових механізмів деризикування та гарантійного клімату в Україні.

Зокрема, ЄБРР, ЄІБ, Агентство з багатостороннього гарантування інвестицій (MIGA) та інші міжнародні інституції започаткували нові страхові та гарантійні інструменти, покликані зменшити ризики для інвесторів, зокрема, в умовах війни.

Фонди Catalyst Fund та European Flagship Fund пропонують прозорі моделі співфінансування, орієнтовані на залучення приватного капіталу. Одночасно розширюються можливості кредитування банками малого та середнього бізнесу, запроваджуються нові інструменти для структурування ризиків і підвищення ліквідності.

Також було підписано Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством фінансів України та французьким агентством Expertise France щодо міжнародної технічної допомоги у сфері боротьби з відмиванням коштів і фінансуванням тероризму. Проєкт має посилити спроможність українських інституцій у запобіганні фінансовим злочинам, поліпшити компетенції та обізнаність українських фахівців у цій сфері.

Третій напрям — розвиток ринку капіталу.

Міністерство фінансів України разом із Мінекономіки, НБУ, НКЦПФР та ЄБРР підписали Меморандум про взаєморозуміння щодо підтримки інтегрованої інфраструктури ринків капіталу. Йдеться про створення цілісної системи — від біржової торгівлі до клірингу, розрахунків і зберігання цінних паперів.

Очікувані переваги: розширення інструментів для внутрішніх і міжнародних інвесторів, альтернативні джерела фінансування компаній, більша прозорість ринку та впровадження європейських стандартів.

Водночас існують серйозні виклики: воєнні ризики, політична та регуляторна нестабільність, недовіра до інститутів, слабкий захист прав власності, історія скандалів на ринку, вплив «бувалих» гравців, високий ризик лобізму, ручного управління та політичного тиску, репутаційні та інші ризики.

Для подолання цих бар'єрів Україна має ухвалити відповідні законодавчі зміни та посилити регуляторну базу.

Четвертий — формування нової фінансової екосистеми.

Йдеться про створення ефективної системи управління портфелем інвестицій, грантів, гарантій і боргових інструментів на рівні держави, регіонів і приватного сектора.

Це відкриває нові можливості, але потребує глибокої трансформації фінансової політики, управлінських практик і зміцнення інституційної спроможності.

Міжнародні фінансові зобов'язання створюють базу для відновлення, однак реалізація проєктів гальмується через системні бар'єри: фрагментоване управління, слабку координацію, дефіцит кадрової та інституційної спроможності, безпекові й макрофінансові ризики, високий рівень держборгу, повільну модернізацію фінансової інфраструктури, корупційні ризики та низьку якість комунікації.

Ефективне подолання цих викликів — ключова умова сталого відновлення.

П'ятий напрям — інвестиції в сектори з мультиплікативним ефектом.

Йдеться про фінансування галузей, які здатні генерувати ширший економічний вплив: виробництво, гірничо-металургійний комплекс, оборонну інфраструктуру, енергетику (зокрема енергобезпеку), освіту, медицину, критичну інфраструктуру та проєкти відновлення.

Уперше до порядку денного конференції включено тему розвитку ОПК. Оголошено створення коаліції з понад 30 країн, а також підтримку оборонних техно-

логій і безпекових стартапів — це має посилити обороноздатність країни та стимулювати розвиток високотехнологічного експорту.

Мінвідновлення підписало п'ять угод на понад 370 млн євро. Вони охоплюють зокрема: компенсацію за зруйноване житло у формі сертифікатів («єВідновлення», проєкт HOME), відновлення транспортної інфраструктури та проєкт RePower.

Оголошено також спільні заяви про додаткове фінансування проєкту HOME, створення децентралізованої мережі газової генерації для Укрзалізниці, покращення доступності вокзалів для маломобільних громадян, будівництво лікарень у Житомирі та Одесі тощо.

Окрім того, у межах Ukraine Investment Framework підписано 10 угод між ЄС і банками розвитку на суму 929,3 млн євро для підтримки муніципальної інфраструктури, енергетики, теплопостачання, транспорту та бізнесу.

Шостий напрям — підтримка людського капіталу та ринку праці.

На конференції НБУ, Мінекономіки, Міністерство у справах ветеранів України та представники бізнесу підписали Хартію стійкості людського капіталу (HCR). Хартія покликана допомогти бізнесу впоратися із цими викликами та перетворити людський капітал на рушійну силу економічного відновлення країни. Адже через війну виробництво в Україні скоротилося майже на третину, а рівень безробіття у 2023 році сягнув 35 %. Наразі він знизився до 12 %, однак попереду — реінтеграція близько 500 тисяч ветеранів, повернення мільйонів біженців і працевлаштування понад 6 млн внутрішньо переміщених осіб.

Від рішень — до дій

Реалізація практичних рішень URC 2025 вимагає продовження системних трансформацій і створення відповідного інституційного підґрунтя. Серед необхідних кроків — посилення урядової координації процесів відновлення, розвиток спроможності громад до якісної підготовки інвестпроєктів, створення єдиної інституційної рамки для координації донорських і приватних інвестицій, впровадження механізмів страхування ризиків та підтримка внутрішнього фінансового ринку, а також цифровізація управління відновленням і дотримання високих стандартів прозорості та підзвітності.

Експерти водночас попереджають про низку викликів: фрагментованість управління, брак якісних проєктів, слабку інституційну спроможність громад, обмежений доступ до фінансових послуг, дефіцит механізмів моніторингу, загрози безпеки, низький рівень суспільної довіри й залежність від зовнішнього фінансування.

Загалом URC 2025 чітко засвідчила: відновлення України — не лише гуманітарна місія, а й історичний шанс на глибокі трансформації. І саме будівельна галузь відіграє в цьому одну з ключових ролей.

«Для української будівельної галузі сьогодні надзвичайно важливо бути не лише в центрі відновлення, а й у центрі міжнародного діалогу. Участь Prof Build у URC 2025 — це наш внесок у те, щоб голос українських фахівців був почутий там, де ухвалюються рішення про майбутнє країни. Ми будуємо не лише будівлі — ми формуємо довіру, партнерства й нову якість України», — констатувала Світлана Шах.

БУДІВЕЛЬНИЙ РИНОК
У ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ 2025 РОКУ

Будівельний сектор відіграє важливу роль у житті України. Активізація будівництва сприяє загальному підйому економіки, розвитку інфраструктури, створенню нових робочих місць і має вагомий вплив на розвиток суміжних галузей. На четвертий рік повномасштабного вторгнення будівельний ринок України, попри складні обставини, продовжує бути одним із визначальних векторів відновлення країни. Про будівельний ринок у першій половині 2025 року розповів старший аналітик компанії Pro-Consulting **Ярослав Куліковський**.

Станом на середину 2025 року український будівельний ринок продовжує відновлюватися, незважаючи на всі економічні та воєнні фактори. Після реального падіння обсягів будівельних робіт майже на 65 % протягом першого року війни, з 9,5 млрд доларів США у 2021 році до 3,6 млрд доларів США у 2022 році, за даними Державної служби статистики України, у 2023 році обсяг виконаних будівельних робіт збільшився на 28 % у доларовому виразі в порівнянні з 2022 роком – до 4,5 млрд доларів при реальному зростанні економіки (приріст реального ВВП) на 5,3 %. Проте вже у 2024 році зростання будівельного ринку становило 15 % в порівнянні з 2023 роком. Будівельний ринок майже досяг половини обсягів 2021 року. Водночас у 2024 році еко-

Обсяг будівельних робіт в Україні в період 2021 р. – 4 місяці 2025 р., млрд доларів США

Джерело: Державна служба статистики України; оцінка Pro-Consulting

Структура будівельного ринку України за типом об'єктів у 2023-2024 рр., млрд доларів США

Джерело: Державна служба статистики України; оцінка Pro-Consulting

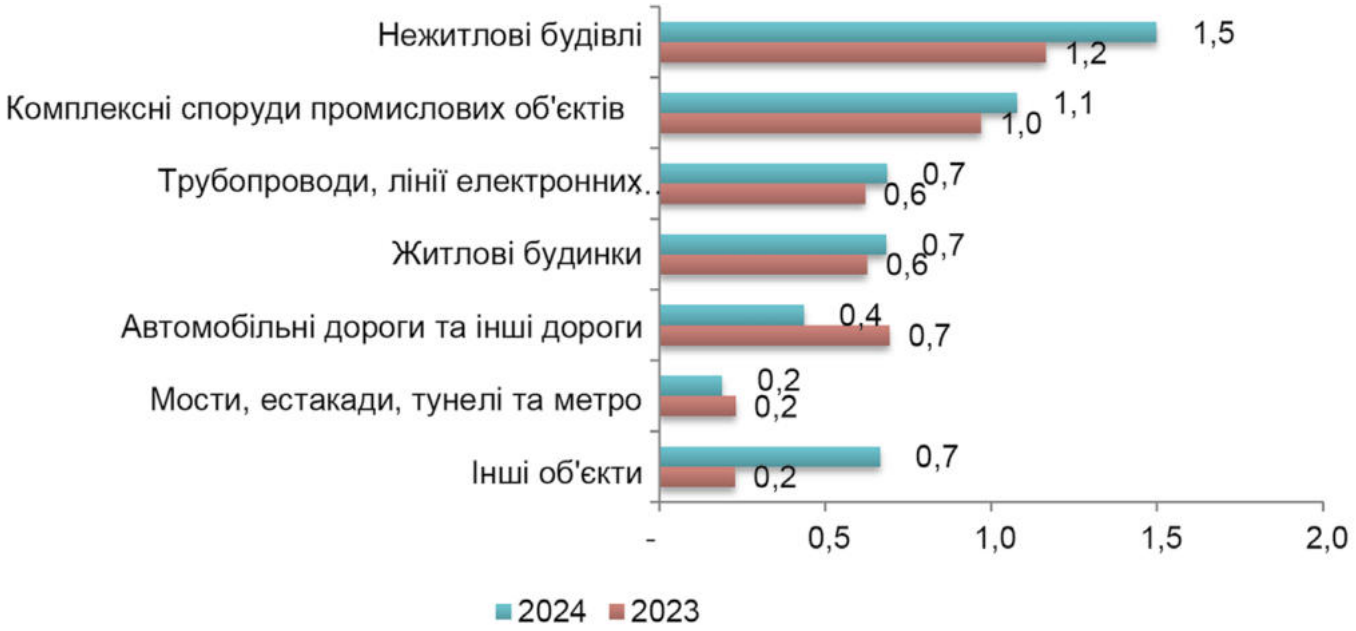

номіка України зросла всього на 2,9 %, що майже вдвічі менше за приріст 2023 року. За оприлюдненою статистикою ДССУ, обсяги будівельних робіт за перші 4 місяці 2025 року зменшилися на -15 % у доларі в порівнянні з аналогічним період 2024 року, з 1,4 млрд доларів у період січня-квітня 2024 року до 1,2 млрд у 2025 році.

За останні роки відбулося суттєве переорієнтування географії нового будівництва в Україні: центральний регіон поступився позиціями західним областям, зокрема Львівщині та Івано-Франківщині, де обсяги робіт зросли в рази. Київ і Київська область стабілізувалися переважно завдяки відновленню пошкоджених інфраструктурних об'єктів, тоді як столиця втратила значну частку ринку нового житла. Хоча багато будівельних майданчиків продовжують функціонувати у прифронтових регіонах, де виконуються першочергові роботи з відновлення інфраструктури та цивільних споруд. Військові дії спричинили скорочення частки житлового будівництва у загальному обсязі, натомість зріс відсоток проєктів соціальної та інженерної інфраструктури. Найвищі темпи відновлення та активної забудови спостерігалися в західних регіонах, що стало наслідком внутрішньої міграції та перебудови логістичних маршрутів.

Структура будівельного ринку за типом об'єктів продовжує змінюватися. У 2023-2024 роках основним видом будівельних робіт стали нежитлові будівлі – готельні та подібні будівлі, офісні, будівлі оптово-роздрібної торгівлі, транспорту та зв'язку, промислові та складські будівлі, будівлі громадського дозвілля, освіти, охорони здоров'я та соціального захисту. Їхня частка зросла на 29 % у 2024 році – до 1,5 млрд доларів. Проте їхній обсяг усе ще менший на третину від 2021 року. Попит на комерційну нерухомість, особливо на склади та логістичні центри, продовжить зростати. Зміна маршрутів торгівлі та перенаправлення потоків вантажів на безпечні шляхи створює необхідність нових об'єктів зберігання. Компанії планують вкладати в розбудову транспортно-складської інфраструктури. Житлові будинки продовжують зростати незначними темпами. У 2024 році їхнє зростання становило лише 9 % та досягло значення в 0,7 млрд доларів, що ще вполовину менше за довоєнні показники. Наявність програм пільгової іпотеки підтримує інтерес до новобудов. Автомобільні дороги, що були основним типом будівельних об'єктів у 2021 році з обсягом в 3,1 млрд доларів (третина будівельного ринку у 2021 році), продовжує зменшуватися і в 2024 році скорочення склало -37 % від значень 2023 року. На сьогодні майже відсутнє нове зведення автомобільних шляхів. Наявну мережу лише підтримують на базовому рівні, а будь-які будівельні роботи ведуться виключно з відновлення пошкоджених ділянок. Комплексні промислові споруди (1,1 млрд доларів у 2021 році), що включають споруди гірничопромислових та добувних підприємств, підприємств електроенергетики, хімічної та металургійної промисловості зросли на 11 % у 2024 році в порівнянні з 2023 роком.

Ціни на будівельному ринку продовжують зростання. Відповідно до даних Держстату, за підсумком 2024 року річний індекс цін (до грудня попереднього року) у будівництві становив 107,1 %. За перший квартал 2025 року індекс цін зріс ще і становив 102 %. Найбільше зростання цін спостерігалося в сегментах житлових та нежитлових будівель. Проте за 3 місяці 2025 року індекс цін на житло зріс на 111,2 %. Суттєве здорожчання характерне для первинного ринку нерухомості, а саме: +114,8 % у 2025 році. Загалом у період 2022-2024 років ціни на будівельні роботи зросли більш ніж вполовину, що призвело до аналогічного стрибка цін на ринку новобудов.

Одним із ключових викликів ринку залишається дефіцит персоналу. Через вимушену мобілізацію частини трудового ресурсу, а також загальний економічний тиск і демографічну кризу на ринку відчувається критична нестача працівників усіх спеціальностей. У 2025 році дефіцит будівельників оцінюється у понад 150 тис. фахівців. Понад третина будівельних компаній відзначають нестачу персоналу як одну з головних перешкод у 2024 році. Такий брак кваліфікованих працівників упо-

Індекс цін у будівництві в Україні у 2021-1 кв. 2025 рр. (до попереднього кварталу), %
Джерело: Державна служба статистики України; оцінка Pro-Consulting

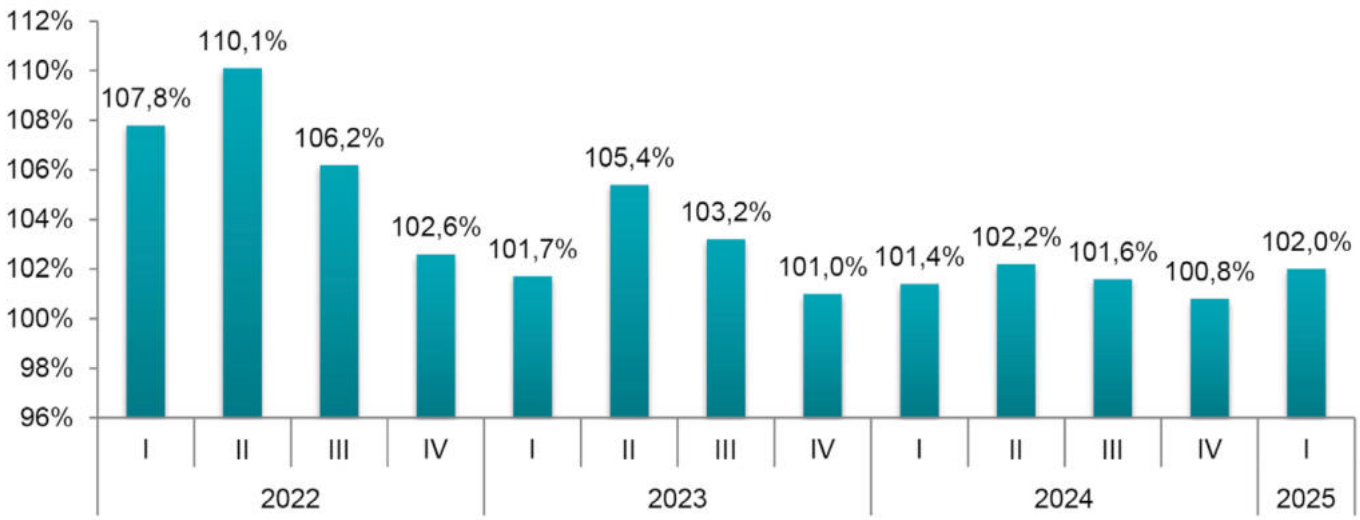

вільнює відновлення інфраструктурних об'єктів і спричиняє зростання витрат на будівництво.

Попри воєнні дії та ризики знищення нерухомості спостерігається активність у сфері будівництва об'єктів промислового і комерційного характеру. Інвестиційна група BVG під керівництвом Геннадія Буткевича викупила заводи з виробництва газобетону «АЕРОК», а промислово-будівельна компанія «КОВАЛЬСЬКА» планує влітку 2025 року запустити підприємство з виготовлення газобетонних блоків, панелей, U-блоків та армованих конструкцій. City One Development планує запустити 2 склозаводи — у Київській та Івано-Франківській областях — з інвестиціями 135 млн євро.

Іноземні компанії також продовжують підтримувати та розвивати будівельну галузь України. Такі великі компанії, як Onur Group та Vollert, реалізують або планують реалізовувати різні проєкти з будівництва промислових заводів, що вироблятимуть будівельні матеріали або інші суміжні продукти. Німецька компанія Knauf розпочала будівництво в Україні нового заводу з виробництва гіпсокартону та сухих будівельних сумішей, що розміщуватиметься на Тернопільщині, а на Закарпатті може з'явитися новий завод з виробництва вапна та будматеріалів від європейської компанії Calmit GmbH. Враховуючи воєнні ризики, більшість проєктів будуються в західних та центральних регіонах України.

Окремим напрямком якісного розвитку будівельного ринку України є цифровізація частини процесів. Електрона система Єдиної державної системи у сфері будівництва (ЄДЕССБ) активно розвивається протягом останніх 5 років. У системі зареєстровано понад 130 тис. користувачів. Тільки 7 тис. нових суб'єктів доєдналися до системи в 1 квартал 2025 року. Також у червні 2025 року уряд ухвалив постанову, що дозволяє надсилати сповіщення про початок будівництва на підставі будівельного паспорта та інформувати про його завершення через застосунок Дія. Власники приватних будинків отримають можливість повністю перейти на цифровий формат оформлення будівельної документації, а саме – зможуть подавати повідомлення про початок будівельних робіт на підставі будівельного паспорта та реєструвати декларацію про готовність об'єкта до експлуатації. Обидві онлайн-послуги будуть доступні для індивідуальних житлових будівель, площею до 500 м^2.

Будівельний сектор України продовжує відігравати ключову роль у відновленні та розвитку національної економіки, незважаючи на складні внутрішні й зовнішні чинники. У 2025 році український будівельний ринок продовжує демонструвати ознаки активної трансформації, незважаючи на виклики війни. Активність приватного капіталу також зростає: інвестуються мільйони євро в нові заводи різноманітних будівельних матеріалів. Паралельно розробляється система страхування воєнних ризиків, що має посилити інвестиційну привабливість галузі.

Попри виклики, перспективи галузі залишаються позитивними. Український будівельний ринок у найближчі роки напряму відчуватиме вплив загальної макроекономічної ситуації та динаміки воєнних дій. Капіталовкладення зміщуються у відносно безпечні регіони, водночас ситуація в наближених до лінії фронту регіонах залишається невизначеною.

Очікується активізація відновлювальних робіт за рахунок міжнародної підтримки – грантів ЄС, кредитів ЄІБ та Світового банку, прямої фінансової допомоги європейських країн для критичної і транспортної інфраструктури. Окремим напрямком розвитку українського будівельного ринку, у тому числі за допомогою іноземних інвесторів, може стати державно-приватне партнерство через концесійні моделі. Такий підхід дозволяв би реалізовувати великі та пріоритетні інвестиційні проєкти за рахунок приватних коштів. У перспективі український ринок будівництва не лише відновиться після кризи, а й вийде на якісно новий рівень розвитку.

PRO CONSULTING
АНАЛІТИКА РИНКІВ. ФІНАНСОВИЙ КОНСАЛТИНГ
українська консалтингова компанія, лідер в сфері аналітики, маркетингових досліджень ринків, розробки стратегій, експортного та фінансового консалтингу; консультант в залученні грантів.
+38 (044) 233-34-32
pro-consulting.ua

KyivBuild Ukraine

KyivBuild Ukraine

Міжнародна будівельна виставка

18-20 лютого 2026

МВЦ, Київ, ⓜ Лівобережна

kyivbuild.com.ua

START **TO REBUILD** UKRAINE NOW

На одному майданчику з:

INTERTOOL KYIV

Організатор:

PREMIER EXPO

тел.: +38 044 496 86 45

e-mail: build@pe.com.ua

ЯРОСЛАВ ЯЩЕНКО: «KYIVBUILD МАЄ ЗАЙНЯТИ ВСІ ТРИ ПАВІЛЬЙОНИ МВЦ. І ЦЕ СТАНЕТЬСЯ ДУЖЕ СКОРО!»

*Директор виставки KyivBuild та співголова ReBuild Ukraine **Ярослав Ященко** – про головну будівельну подію країни, ідею «відбудови в дії», конкуренцію, виклики воєнного часу та нову епоху в комунікації між бізнесом та державою, а також повернення міжнародних компаній до участі у виставці.*

KyivBuild: виклик, що став улюбленим проєктом

KyivBuild — це найперша виставка в портфоліо організатора міжнародних виставок Premier Expo, яка стартувала в далекому 1998 році. Ця виставка стала для мене викликом із самого початку. Вона не народилася в тепличних умовах, її розвиток — це результат багатьох рішень, ризиків і щоденної роботи всієї команди.

Коли я приєднався до проєкту, ми були лише «другими на ринку». Це був майданчик із потенціалом, але без чіткого позиціонування. Боротьба за увагу компаній була жорсткою. Ми прийняли цей виклик і почали стратегічно переосмислювати формат: цільова аудиторія, цінність участі, інформаційна насиченість.

Переломним став 2022 рік. Попри наближення загрози повномасштабної війни, ми провели виставку 16-18 лютого 2022 року, яка об'єднала понад 150 компаній і зайняла більше 4000 м^2 площі.

Ми ризикнули — і не прогадали. KyivBuild відбулася, тоді як основний конкурент — скасував свій захід.

Це була моральна перемога і доказ, що виставки — це не лише про квадратні метри, а про рішучість, команду та довіру партнерів. Виставка стала точкою тяжіння для ринку: не лише місцем зустрічі постачальників і забудовників, а реальним інструментом продажу, нетворкінгу та розширення бізнесу.

У 2023 році ми організували KyivBuild уже в умовах повномасштабної війни. Кількість відвідувачів сягнула показників, що були досягнуті ще в мирний час. Це підтвердило: виставка стала головною платформою для української будівельної галузі.

НОВА АУДИТОРІЯ — НОВИЙ ПІДХІД

Ми переосмислили цільову аудиторію та формат. KyivBuild — це вже не просто B2B. Це B2B + B2S (specialists) — майстри, інженери, проєктанти, монтажники. Ті, хто не просто купує, а впроваджує рішення на об'єктах та має вплив на рішення кінцевого споживача.

МИ ЗАПРОВАДИЛИ:

- майстер-класи зі світовими брендами, де можна поділитися досвідом та протестувати новинки від виробників;
- програми навчань для майстрів;
- окремі заходи для кожної професійної групи — від архітекторів до технагляду;
- форум-практикум «Відбудова в дії» — захід у рамках KyivBuild, спрямований на об'єднання громад, держави, забудовників, виробників, донорів та інвесторів.

Що далі?

Будівництво — не може існувати лише в Інтернеті. Це не абстракція. Це люди, об'єкти, техніка, матеріали і квадратні метри, які потребують надійності, точності й особистої довіри.

У мережі можна шукати рішення тижнями, а на виставці — за три дні зустріти тих, хто справді будує.

KyivBuild — це місце, де підрядник бачить проєкт, партнер — технологію, а інвестор — точку входу.

Іноземні компанії вже активно вивчають український ринок: хочуть постачати, інвестувати та будувати. Багато міжнародних учасників виставки Rebuild Ukraine, яка проходить щорічно у Варшаві, обирають саме виставку KyivBuild наступним кроком для виходу на український будівельний ринок. Саме тут ці запити зустрічаються і стають домовленостями. На останній виставці 2025 року були представлені компанії-виробники з 9 країн, міжнародні учасники попри війну повертаються до участі, адже бачать потенціал в українській будівельній сфері.

Звичайно, ми б не досягли такого рівня без надійних партнерів. KyivBuild підтримують Конфедерація будівельників України, Спілка архітекторів України, Ліга Майстрів, журнал Prof Build, ключові проєктні інститути.

ЯРОСЛАВ ЯЩЕНКО
ДИРЕКТОР ВИСТАВКИ KYIVBUILD

Моя амбіція як директора KyivBuild — зайняти всі три павільйони Міжнародного виставкового центру. ***І я впевнений: ми до цього йдемо.***

Користуючись нагодою, запрошую всіх будівельників до участі у виставці KyivBuild 2026, яка відбудеться з 18 по 20 лютого 2026 року в Міжнародному виставковому центрі у м. Києві (метро «Лівобережна»).

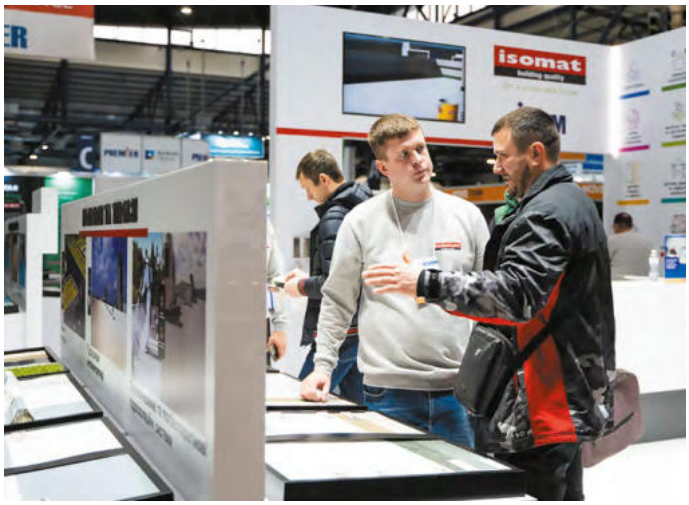

BUSINESS DAY КБУ: ПРОБЛЕМИ РИНКУ І РЕАЛІЗОВАНІ РІШЕННЯ

Актуальні виклики будівельної галузі, досвід співпраці бізнесу з ЄБРР, стан підготовки професійно-технічних кадрів і перспективи розвитку обговорили під час Business Day КБУ та засідання Ради директорів, що відбулися 18 червня 2025 року.
Подія об'єднала близько 200 учасників – представників українського будівельного бізнесу, галузевих асоціацій, профільних навчальних закладів і міжнародних організацій. Учасники мали можливість обмінятися інформацією, подискутувати та отримати важливі інсайти.

У тандемі з ЄБРР

Перший блок Business Day КБУ був присвячений практичному досвіду співпраці будівельних компаній з Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР). Представники українського бізнесу поділилися власним практичним досвідом реалізації проєктів спільно з ЄБРР, труднощами, які виникали, та способами їхнього подолання.

Модерував обговорення Олег Тимків, ексдиректор зі стратегії та фінансів групи ДТЕК, екскеруючий партнер PwC в Україні. У заході взяв участь спеціально запрошений спікер — головний економіст Департаменту Стратегії та реалізації політики Європейського банку реконструкції та розвитку Марк Штермшек.

У своєму виступі пан Марк нагадав, що банк є найбільшим інституційним інвестором в Україні і з моменту повномасштабного вторгнення росії в Україну він інвестував понад 7,1 млрд євро. Економіст наголосив, що особливу увагу ЄБРР приділяє відновленню людського капіталу, оскільки усвідомлює, що виклики, пов'язані з нестачею кваліфікованих кадрів, можуть стати перешкодою для відбудови країни та росту економіки.

«Фокус на людях залишатиметься одним зі стратегічних пріоритетів. Ми застосовуємо різні інструменти, надаємо технічну підтримку компаніям, які звертають особливу увагу на тему Human Resources», — зазначив Марк Штермшек.

Він пояснив, що ЄБРР працює над створенням можливостей для реінтеграції ветеранів, залученням жінок у будівельні професії та інші групи населення, які мало представлені у цьому секторі економіки, і надає економічну підтримку для розвитку навичок. Експерт нагадав, що банк володіє спектром інструментів технічної підтримки, які імплементуються постійно: CAPEX (капітальні вкладення), співінвестування, грантова підтримка тощо. Надані кошти допомагають компаніям проводити навчання, створювати нові виробничі лінії, щоб підвищити продуктивність, адаптувати робочі місця до потреб працівників (рампи, ліфти тощо).

Бізнес — про переваги співпраці

Досвідом реалізації проєктів будівництва нових логістичних центрів Групи компаній «Нова пошта» в партнерстві з ЄБРР поділився Віктор Пилипчук, директор з розвитку інфраструктури ГК «Нова пошта» у 2015–2024 роках. Серед ключових переваг співпраці з банком він виокремив отримання статусу партнера ЄБРР, вигідні умови фінансування — 9,5 млн євро строком на 7 років, а також захист у межах європейських юридичних і судових інстанцій. Особливу увагу в рамках реалізації проєктів, за його словами, було приділено трудовим відносинам, охороні праці та техніці безпеки, ефективному використанню ресурсів, а також попередженню та контролю забруднення довкілля.

У місті Миколаєві реалізується проєкт реконструкції інфраструктури водопостачання та водоочищення. Про перебіг справ розповів Борис Дуденко, генеральний директор МКП «Миколаївводоканал». Він зазначив, що, незважаючи на складність ситуації, команді вдалося оперативно пройти всі необхідні бюрократичні процедури. Водночас через війну виникли нові виклики, які змусили переглядати вже затверджені рішення та вносити суттєві зміни до технічної частини проєктів. За словами спікера, ЄБРР швидко відреагував і продовжив підтримку в оновлених умовах.

Окрему увагу було приділено досвіду співпраці з ЄБРР під час роботи з надскладними об'єктами, серед яких — проєкт будівництва нового безпечного конфайнменту над зруйнованим енергоблоком ЧАЕС. Геннадій Фаренюк, директор ДП «НДІ будівельних конструкцій», поінформував про особливості проєктування, зведення, монтажу технологічних систем, а також подальшого демонтажу нестабільних конструкцій за допомогою дистанційного обладнання.

Дискусія учасників першого блоку продемонструвала, що співпраця з ЄБРР відкриває українському бізнесу широкі можливості для залучення інвестицій, впровадження високих стандартів та реалізації інфраструктурних проєктів. Водночас вона вимагає високого рівня прозорості, відповідальності та адаптивності в умовах воєнного часу.

СИНЕРГІЯ ЗАДЛЯ МАЙБУТНЬОГО

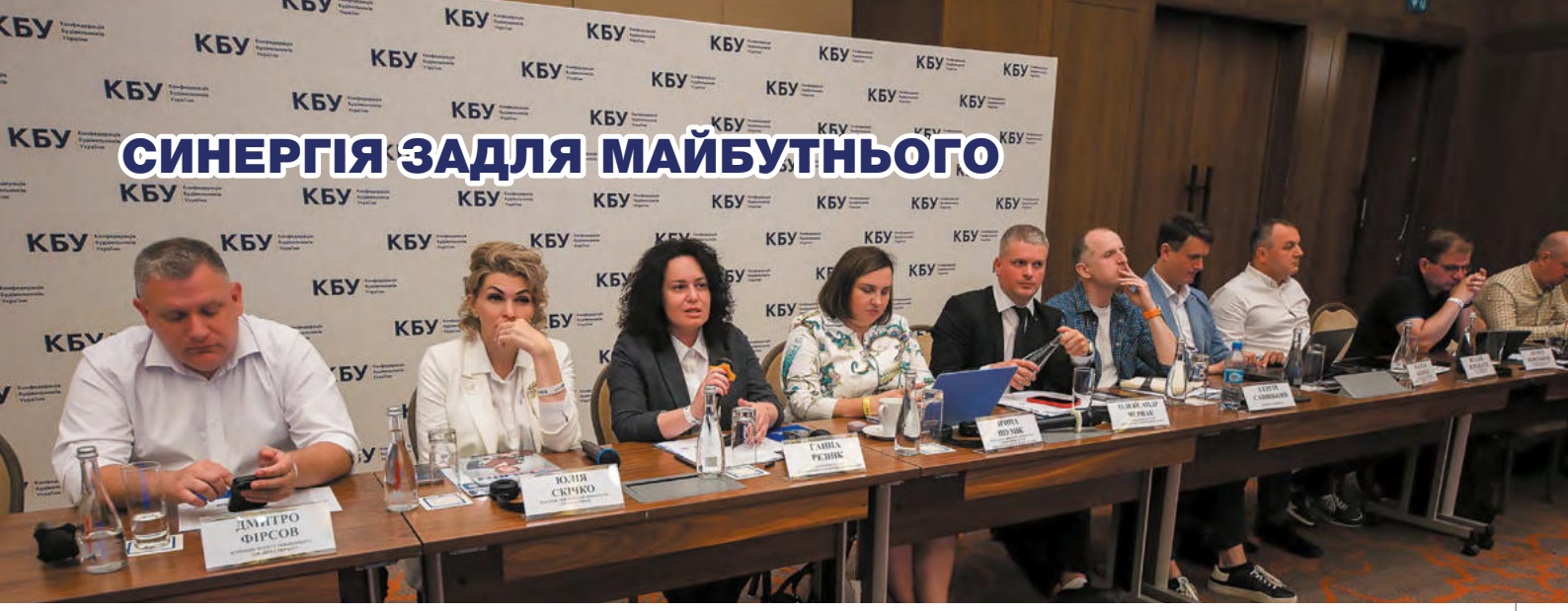

КБУ ініціювала відкритий діалог між компаніями будівельного сектору та професійно-технічними навчальними закладами. Ця співпраця дозволяє не лише виявляти реальні потреби роботодавців, а й адаптувати навчальні програми до актуальних вимог ринку праці.

Будівельна галузь відіграватиме ключову роль у процесі повоєнного відновлення України. Проте розвиток галузі неможливий без кваліфікованої робочої сили. Нині 70% компаній відчувають дефіцит персоналу, а нестача фахівців становить від 40% до 70%. Щоб подолати цей виклик, необхідно об'єднати зусилля бізнесу, уряду, закладів професійної освіти та міжнародних партнерів.

Саме цим темам був присвячений другий блок Business Day КБУ, який відбувся за сприяння проєкту Skills for Construction у межах Мультидонорської ініціативи Skills4Recovery. Захід став майданчиком для діалогу представників уряду, бізнесу та освіти, де обговорили виклики галузі та шукали спільні практичні рішення для підготовки кадрів і сталого розвитку будівельного сектору.

«Подолати дефіцит кадрів у будівельній галузі можливо лише через системну співпрацю бізнесу з професійно-технічною освітою. Лише об'єднуючи зусилля, ми зможемо підготувати кваліфікованих працівників, які відповідатимуть потребам сучасного ринку», — наголосив Лев Парцхаладзе, президент Конфедерації будівельників України.

Він додав, що бізнес готовий інвестувати у навчання, ділитися експертизою, брати участь у формуванні програм — аби вже сьогодні закладати фундамент для відновлення та розвитку країни.

«Сучасна система підготовки кадрів для будівництва має змінюватися відповідно до запиту ринку. Бізнес чітко бачить потребу в цифровізації навчальних програм, розвитку коротких практичних курсів, реальному запуску дуальної освіти та оновленні стандартів», — зазначив Олександр Червак, виконавчий директор КБУ.

Він зауважив, що учасники будівельної галузі мають не просто запозичувати іноземний досвід, а й адаптувати його до українських реалій — створювати національні ініціативи на кшталт eProftech, eFastProject, eDual, ePromotion, eReskill, eUpdate, eModernization, які дадуть конкретний результат. На думку пана Олександра, нині критично важливо об'єднати зусилля бізнесу, держави й освітніх закладів, щоб підготувати кадри, здатні відновити країну.

Кейси бізнесу

Дефіцит працівників залишається серйозною проблемою, але бізнес наголошує на тому, що більш критичною є нестача у фахівців навичок, потрібних на ринку. Це вимагає тісної координації дій бізнесу та надавачів послуг професійної освіти, аби швидко та якісно готувати фахівців відповідно до потреб роботодавця. І такий досвід уже є в Україні.

Під час обговорення практичних кейсів співпраці будівельних компаній із закладами професійної освіти досвідом поділилися провідні представники бізнесу.

Першим досвідом поділився Леонід Корецький, заступник голови правління «Трест Житлобуд-1», який акцентував увагу на важливості інфраструктурної підтримки освіти з боку бізнесу.

«Системна співпраця між бізнесом та навчальними закладами забезпечує якісну підготовку фахівців, — зазначив пан Леонід Корецький. — Створено понад 100 майстерень і навчальних центрів для таких професій, як маляр, монтажник сантехніки та технік з електротехнологій. У межах проєктів EdUP було модернізовано інфраструктуру — зокрема, проведено ремонт гуртожитків, відкрито притулки та оновлено навчальні плани відповідно до потреб ринку праці».

На його думку, такий підхід дозволяє щорічно навчати конкурентоспроможних працівників за найбільш затребуваними будівельними професіями.

Досвідом щодо втілення продуктивної ініціативи з підготовки спеціалістів для конкретного сегменту поділилася Маргарита Романова, директорка з продажу та маркетингу ТОВ «БАРК Системс».

«Критична нестача спеціалістів із встановлення вентильованих фасадів спонукала нашу компанію розпочала власну ініціативу з навчання робочої сили. Ми спільно із Профспілкою будівельників та журналом Prof Build уже організували 13 виїзних семінарів для понад 800 студентів професійно-технічних навчальних закладів та викладачів по всій Україні», — розповіла пані Маргарита.

Під час цих заходів компанії виявили великий інтерес до професії, але водночас відсутність формальної підготовки. Тому «БАРК Системс» за підтримки Національного агентства кваліфікацій, Профспілки будівельників України та галузевих організацій ініціювала розробку та впровадження професійного стандарту для цієї спеціальності.

Успішним прикладом співпраці бізнесу та освіти є Школа операторів будівельної техніки «Алеф Строй», яку створила виробничо-будівельна компанія «ЕЛІТ-ПРОЕКТБУД»

у партнерстві з Немішаївським професійно-технічним коледжем.

«Відмінною рисою проєкту є те, що його учасниці — жінки — навчаються «нетрадиційним» для жінок професіям і мають змогу працевлаштуватися після закінчення навчання, — розповіла Юлія Скічко, власниця ТОВ «ВБК «Еліт-Проектбуд» (Алеф Строй).

Компанія ефективно співпрацює зі своїми випускницями, доводячи, що жінки можуть бути успішними, обіймаючи технічні посади у будівельному секторі».

На ключових викликах, з якими стикаються компанії у пошуку підготовлених кадрів, акцентував увагу Борис Ніколенко, директор ТОВ «Імператив Україна».

«Бізнес-сектор відкрито визнає значний розрив між професійно-технічною освітою та реальними потребами ринку праці. На жаль, навчальні заклади не готують необхідних спеціалістів, а компанії змушені самостійно займатися перепідготовкою персоналу, — зазначив він.

На ролі профспілок та галузевих угод в системі гарантії будівельної професії акцентував Василь Андреєв, голова Профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України. Він поділився досвідом створення короткотривалих навчальних програм та залучення нових працівників у професію.

Європейський досвід підготовки будівельних робітничих кадрів у співпраці з бізнесом презентували генеральний секретар Міжнародної федерації працівників будівництва і деревообробки (BWI) Альберт Еміліо Юсон і Ніколь Сімонс, віцепрезидентка Міжнародної федерації працівників будівництва і деревообробки (BWI), заступниця голови Федеральної профспілки IG BAU — Профспілки працівників будівництва, лісового господарства, сільського господарства та довкілля.

Основні рекомендації

Учасники виступів і дискусії наголосили, що сучасні спеціалісти повинні володіти не лише класичними технічними знаннями, а й сучасними цифровими навичками, а ще — бути готовими до роботи з новими матеріалами та обладнанням. Саме тому роботодавці глибоко зацікавлені у тісній співпраці з навчальними закладами: від стажування та дуальної освіти — до спільної розробки програм і оновлення освітнього контенту.

Серед основних рекомендацій щодо вдосконалення підготовки кадрів, які озвучили представники будівельної галузі, — оновлення професійних і освітніх стандартів відповідно до потреб ринку праці, розвиток дуальної освіти та активне залучення бізнесу, диджиталізація професійно-технічних освітніх курсів, фокус на короткострокових освітніх програмах. Також наголосили на важливості створювати можливості для перекваліфікації для ветеранів, жінок, внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та інших працездатних категорій населення, популяризації робітничих професій серед молоді та в цілому у суспільстві.

Освіта для ринку

До діалогу долучилися представники освітньої галузі та професійно-технічних навчальних закладів. Їхній досвід демонструє, що ефективне партнерство з бізнесом уже сьогодні дає конкретні результати, а також визначає напрями подальшого розвитку системи професійної освіти.

І все ж, нині вкрай важливо адаптувати освіту до швидко змінних запитів ринку та викликів часу. На цьому наголосила Ірина Шумік, генеральна директорка директорату професійної освіти Міністерства освіти і науки України.

«Незважаючи на воєнний стан, сектор будівництва в Україні стрімко розвивається і зростає. Це означає, що збільшується не тільки потреба у кваліфікованих спеціалістах, а й змінюються запити будівельних компаній, виробників будівельних матеріалів і обладнання щодо набору професійних навичок таких фахівців. Подолати такі виклики ми можемо тільки у співпраці з бізнес-спільнотою та з використанням найкращого міжнародного досвіду», — вважає пані Ірина.

Вона розповіла, що Міністерство освіти і науки України активно напрацьовує механізми підтримки роботодавців у частині навчання на робочому місці, дуальної освіти, скорочення терміну здобуття освіти через визнання попередньо здобутих результатів навчання, а також налагодження співпраці закладів освіти з бізнесом у частині оновлення освітніх програм, навчальних матеріалів, стажування педагогів і здобувачів освіти, реалізації спільних програм.

У продовження теми практичного оновлення системи підготовки кадрів пролунала думка про важливість визнання вже набутих навичок і досвіду. На цьому акцентувала увагу Ганна Резнік, заступниця голови Національного агентства кваліфікацій. Вона представила сучасні інструменти системи кваліфікацій та розповіла про присвоєння професійних кваліфікацій на основі неформального та інформального навчання.

Стратегічні інвестиції

Взаємодія усіх сторін, зацікавлених у підготовці якісних кадрів для галузі, є стратегічною інвестицією в стійкість і конкурентоспроможність бізнесу, адже це відкриває доступ до підтримки з боку міжнародних партнерів.

Зокрема, ЄБРР активно фінансує проєкти з відбудови України, які відповідають високим вимогам до якості та кваліфікації залучених працівників. Мультидонорська ініціатива Skills4Recovery сприяє співпраці між надавачами освітніх послуг і компаніями, щоб останні могли залучати висококваліфікованих випускників програм навчання та перепідготовки до участі у проєктах з відбудови України. Лише минулого року понад 2400 випускників завершили короткострокові курси, серед них 500 — з будівельних спеціальностей, отримавши практичні навички для роботи. Ініціатива також підтримує інтеграцію вразливих груп населення — жінок, ветеранів та ВПО — готує викладачів і кар'єрних радників для роботи з вразливими групами населення та допомоги випускникам у працевлаштуванні.

«Відновлення України починається з людей, які мають необхідні навички та готові до викликів ринку праці. Разом із Конфедерацією будівельників України ми об'єднуємо всіх, хто може сприяти підготовці таких кадрів — бізнес, освітян, уряд й міжнародних партнерів — для створення дорожньої карти з підготовки кваліфікованої робочої сили, яка сприятиме сталості будівельної галузі та дасть людям можливості для професійного зростання», — наголосив Міхаель Пауло, директор Мультидонорської ініціативи Skills4Recovery.

Для посилення підтримки Skills4Recovery разом із КБУ, Міністерством економіки України, Міністерством освіти й науки України та у співпраці з ЄБРР запустила проєкт Bridging Skills for Construction — «Поєднання навичок на будівництві: дорожня карта надання робочої сили». Результатом проєкту має стати напрацювання спільного бачення та практичних рішень для навчання робочої сили, ефективний діалог між закладами профтехосвіти і приватним сектором.

ЗЕЛЕНА ВІДБУДОВА УКРАЇНИ

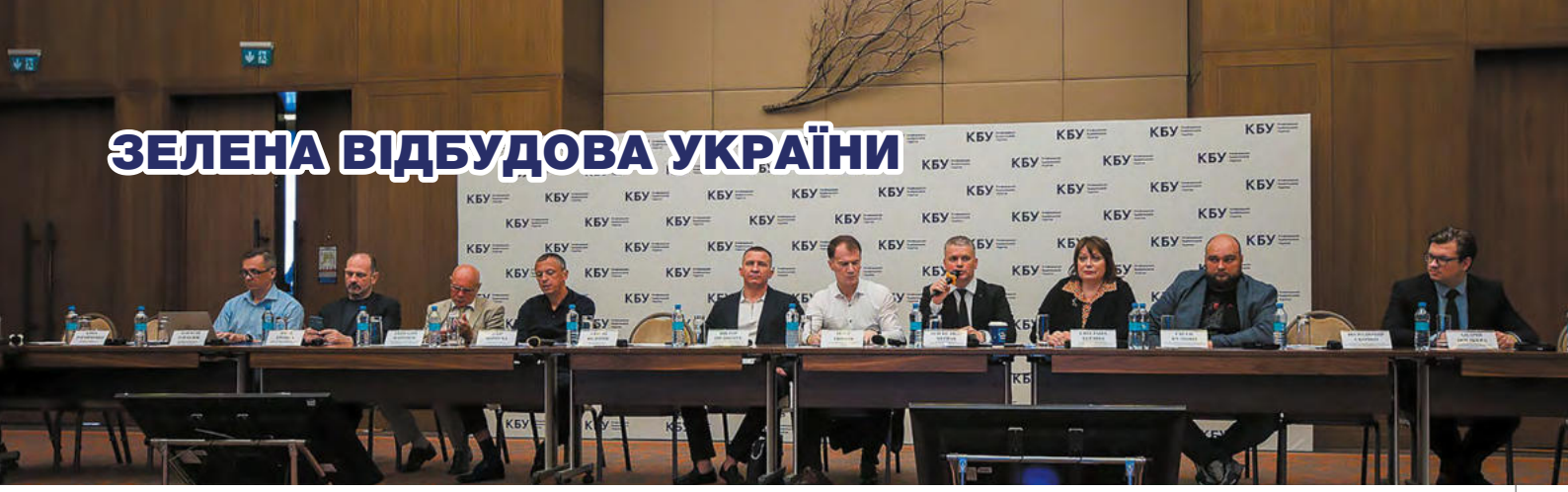

Однією із центральних тем Business Day КБУ стала зелена повоєнна відбудова України – як стратегічний напрям, що поєднує економічну доцільність із екологічною відповідальністю. У межах спеціального блоку було представлено рішення для сталої та енергоефективної відбудови, що вже впроваджуються у різних регіонах. Особливий акцент спікери зробили на проєктах повторного використання матеріалів і конструкцій – дієвому інструменті зеленої відбудови та водночас ефективному прискоренні будівництва, оптимізації витрат і зменшенні впливу на довкілля без втрати якості та у відповідності з європейськими екологічними стандартами. Ці рішення вже сьогодні формують нову архітектуру українських міст – безпечну, сучасну і сталу.

Стандарти та пріоритети

Можливості проєктів повторного використання для зеленої відбудови України презентувала Світлана Берзіна, президентка Всеукраїнської громадської організації «Жива планета», а саме — проєкт «Підтримка енергоефективності в публічних закупівлях для зеленої відбудови України», який ця громадська організація впроваджує у партнерстві з Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ).

На сесії також виступили: інженер-проєктувальник Андрій Посікера, кафедра архітектурних конструкцій КНУБА, та асистент кафедри теплотехніки КНУБА Євген Кулінко.

Спікери поінформували щодо нових стандартів для громадських будівель у світлі кліматичних і енергетичних цілей Євросоюзу до 2030 року. Зокрема, вони передбачають підвищення енергоефективності на 32,5 %, перехід на відновлювані джерела енергії щонайменше на 32 % та зменшення викидів парникових газів на 50–55 % у порівнянні з рівнем 1990 року.

Під час обговорення наголосили, що екологічне будівництво, зокрема з використанням сертифікованої продукції за стандартами ISO 14024, має реальні переваги — не лише екологічні, а й економічні. Інвестиції в зелені будівлі окуповуються швидше завдяки зниженню витрат на експлуатацію: середньорічна економія на опаленні та електроенергії становить до 25 %, а загальні витрати на утримання — на понад 20 % нижчі. Водночас вартість самих активів зростає щонайменше на 9 %, а рентабельність інвестицій перевищує 20 %.

Вторинне використання

Одним із пріоритетів промислової політики Європейського Союзу є розвиток циркулярної економіки. Вона базується на вторинному використанні матеріалів, заохоченні рециклінгу, продовженні життєвого циклу продукції та скороченні відходів.

В Україні уже є приклади успішного втілення таких об'єктів — наприклад, проєкт повторного використання енергоефективної школи. Перед його створенням було досліджено найбільш успішні проєкти навчальних закладів — шкіл і дитсадків, виокремлено базові функціональні блоки та перетворено їх на спрощені графічні моделі. Ці моделі легко адаптуються до конкретної земельної ділянки та враховують сучасні вимоги до безпеки, наявності укриття і доступності для всіх користувачів.

Технічні рішення у проєкті зосереджені на підвищенні теплоізоляційних характеристик огороджувальних конструкцій, удосконаленні систем обліку та регулювання енергоресурсів, впровадженні автоматизованих систем моніторингу споживання, а також на використанні альтернативних джерел енергії — зокрема теплових насосів.

Особливу увагу приділено конструктивним особливостям будівлі. Для уникнення містків холоду проєктувальники оптимізували форму фасадів. А в будівництві застосували матеріали з високими акумулюючими властивостями та впровадили системи сонцезахисту, що зменшують потребу в кондиціонуванні влітку. Крім того, було враховано вартість повного життєвого циклу будівлі — від проєктування до експлуатації, що забезпечує економічну доцільність на кожному етапі.

Наміри та дії

Колаборація ініціатив, бізнесу, громад і міжнародних партнерів — сьогодні це не просто тренд, а необхідна умова для ефективної, сучасної і стійкої відбудови України. Під час Business Day КБУ було зроблено важливі кроки у цьому напрямі — підписано два меморандуми про наміри долучитися до ініціативи «Архітектурний навігатор» — з ВГО «Жива планета» та з компанією «ПЕЙККО Україна».

Організація «Жива планета» погодилася надати проєктну документацію для її включення до Цифрового каталогу. Окрім того, вона забезпечуватиме можливість безперешкодного використання проєктної документації як проєктів повторного використання. Компанія «ПЕЙККО Україна» зголосилася забезпечити розробку проєктної документації для нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту закладів загальної середньої освіти в рамках ініціативи «Архітектурний навігатор» — «Пілотного проєкту Нової української школи».

Учасники заходу одностайно наголосили: зелена відбудова — це не лише про ресурси та інновації, а насамперед про переосмислення підходів до будівництва. Йдеться про формування нової філософії — відповідального, безпечного й сталого середовища, яке слугуватиме основою для гідного життя наступних поколінь.

ВІДБУДОВА, ІНВЕСТИЦІЇ, КАДРИ: ПРО ЩО ГОВОРИЛИ НА РАДІ ДИРЕКТОРІВ КБУ

Будівельна галузь залишається одним із головних рушіїв відновлення України, тож фахова комунікація, об'єднання зусиль бізнесу, влади та міжнародних партнерів набувають особливої ваги. Під час проведення Business Day відбулося розширене засідання Ради директорів Конфедерації будівельників України (КБУ) – платформи для стратегічного діалогу та вироблення рішень, які визначають напрям розвитку будівельного ринку. Захід об'єднав представників українських компаній, іноземних партнерів, державних установ, парламенту та освітньої спільноти. Говорили про ключові проблеми консолідації зусиль будівельного бізнесу для відбудови України, кадрове забезпечення, міжнародне партнерство та шляхи підвищення ефективності співпраці учасників ринку.

«Конфедерація будівельників України активно розширює міжнародну співпрацю — ми взаємодіємо з іноземними асоціаціями, посольствами, компаніями, які готові долучатися до відбудови України. Регулярно організовуємо B2B-зустрічі та форуми, де українські та іноземні бізнеси знаходять партнерів, домовляються про спільні проєкти, обговорюють технології та інвестиції», — зазначив у своєму виступі президент КБУ Лев Парцхаладзе.

За останні місяці до діалогу КБУ долучилися представники Іспанії, Фінляндії, Швеції, Норвегії, Канади, Греції, Португалії та інших країн. Важливо, що іноземні компанії самі ініціюють співпрацю, оскільки бачать в Україні реальні можливості для партнерства, наголосив пан Лев.

Олена Шуляк, голова Комітету ВРУ з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, голова партії «Слуга народу», розповіла про останні важливі новини в законодавчому регулюванні галузі. Вона нагадала, що Уряд активно розвиває державні програми, які сприяють відбудові. Зокрема, було виділено 3,5 млрд грн на програму єВідновлення, а саме — житлові сертифікати, що дозволить забезпечити житлом ще дві тисячі родин.

Віталій Кіндратів, заступник міністра економіки України, зосередив увагу на двох ключових напрямах економічного розвитку — індустріальних парках та підтримці інвестиційних проєктів зі значними інвестиціями. Він зазначив, що індустріальні парки в Україні перетворилися з концепції на реальні центри відновлення виробництва, створення робочих місць і залучення інвестицій.

Окремо пан Віталій наголосив на важливості впровадження національного стандарту для екоіндустріальних парків — Україна стала першою країною в Європі, яка затвердила такий документ на державному рівні.

Такі інструменти, як стимулювання індустріальних парків та підтримка значних інвестпроєктів, дозволяють реалізовувати важливу мету — перезапуск виробничого сектору в умовах війни. Вони відкривають шлях до створення нових робочих місць із гідною оплатою праці, модернізації інфраструктури, збільшення частки обробної промисловості у ВВП.

Юрій Сверба, заступник голови Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України (Агентства відновлення), нагадав пріоритети Агентства відновлення у 2025 році та окреслив плани на 2026 рік. Серед них, зокрема, будівництво Миколаївського та інших водогонів. Пан Юрій також поділився інформацією щодо втілення експериментального проєкту відбудови п'яти громад, де комплексно відновлюється інфраструктура.

Традиційно під час засідання Ради директорів КБУ відбулося офіційне прийняття нових членів Конфедерації будівельників України, яких представив голова Ради директорів КБУ Олександр Ротов. Кандидати та нові члени КБУ спеціалізуються в таких напрямах: будівельна техніка та обладнання; будівельні матеріали; будівельно-монтажні роботи; промислове будівництво; генпідрядники; благоустрій територій; ремонтно-оздоблювальні роботи; архітектурні та проєктні роботи; заклади освіти; консалтингові послуги та аудит; охоронні послуги; юридичний супровід; експертиза; інженерні системи тощо.

Окрім того, під час засідання Ради директорів КБУ було ухвалено рішення про створення двох комітетів: з питань співпраці з навчальними закладами та кадрового розвитку галузі, який очолив ректор Київського національного університету будівництва та архітектури Олексій Дніпров, а також з питань податкової політики, яким керуватиме голова наглядової ради Crowe Mikhailenko Дмитро Михайленко.

Цього дня відбулося ще одне кадрове призначення: відповідальною за співпрацю з PZPB — Польською асоціацією роботодавців будівельної галузі — стала Олена Штогрин, керуюча партнерка юридичної компанії Dictio.

Під час засідання Ради було ініційовано розробку професійного стандарту для професії бетоняра, яка відбуватиметься у партнерстві з проєктом «Публічно-приватне партнерство для поліпшення професійної освіти в Україні» (EdUP) за підтримки Swisscontact і активним залученням будівельної спільноти.

Розширене засідання Ради директорів КБУ продемонструвало: будівельна галузь України не просто адаптується до викликів, а впевнено формує стратегію відновлення країни, залучаючи міжнародних партнерів і напрацьовуючи сучасні рішення. Зміни в законодавстві, створення профільних комітетів, запуск нових професійних стандартів і амбітні проєкти з міжнародною участю свідчать про системну роботу будівельної спільноти. Усі рішення, які пролунали під час засідання, спрямовані на те, щоб українська відбудова стала якісною, прозорою, безпечною та сучасною. І головне — такою, яка створює простір для життя майбутніх поколінь у країні, що впевнено відновлюється та будує своє європейське майбутнє.

У КНУБА РОЗРОБЛЯЮТЬ НОВИЙ БЕТОН ДЛЯ 3D-ДРУКУ БУДІВЕЛЬ – ВИКОРИСТОВУВАТИМУТЬ УЛАМКИ ЗРУЙНОВАНИХ СПОРУД ТА ВІДХОДИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Відновлення житла в Україні потребує впровадження універсальних технологій швидкого будівництва, які дозволяють зводити стійкі та доступні за ціною будівлі навіть в умовах обмежених ресурсів. За роки війни багато будівель в Україні зруйновано. Обсяги будівельного сміття, що накопичується через бойові дії, сягають сотень тисяч тонн. Ці відходи займають місце як на легальних, так і на нелегальних звалищах, перевищуючи кількість побутових відходів через великий розмір і вагу. Таке сміття містить складові, більшість з яких є придатними для переробки і повторного використання у будівництві чи індустрії.

У нинішній складній ситуації залишки бетонних конструкцій внаслідок руйнувань доцільно розглядати не як відходи, а як альтернативу традиційним продуктам – будівельний матеріал, який можна ефективно переробити і використати для зведення нового житла. Із цією метою науковці Київського національного університету будівництва і архітектури (КНУБА) спільно з партнерами почали реалізацію міжнародного проєкту «Розробка нових підходів і конструкційних матеріалів для відновлення пошкодженої інфраструктури України з урахуванням екологічної стійкості». Мета проєкту – створити новітні бетонні суміші з використанням відходів, зокрема зруйнованих конструкцій, для будівництва методом 3D-друку та традиційним способом.

Результатом проєкту стане розробка бетонних сумішей для технологій 3D-друку та експериментальне будівництво швидкозведених споруд із переробленого бетону й інших відходів, у тому числі сільського господарства, за допомогою нової технології. Цей проєкт вирішить безліч проблем, пов'язаних із використанням відходів у 3D-друку, шляхом розробки нових кореляцій між складом / структурою відходів (хімічними, фізичними й іншими) та отриманими механічними властивостями / довговічністю бетону, що містить перероблені матеріали.

Переваги перероблених будівельних матеріалів

Оскільки попит на стійкі будівельні рішення продовжує зростати, будівельні матеріали, що переробляються, стали доступною альтернативою традиційним продуктам. Будівельні матеріали, придатні для переробки, здатні зменшити кількість відходів, що утворюються під час будівництва, і зменшити потребу в новій сировині.

У КНУБА близько 70 років діє наукова школа лужних матеріалів, створена проф. В.Д. Глуховським, результатами розробок якої є широкомасштабне використання відходів промисловості та сільського господарства для створення стійких, довговічних конструкцій. Використання сучасної технології 3D-друку дозволить переосмислити наукові розробки минулого століття та адаптувати їх до вимог сьогодення.

Таким чином, однією з переваг зазначеного проєкту, крім вирішення гострої проблеми забезпечення житлом українців, зокрема біженців та переміщених осіб, є також підвищення екологічності композиційних матеріалів, оскільки для їхнього отримання зменшиться витрата цементу. Виробництво цементу викидає величезну кількість вуглекислого газу в атмосферу і має великий вплив на глобальне потепління через свій вуглецевий слід. Загалом на бетон припадає понад 8 відсотків світових викидів вуглекислого газу, і що ще гірше, лише 15 відсотків бетону переробляється. Використання переробленого бетону зробить будівлі більш стійкими, а також знизить їхню вартість, що дозволить будувати більше притулків, тимчасового житла тощо.

Цемент змішуватимуть з іншими відходами (у тому числі сільськогосподарськими та промисловими), щоб підвищити стійкість проєкту. Україна особливо відчайдушно потребує цієї розробки, оскільки загальна сума збитків, завданих українській інфраструктурі внаслідок війни, оцінюється у понад 100 мільярдів доларів США.

Перспективи сталого будівництва з будівельними компонентами, які піддаються переробці

Впровадження будівельних компонентів, що піддаються переробці, є важливим кроком у правильному напрямку. У підсумку це забезпечить зменшення відходів, збереження ресурсів і сприятиме циркулярній економіці, що являє собою економічну модель, спрямовану на ефективне використання ресурсів, мінімізацію відходів і утримання продуктів і матеріалів в обігу якомога довше.

Крім того, зазначений проєкт матиме значний вплив на майбутнє широкомасштабного передового виробництва для військових і цивільних цілей. Цей проєкт також слугуватиме розробленню шляхів використання різних нанорозмірних добавок у цементній матриці для виробництва матеріалів з унікальними властивостями (прозорий бетон, теплоакумулюючий бетон, еластичний бетон і т.д.).

Фінансування проєкту та його виконавці

Проєкт співфінансується Глобальним управлінням військово-морських досліджень США (ONRG) та Національною академією наук США (NAS). Дослідження проводяться в межах реалізації багатосторонньої партнерської ініціативи «Міжнародне багатостороннє партнерство для забезпечення стійкості системи освіти і науки в Україні (IMPRESS-U)», започаткованої Офісом міжнародної науки та інженерії (OISE) Національного наукового фонду США із залученням дослідників американського Університету Стоун-Брука та Бидгоської політехніки імені Яна та Єнджея Снядецьких у Польщі. Проєкт планують реалізувати впродовж двох років.

У КНУБА реалізацію цього проєкту покладено на викладачів, аспірантів та студентів будівельно-технологічного факультету, зокрема кафедри будівельних матеріалів та кафедри технології будівельних конструкцій і виробів.

Світовий досвід переробної галузі будівельних відходів

При правильному підході й налагодженні сортування безпосередньо на місцях переробка і повторне використання будівельного сміття матиме величезний потенціал. У світовій практиці є показові приклади. Один зі свіжих кейсів – це будівництво селища для проведення Олімпійських ігор 2024 року в Паризькому регіоні. У ході його реалізації були використані бетонні заповнювачі та продукти повторного використання (вікна, дерев'яні балки, цегла, опалювальні прилади тощо).

Україна у свою чергу також має докладати максимум зусиль, щоб не просто розв'язати проблему будівельних відходів, а й отримати із цього дохід. Завдання масштабне, проте науковці КНУБА спільно з партнерами мають бачення і розуміння того, як його ефективно вирішувати.

✍ *Пресслужба КНУБА*

ІІНО КНУБА: НОВИЙ ПРОСТІР ДЛЯ 3D-ДРУКУ

ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

В умовах стрімкого розвитку технологій та нових викликів, що постають перед будівельною, архітектурною і дизайнерською галузями України, впровадження інновацій стає необхідністю. Саме тому в Інституті інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури (ІІНО КНУБА) відкрили Навчально-наукову лабораторію «Технології адитивного виробництва» (ТАВ). Журнал Prof Build дізнався про деталі роботи цього сучасного освітньо-дослідницького простору, а також про можливості для студентів.

Чому обирають 3D-друк

Адитивне виробництво — це технологія створення об'єктів за тривимірною цифровою моделлю шляхом пошарового нанесення матеріалу. Сам процес часто називають «вирощуванням», оскільки виріб формується поступово, шар за шаром, у напрямку знизу вгору або зверху вниз — залежно від типу обладнання та обраної технології. Найбільш відома ця технологія під назвою 3D-друк.

Нині адитивні технології активно використовуються для виготовлення прототипів, тестових зразків і готових деталей з різноманітних матеріалів — від пластика й полімерів до металевих і композитних сумішей. Відтак, 3D-друк широко застосовується у промисловості, машинобудуванні, медицині, побутовій сфері, будівництві, військовій галузі, дизайні тощо. За допомогою 3D-принтерів виготовляють елементи салонів автомобілів, авіаційні вузли, медичні імпланти, елементи двигунів та багато іншого.

Для компаній ця технологія стала ефективним способом створення наочних макетів і прототипів. Адже це дозволяє перевірити функціональність, зовнішній вигляд і відповідність виробу технічним вимогам ще до запуску в серійне виробництво, відтак — заощадити час і ресурси.

Нині ринок праці потребує фахівців, які уміють працювати з новітніми технологіями. Отже, потрібно готувати кадри, які не лише володіють сучасними навичками, а й здатні швидко адаптуватися до технологічних змін і бути гнучкими в роботі з інноваційними рішеннями.

Відповідь викликам часу

«Навчання має бути сучасним і практичним. Тому ми створили Навчально-наукову лабораторію «Технології адитивного виробництва», щоб дати студентам більше, ніж стандартні знання з підручників. Ми об'єднали науку, навчання і практику задля підготовки фахівців нового покоління», — пояснює Сергій Герасимнюк, в.о. завідувача кафедри інноваційної архітектури та дизайну, доцент кафедри.

У лабораторії для студентів і викладачів ІІНО КНУБА відкриваються можливості для вивчення адитивних технологій, проведення наукових досліджень і експериментів із сучасними цифровими технологіями, вдосконалення

презентацій ідей та спрощення процесів проєктування. А ще — можливість попрактикуватися на інноваційному обладнанні, яке використовується на реальних виробництвах, і впровадити новітні технології у виробничі процеси. Таким чином студенти можуть підготуватися до сучасних викликів у галузі цифрового моделювання та 3D-друку.

Оснащення лабораторії відповідає сучасним вимогам. Тут встановлено 3D-принтери та плотери, проєктори й інтерактивна дошка, сучасні ноутбуки. На цьому сучасному обладнанні можна виготовляти прототипи для дизайнерських, архітектурних та інженерних проєктів, створювати макети для виставок, презентацій, навчальних цілей і тестування інноваційних матеріалів.

Зокрема 3D-принтер Bambu Lab P1S дозволяє створювати точні деталізовані моделі з різних матеріалів. Завдяки автоматичному калібруванню і високій швидкості друку ці пристрої ідеально підходять для архітектурного та дизайнерського моделювання.

Використовуючи 3D-друк, студенти можуть створювати фізичні макети будівель, інтер'єрів і об'єктів міського середовища, тестувати складні форми та конструктивні рішення до їхньої реалізації, а також швидко виготовляти прототипи для порівняння концепцій.

Фізичні моделі, створені за допомогою 3D-друку, підсилюють презентацію архітектурних і дизайнерських проєктів: вони дозволяють краще передати об'єм, пропорції та деталі, додають тактильності, а також надають можливість демонструвати внутрішню структуру об'єкта за рахунок модульності.

Нині лабораторія активно розвивається і до її роботи залучається все більше студентів. До прикладу, Катерина Шурупова при виконанні своєї кваліфікаційної роботи про дизайн проєкту фірмового стилю спортивної школи розробила логотип та як презентаційний матеріал надрукувала на 3D-принтері брелок зі створеним логотипом.

Ключові сфери роботи

Лабораторія орієнтована на кілька важливих напрямів. Насамперед це дослідження і впровадження адитивних технологій у сферу будівництва, архітектури та урбаністики. За допомогою 3D-друку тут розробляють архітектурні макети, будівельні конструкції та урбаністичні моделі, що дозволяє відпрацьовувати нестандартні проєктні рішення та апробувати нові технології.

Також лабораторія інтегрує цифрові технології у навчальний процес, готуючи студентів до роботи із сучасними інструментами проєктування, моделювання та виготовлення архітектурних форм і будівельних елементів. Особливу увагу приділяють дослідженню оптимізації геометричних і матеріальних характеристик об'єктів, виготовлених за допомогою адитивних технологій.

Наукові та навчальні пріоритети

Серед наукових напрямів лабораторії — впровадження сучасних інформаційних технологій у підготовку фахівців, розробка рекомендацій щодо використання 3D-друку в будівництві, архітектурі та містобудуванні. Особливу увагу приділяють аналізу технологічних трендів, оптимізації параметричного і генеративного дизайну та дослідженню впливу цифрових рішень на економіку будівельних проєктів.

Лабораторія також є платформою для дослідження можливостей 3D-друку в архітектурі, урбаністиці, виготовленні прототипів, макетів і презентаційних моделей. Важливим напрямом є створення цифрових моделей і макетів для навчальних та практичних завдань студентів.

Можливості для студентів і викладачів

Лабораторія є відкритим простором для студентів, викладачів та науковців. Тут регулярно проводяться майстер-класи, тренінги, воркшопи, де учасники вивчають особливості 3D-друку, цифрового моделювання та адитивних технологій.

Наприклад, під час воркшопу «3D-друк в архітектурі та дизайні: від цифрової моделі до фізичного об'єкта», студенти та викладачі ІІНО КНУБА дізналися про можливості використання 3D-друку в архітектурній та дизайнерській практиці — зокрема, як сучасні адитивні технології допомагають ефективніше реалізовувати і презентувати власні проєкти. Також вони мали можливість ознайомитися з технічним обладнанням лабораторії, дізналися про вимоги до цифрових моделей, особливості підготовки файлів у різних програмах, і навіть побачили приклади надрукованих об'єктів.

Окремий напрям — це навчання роботі з обладнанням лабораторії. Студенти мають можливість самостійно працювати на сучасному обладнанні, виконувати індивідуальні й командні проєкти.

Платформа для розвитку інновацій

У майбутньому в Навчально-науковій лабораторії «Технології адитивного виробництва» планують розширювати напрями діяльності, розробляти методологічні рекомендації для будівельної галузі та архітектури, проводити наукові конференції й виставки. У планах також налагодження співпраці з партнерами.

«Завдяки таким ініціативам, українська будівельна та архітектурна освіта поступово переходить на якісно новий рівень, формуючи фахівців, які вже сьогодні готові працювати з технологіями майбутнього», — підсумував Сергій Герасимнюк.

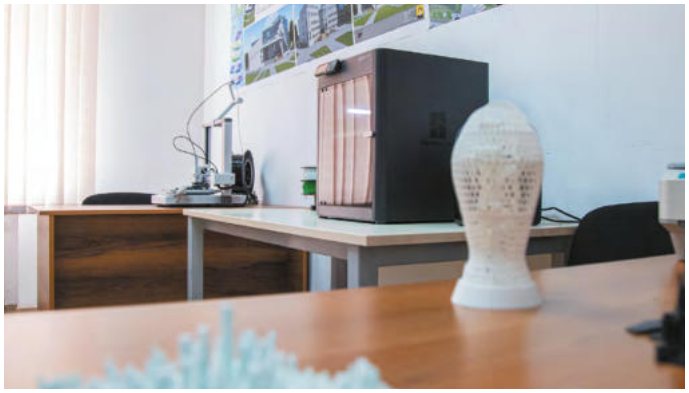

НОВІ ПІДХОДИ У БУДІВНИЦТВІ – ДОСВІД ПРОФЕСІОНАЛІВ-ПРАКТИКІВ

Ознайомлення викладачів, майстрів виробничого навчання і студентської спільноти закладів професійно-технічної та вищої освіти з інноваційними рішеннями у галузі будівництва – справа, що має тривати цілий рік. Навіть у спекотну, неквапливу і дещо розслаблену літню пору теплих сонячних днів і розквіту природи. Так вважають організатори навчальних семінарів із поширення новітніх будівельних технологій. 16 червня 2025 року такий семінар у рамках співпраці Профспілки будівельників України з компанією BarkS, журналом Prof Build, компанією Würth – Ukraine («Вюрт – Україна») і Спілкою будівельників Півдня України відбувся в місті Одесі. Захід проходив на базі Одеської державної академії будівництва та архітектури (ОДАБА), яка є провідним будівельним закладом вищої освіти на Півдні України і випускає висококласних фахівців із баченням і розумінням того, як створювати нову якість життя, простір для розвитку та добробуту.

Семінар в Одесі

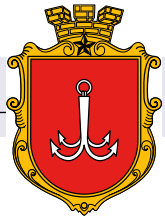

Одеська державна академія будівництва і архітектури знаходиться в історичному центрі Одеси, де майже кожна будівля є пам'яткою архітектури. Заклад був заснований у 1930 році й тоді він мав назву Одеський інститут інженерного цивільного та комунального будівництва. У його складі було 3 факультети: архітектурний, промислового та цивільного будівництва, санітарно-технічний. Минав час, додавалися нові факультети, заклад розвивався. За роки існування виш кілька разів змінював назву. Свою теперішню назву Одеська державна академія будівництва та архітектури отримала у 1994 році. Випускників академії можна зустріти на будівництві великих цивільних і промислових об'єктів, морських і річкових портів, каналів, об'єктах тепло- , водопостачання, вентиляції і каналізації, заводах із виробництва сучасних будівельних конструкцій. Інженери, які закінчили ОДАБА, працюють у найбільших українських будівельних організаціях та компаніях на керівних посадах.

Сьогодні академія включає в себе 5 інститутів, центри доакадемічної і післядипломної освіти. Обираючи цей заклад, молоді люди, а також ті, хто прагне отримати додатково ще одну вищу освіту, знаходять спеціальність кожен собі до душі: хтось відчуває покликання до інженерних наук, інші тяжіють до креативних напрямів. Будівництво; архітектура; геодезія та землеустрій; економіка, менеджмент та маркетинг; дизайн (графічний, інтер'єрів); образотворче мистецтво тощо – можливості для професійного навчання і становлення тут справді щонайширші.

Навчальний семінар із навісних вентильованих фасадів та інновацій у будівельно-монтажних роботах у свою чергу відкрив ширші можливості для отримання якісних знань від провідних професіоналів-практиків будівельної сфери. Провів захід його незмінний координатор і ведучий Олег Борисов, заступник голови Профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України. Навчальний семінар відбувся за безпосереднього сприяння ректора ОДАБА Анатолія Коврова, проректора з навчальної роботи ОДАБА Сергія Кровякова та голови правління організації роботодавців «Обласна спілка будівельників Півдня України» Альони Замелюк.

У семінарі взяли участь представники Одещини, Миколаївщини та Херсонщини. У залі зібралися викладачі, науковці та студенти Одеської державної академії будівництва та архітектури, представники ДНЗ «Одеський професійний ліцей будівництва та архітектури», Відокремленого структурного підрозділу Миколаївський будівельний фаховий коледж Київського національного університету будівництва і архітектури. Завітали також представники Одеської обласної організації профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України, Одеського центру трансферу знань

та технологій, Всеукраїнської громадської організації «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури» в Одеській області, комунального підприємства «Міське капітальне будівництво» м. Одеси.

Такі навчальні семінари є простором не лише для отримання нових актуальних знань, а й для комунікації і налагодження ділових зав'язків, тому їх традиційно відвідують керівники будівельних компаній. Цього разу були представники компаній: «Будівельна компанія «Генерал-Буд», «Стройсфера», «Ліщани», «Доган», «Торговельно-сервісна компанія «Вірамакс», рієлторська компанія «РК-Білдінг».

Головним доповідачем заходу був Валерій Котляр, директор компанії BarkS, ключовим напрямком діяльності якої є розробка та виробництво українських енергоефективних алюмінієвих рішень для будівництва. Спікер докладно розкрив тему навісних вентильованих фасадів (НВФ): які функціональні переваги має ця система облицювання для будівель, із чого вона складається, за рахунок чого забезпечується привабливий естетичний вигляд фасаду при застосуванні цієї системи.

Наступний спікер заходу Роман Вісаріон, інженер-консультант із систем кріплень ТОВ «Вюрт – Україна», ознайомив аудиторію з питаннями кріплення загального призначення, які використовуються для монтажу навісних вентильованих фасадів. Цікавою була презентація щодо діяльності компанії ТОВ «Вюрт – Україна», яка працює на території України з 1993 року. ТОВ «Вюрт – Україна» є дочірнім підприємством виробничо-торгового холдингу Adolf Würth GmbH & Co. KG зі штаб-квартирою в Німеччині. Концерн Adolf Würth GmbH & Co. KG» був заснований у 1945 році. З того часу невелика німецька сімейна компанія, у якій спочатку працювало двоє людей, перетворилася на холдинг світового масштабу, що на сьогодні включає в себе понад 400 компаній у 84 країнах світу. Компанія є не тільки постачальником високоякісних витратних матеріалів та інструментів професійного рівня, але й постачальником комплексних рішень у галузі професійного монтажу, ремонту, обслуговування та виробництва для переробної і добувної промисловості, будівництва, а також автосервісу й автомобілебудування.

Друга частина заходу була присвячена виступам представників Спілки будівельників Півдня України. Петро Ременда, директор ТОВ «БК Генерал-Буд», розповів про збільшення інновацій у будівельно-монтажних роботах. Наталія Гребенник, керівниця Одеського центру трансферу знань та технологій, поділилася інформацією щодо проєкту InnoHub – нового формату взаємодії, де цифрові інструменти, штучний інтелект та живий інтелект науковців працюють разом задля досягнення практичних бізнес-цілей. Геннадій Захаренко, власник компанії ТОВ «ТСК «Вірамакс», ознайомив із системами постійного доступу до фасадів будівлі. Альона Замелюк, директорка ТОВ «Стройсфера Групп», розкрила тему «Ланцюги постачання під час воєнного стану: як забезпечити безперервність будівництва».

Мотиви, які об'єднали організаторів та учасників навчального семінару в м. Одесі, – це прагнення невпинного розвитку, бажання рости і створювати та впроваджувати новітні технології. Щиро вдячні спікерам за змістовне спілкування, ґрунтовну й актуальну інформацію, за знання, що змінюють життя, відкривають нові можливості та створюють наше майбутнє.

Дякуємо одеситам за гостинність!

Рухаємося далі! Відбудуємо Україну разом!

У місті Вільнюсі відбувся V міжнародний чемпіонат зі встановлення риштувань

У червні 2025 року головну редакторку та засновницю журналу Prof Build було запрошено організаторами до Вільнюса, аби особисто відвідати унікальну міжнародну подію, що поєднує будівельну майстерність і спортивний азарт. Йдеться про ScaffChamp powered by Layher – наймасовіший у Європі чемпіонат із встановлення будівельного риштування, в якому професійні команди монтажників з усього світу змагаються у швидкості та точності.

Цьогоріч чемпіонат зі встановлення риштувань у столиці Литви місті Вільнюсі відбувався уже вп'яте. Взяти участь у цій унікальній події зібралися 20 команд із 17 країн світу. Захід проходив 6-7 червня в самому серці спільноти монтажників риштувань Балтії у Вільнюсі – штаб-квартирі Балтійської асоціації монтажників риштувань.

Під час змагань оцінювалась не тільки майстерність, також чітке дотримання правил безпеки і злагодженість командної роботи, що насправді є наріжним каменем успіху в роботі монтажників риштувань. Таким чином суть чемпіонату полягає не тільки в тому, щоб з'ясувати, яка команда найсильніша, головне – привернути увагу широкого загалу до професії монтажника риштувань, яка водночас фізично важка і дуже небезпечна. Щодня ці люди працюють на висоті в різних сферах: від фасадних риштувань для ремонту до промислових риштувань на нафтопереробних заводах чи морських платформах. А отже, правильно встановлені риштування допомагають уникнути нещасних випадків і падінь із висоти й зрештою впливають на ефективність будівельно-ремонтних процесів.

Окрім учасників змагань, подія традиційно збирає численних глядачів. Сотні людей приїжджають просто подивитися, поспілкуватися, хтось – знайти нових партнерів.

Історія чемпіонату

У Вільнюсі перший чемпіонат зі встановлення риштувань відбувся у 2019 році. Тоді участь у змаганнях взяли лише 9 команд із 5 країн. Переможцем стала команда з Литви. За підсумками чемпіонату всі учасники були одностайні в тому, що це цікавий досвід і такі змагання варто

проводити щорічно – щоб побачити, як працюють їхні колеги, поспілкуватися з представниками різних компаній тощо. Але потім почалася пандемія COVID-19 і локдаун, а згодом війна… Утім у 2022 році провели наступний чемпіонат, хоча не всі, хто спершу згодився взяти участь у змаганнях, зрештою приїхали. Були команди, які відмовилися, оскільки вважали, що війна росії проти України десь близько до місця, де проводився чемпіонат.

Змагання, що відбулися 2023 року, були по-справжньому успішними. Відтоді чемпіонат організовують щороку.

Завдання і умови змагань

Учасниками Чемпіонату зі встановлення риштувань 2025 стали 20 команд з усього світу – США, Великої Британії, Німеччини, Франції, Італії, Швеції, Норвегії, Польщі, Угорщини, Словаччини, Ірландії, Чилі, Сербії, Монголії, Румунії, Литви і Туреччини. Змагання відбувалися у два раунди, по 10 команд у кожному раунді.

Завдання, яке стояло перед учасниками, полягало в тому, щоб зібрати складну конструкцію риштування на основі тривимірного технічного креслення із чітким дотриманням визначених правил і за відведений час. Завдання мало бути викликом навіть для елітних команд, щоб вони могли максимально розкрити і продемонструвати свої можливості.

Оцінювали роботу команд незалежні судді. Кожна помилка – штрафувалася, це стосувалося як порушень правил безпеки, так і технічних неточностей. Хто краще встановить риштування під тиском, в умовах запеклої боротьби – той і стане переможцем.

Команди показали дуже різний час. До трійки переможців увійшли: 1 місце – команда RNDV Industries з Литви, 2 місце – команда Projects з Польщі та 3 місце – команда Stabil Építő з Угорщини.

Що зробило Чемпіонат зі встановлення риштувань 2025 особливим?

- Знову новий чемпіон – третій рік поспіль.
- Перша жінка, яка у складі команди взяла участь у чемпіонаті.
- Уперше команди з Північної і Південної Америки.
- Захоплива онлайн-відеотрансляція із тисячами глядачів.
- Анімовані підрахунки балів і коментарі в реальному часі.

Чемпіонат зі встановлення риштувань у місті Вільнюсі – це вже більше, ніж просто змагання, це рух. Його покликання – рухати галузь риштування вперед, підвищувати рівень професіоналізму в цій галузі й привертати увагу до людей, які зводять конструкції, котрим ми часто не надаємо належного значення і ваги.

Хоча української команди на турнірі цьогоріч не було, прапор України був присутній на полі чемпіонату і ведучий неодноразово висловлював публічну підтримку нашій країні. Ще один синьо-жовтий стяг майорить біля входу на територію компанії Layer у місті Вільнюсі – як символ поваги, віри і солідарності з Україною. Дякуємо директору Layher Baltic і Layher Ukraine Віктору Воронцову за запрошення на чемпіонат і за підтримку нашої країни.

Маємо щирі сподівання у найближчі роки побачити на турнірі монтажників з України.

Іван Батрин
операційний директор компанії «Лайєр Україна»

– Для мене це дуже цікава профільна подія. Це як спорт, але з професійним нахилом. Я щасливий, що мав можливість зануритися у неї. Команди не здивували, адже всі вони – профі, і я очікував від них гарних результатів. Команда-переможниця показала дуже злагоджену і точну роботу. Організація на високому рівні. Усе налаштовано і відрегульовано до дрібниць.

Система Allround, з якою працювали команди на чемпіонаті, є унікальною для України, оскільки використовується дуже рідко і мало відома, на відміну від звичайних фасадних риштувань. Система ця цікава не тільки для будівництва, але й для промисловості, адже вона універсальна.

Цей чемпіонат відрізняється від інших такого роду подій більшою енергійністю і об'ємністю. Порівняйте змагання плиточників, де все дуже монотонно, і монтажників риштувань, де будується конструкція – енергійно, швидко, точно.

На жаль, в Україні немає окремої професії монтажника риштувань. Переважно риштуванням займаються самі майстри, які працюють на будівництві. Тому важливо поширювати знання про цю галузь і розвивати її, зокрема через такі події. Я особисто знайомий з кількома монтажниками риштувань, українцями, які працювали в Європі із цими і подібними системами. Потенціал у нашої команди є, але наразі через війну мала ймовірність створення української команди.

Ми повинні в найближчому майбутньому перейти на європейські стандарти у будівництві. Однак поки що цього не відбулося. А це передусім життя і безпека наших будівельників. І захід, який тут проходить, найперше пропагує безпеку на будівництві.

Я на чемпіонаті вперше, і для мене все було нове і цікаве. Професійні коментатори, відео, цікаві люди. Літаки, які пролітали над самим майданчиком. Якісний звук і організація. Фішка була в підрахунку балів і триманні інтриги, хто ж виграв, до самого кінця. Команду-переможницю я помітив із самого початку. Спостерігаючи за їхньою точною, як конвеєр, роботою, я навіть передбачив їхню перемогу. Було видно, що вони дійсно готувалися з повною віддачею, тому і такий результат.

Яскравим був момент нагородження команди-переможниці і їхня радість. Підтримати монтажників приїхала вся їхня компанія, яка займається орендою риштувань, вони приїхали цілими сім'ями із дітьми. Це просто чудово і створює відчуття великої сім'ї! А ще дуже вразили організаційні здібності директора компанії «Лайєр Україна» Віктора Воронцова, у якого мозок працює так само чітко, як той конвеєр, що його продемонструвала команда-переможниця.

ВІКТОР ВОРОНЦОВ: «ІНВЕСТУЙТЕ В УЧАСТЬ У ЧЕМПІОНАТІ – ЦЕ ПРИВЕРНЕ МОЛОДЬ І ЗРОБИТЬ ВАШУ КОМПАНІЮ ПОМІТНОЮ»

Від локальної події до світового проєкту – так змінився чемпіонат монтажників риштувань у Вільнюсі за роки його проведення. ***Віктор Воронцов,*** *директор компанії Layher Baltic і «Лайєр Україна», – людина, яку називають «батьком» чемпіонату. У розмові з Prof Build пан Віктор розповів про значення цих змагань для молоді, яка визначається з майбутнім фахом, гравців бізнесу будівельних риштувань і про те, що можливо все, якщо мислити широко і ставити високі цілі.*

✓ **Як виникла ідея створити ScaffChamp? Що стало поштовхом?**

Ідея виникла у 2018 році, коли ми відповідали за продаж продукції «Лайєр» в Литві, Латвії та Естонії. Щодня частиною мого бізнесу були відвідування промислових і будівельних об'єктів та спілкування з монтажниками риштувань. У більшості своїй це мислячі люди, закохані у свою професію, з величезним досвідом роботи, я багато чому навчився у них. І я подумав: а чому б нам не зробити щось для монтажників? Тоді ми зібралися з командою і в результаті брейнстормінгу у нас з'явилася ідея чемпіонату монтажників риштувань.

✓ **Як змінився чемпіонат за ці роки?**

Кардинально змінився. Перший чемпіонат був чистою самодіяльністю. Команди доводилося вмовляти взяти участь. Рефері були в більшості з країн Балтії. Щиро кажучи, вони не відрізнялися високим професіоналізмом, але були нашими лояльними клієнтами. Чемпіонат проводився в один день на базі найбільшої будівельної виставки, і він був абсолютно локальним. Бюджет складав 15 000 євро, і за це платила компанія Layher Baltic. Я пам'ятаю, що перший відеозапис чемпіонату був зроблений з телефону, який ізоляційною стрічкою примотали до риштувань. На чемпіонат 2025 року приїхали команди від Монголії до Чилі, глядачі з Австралії та Канади, суддівська колегія була із зірок нашого бізнесу з усього світу, трансляція була організована з семи камер, плюс живий коментар від двох найвідоміших коментаторів. Усі професійні ЗМІ світу були присутні на події. Особливо приємно було бачити українські ЗМІ.

✓ **Які країни чи команди найбільше здивували цього року?**

Кожен чемпіонат – це «вау!» на кожному кроці. Для мене цього року було цікаво подивитися команду Чилі, у якій була жінка-монтажниця. Традиційно команди з Азії викладаються на всі 100 % – просто валяться з ніг після виконання завдання, і це викликає у мене повагу. Цього разу були довгоочікувані новачки – команди з Франції, Італії, Німеччини. У чемпіонаті історично є кілька литовських команд, і для них важлива внутрішня конкуренція – випередити сусіда. Завжди мотивовані британці, але, як мені здається, вони ніколи не переможуть у чемпіонаті, тому що для них важлива не швидкість, а безпека, за що я їх дуже поважаю. Цікаво дивитися на команду, яка захищає титул чемпіона, – цього разу це була польська команда.

✓ **Що Ви вважаєте головною цінністю цього заходу для галузі?**

Те, що це свого роду реклама професії монтажника риштувань. Головний виклик для нашого бізнесу сьогодні – дефіцит кадрів. Ми змушені боротися за молодих людей не тільки зі столярами, сантехніками, фасадниками, але й з IT-бізнесом, сферою продажів, інженерією та іншими «офісними» спеціальностями. І основне завдання чемпіонату – показати привабливість, виклики, цифровізацію бізнесу будівельних риштувань і залучити до нас талановиту молодь. Я хочу, щоб мотивацією молоді в нашій професії був челендж, бажання бути № 1, гордість за проєкти, які ніхто не брався робити, а ти зробив. Для мене і багатьох інших професіоналів бізнесу будівельних риштувань гроші ніколи не були пріоритетом, вони автоматично приходять до лідерів.

✓ **Чи планується масштабування — можливо, організація подібних заходів в інших країнах?**

Так, ми хочемо змінити схему організації чемпіонату, тому що кількість охочих взяти участь уже перевищує межі розумного і цікавого проведення. Уже зараз деякі країни проводять свої власні чемпіонати – США, Монголія, Угорщина. Деякі країни відправляють збірні команди – цього року це була Туреччина. І звичайно, у планах проведення чемпіонату в інших країнах. Для мене особисто найбільша мрія — це чемпіонат в Україні, і я впевнений, ми це зробимо, усі разом і з вашою допомогою. Багато відвідувачів по-

дії знають, що я працюю в Україні, і вони прямо запитували: «Вікторе, ми хочемо бачити чемпіонат в Україні! Коли?»

✓ **Як, на Вашу думку, змінюється образ професії монтажника риштувань у світі та в Україні?**

Складне питання. Те, що відбувається в Європі, Північній Америці, Австралії та Новій Зеландії, у країнах Латинської Америки, – це революція в бізнесі будівельних риштувань. Найсуворіші стандарти безпеки в першу чергу, сертифікація систем будівельних риштувань, вимога креслень і статичних розрахунків для будь-яких конструкцій, сумісність з BIM, суворий контроль за дотриманням законів, збільшення продуктивності праці, боротьба за працівників, інвестиції в них. Тотальна цифровізація всіх технологій і процесів, smart scaffolders, універсальні працівники з множинними кваліфікаціями. І, на жаль, відставання України в усіх цих процесах. Зараз наше завдання в Україні – реєстрація професії монтажника риштувань, створення навчальних програм. У порівнянні з Литвою це відставання у 20 років, у порівнянні з Великою Британією – 40-50 років. Ми можемо багато зустрічатися і говорити, але рушій змін один – стандарти безпеки ЄС і суворий контроль за їхнім дотриманням з боку держави.

✓ **Які виклики стоять перед фахівцями галузі сьогодні?**

Вони стабільні в останні десятиліття – підвищення безпеки та продуктивності праці. Увесь розвиток нашої галузі відбувається під знаком цих двох пріоритетів. Якщо ви оцініте всі останні кардинальні зміни в галузі: цифровізація, сумісність з BIM-процесами, роботизація, створення нових деталей – їхньою метою є виготовити більше продукції меншою кількістю працівників і без нещасних випадків на виробництві. Для мене особисто завдання № 1 – зробити так, щоб після робочого дня всі працівники нашої галузі повернулися до своїх родин. Коли я починав працювати в бізнесі будівельних риштувань у 2011 році, щороку в Литві гинуло 2-3 монтажники риштувань. І я пишаюся тим, що разом із Трудовою інспекцією Литви ми домоглися нульового показника нещасних випадків у нашій галузі, і це незважаючи на кратне зростання обсягу робіт. І мені дуже сумно бачити, що з Українською інспекцією праці навіть контакту неможливо встановити, я вже не кажу про співпрацю.

✓ **Як підвищити престиж цієї професії серед молоді?**

Для початку зареєструвати професію монтажника риштувань з декількома рівнями кваліфікації. Одночасно створити навчальні програми для системи профтехосвіти та недержавних навчальних центрів. І починати навчати всіх за цими сучасними програмами. Тренд ЄС – універсальний працівник, який має кілька кваліфікацій різного рівня: монтажник риштувань, ізолятор, маляр промислових покриттів. Знання з монтажу будівельних риштувань та безпечної роботи на висоті повинні отримувати представники всіх спеціальностей, які працюють на висоті. З молоддю треба говорити сучасною мовою. І ось тут в України є чому повчитися – я був на форумі «ВАЙБ», який організовувала Львівська обласна військова адміністрація спільно з Українським Бізнес-Братством та компанією «Капітель», і це був найкращий день за три роки моєї роботи в Україні.

✓ **Як Ви оцінюєте потенціал українського ринку риштувань в умовах відновлення країни?**

Він безмежний. Потрібно розуміти, що ринку сучасних будівельних риштувань за стандартами ЄС в Україні просто немає. У цій галузі країна знаходиться на рівні 90-х років, якщо порівнювати з ЄС. Україна стане членом ЄС, і дуже скоро, і тоді одного дня в країні почнуть діяти європейські стандарти. Усі ті компанії, які зараз здають в оренду синій металобрухт із прогнилими палетами у вигляді настилів, стануть банкрутами. І на це накладеться відновлення країни, на гроші іноземних платників податків і за стандартами безпеки ЄС. І відновлення не буде ремонтом, країна буде заново будувати міста, заводи, аеропорти, інфраструктуру, знову ж таки за найвищими стандартами безпеки та продуктивності. Саме тому ми тут!

✓ **Яким Ви бачите ScaffChamp за 5 років?**

В Україні і з українськими командами на п'єдесталі. У мене ця мрія з 2022 року. В одній литовській компанії працювало понад 200 монтажників риштувань з України, і абсолютна більшість із них повернулася в лютому 2022 року захищати свою країну. Для мене і всіх учасників чемпіонату було честю бачити на ньому ветерана ЗСУ з 15-річним досвідом монтажника, який також пішов добровольцем на початку повномасштабної війни. Ми повинні показати всьому світові силу і досвід українських монтажників, і Україна – найкраще місце, щоб це зробити.

✓ **Чи є плани співпраці з українськими навчальними закладами або асоціаціями?**

Ми активно працюємо з профтехосвітою з початку 2023 року. В Україні є три навчальних центри, які проводять навчання, необхідні для роботи на будівельних риштуваннях, за програмами ЄС – такі центри відкриті у Львові, Дніпрі та Кривому Розі. Але мене не влаштовує швидкість змін, ми досі перебуваємо в процесі реєстрації професії та затвердження навчальних планів. Нам дуже допомагає Міністерство освіти і науки, але є певні закони і правила, які ми не можемо перестрибнути, і сам процес іде дуже повільно. Я сподіваюся, що створена у 2025 році Українська асоціація риштувальників прискорить усі ці процеси.

✓ **Що порадите компаніям і монтажникам, які хочуть взяти участь у майбутніх змаганнях?**

Обов'язково брати участь, тому що це переводить команду і компанію на вищий рівень з погляду професійного зростання і дає можливість знайти партнерів як для роботи в Україні, так і для експорту своїх послуг. Інвестуйте в маркетинг своєї участі в чемпіонаті, тому що це приверне молодь до вашої компанії і зробить вас помітними для інших гравців нашого бізнесу. Представляйте і рекламуйте свою країну. Ну а під час змагань – не поспішайте. 90 % помилок у змаганнях трапляються через те, що монтажники так хочуть перемогти, що погано виставляють перший рівень риштувань.

✓ **Що для Вас особисто означає цей чемпіонат?**

Раніше мене називали «батьком» чемпіонату, але тепер я передав всю організацію більш молодому і досвідченому в цій галузі колезі і став «дідом» чемпіонату. Найважливіше для мене – це показати всій нашій команді, що МОЖЛИВО ВСЕ. Невелика компанія з маленької країни зробила світовий проєкт, на який люди летять 24 години з трьома пересадками, показують світові свої навички, зав'язують контакти, які конвертуються в мільйонні контракти. Мрійте ширше, ставте високі цілі, нічого не бійтеся і йдіть до своєї мети. У нас все вийде! Слава Україні!

Конкурс **НСАУ 2024**

Номінація: *будівлі та споруди (реалізація), диплом*
Назва об'єкту: *Клініка лазерної косметології "MONE"*
Адреса об'єкту: *вулиця Гетьмана Сагайдачного, 6А, Тернопіль*
Проєктувальник: *проєктне бюро A7 Architects*
Архітектори: *Богдан Гой, Кирило Чуйко*

Номінація: *будівлі та споруди (проєкт), приз*
Назва об'єкту: *Заклад громадського харчування McDonald's*
Адреса об'єкту: *вул. Січеславська Набережна, 33а в м. Дніпро*
Проєктувальник: *FILIMONOV & KASHIRINA architects*
Архітектори: *Филимонов Сергій, Каширіна Наталія, Третяк Анна*

Номінація: *Регенерація історичного середовища (проєкт), диплом*
Назва об'єкту: *Ревалоризація Одеського художнього фахового коледжу ім. М.Б.Грекова*
Адреса об'єкту: *вулиця Преображенська, 14/16*
Архітектори: *Володимир Мещеряков, Оксана Зелинська, Ірина Рогожникова*

Номінація: *Реставрація пам'яток архітектури (проєкт), приз*
Назва об'єкту: *«Реставрація та пристосування під культурно-мистецький центр пам'ятки архітектури - замку XV-XVII ст. (ох. №481)*
Адреса об'єкту: *с. Свірж Львівського району Львівської області.*
Проєктувальник: *Архітектурна майстерня Вербовецького Ю.*
Архітектори: *Ю. Вербовецький, Т. Онищук, В. Кріса, С. Сірий.*
Архітектурні обміри: *В. Лисенкова, К. Черкашин.*

Номінація: *Містобудування, приз*
Назва об'єкту: *комплекс водного дозвілля «Стугна-парк»*
Адреса об'єкту: *с.Нещерів, Обухівський р-н, Київська обл.*
Проєктувальник: *KYRII GROUP*
Архітектори: *Анна Кирій, Андрій Сидоров, Максим Факас*

Номінація: *Будівлі та споруди (реалізація), диплом*
Назва об'єкту: *Ресторан «М'ясо»*
Адреса об'єкту: *вул. Б. Хмельницького, 9Б, м. Винники Львівської області*
Проєктувальник: *5F Studio*
Архітектори: *Андрій Ігнатюк, Іванна Савяк, Ярина Паучок, Алла Сенецька, Олена Ващенко*

Номінація: *«Малоповерхові житлові будинки» (проєкт), приз*
Назва об'єкту: *ZBR House*
Адреса об'єкту: *с.Брюховичі Львівської області*
Архітектори: *Тарас Михаліха, Владислав Маркевич*

Номінація: *«Багатоверхові житлові будинки» (проєкт), приз*
Назва об'єкту: *Житловий будинок*
Адреса об'єкту: *вул.Сахарова, 39 у м. Львів*
Архітектори: *Наталя Зінчук, Дмитро Матвіїшин*

Номінація: *Ландшафтна архітектура (проєкт), диплом*
Назва об'єкту: *Меморіальний Комплекс військових поховань Героїв України*
Адреса об'єкту: *вул. Іллі Мечникова у м. Львів*
Архітектори: *Віктор Кудін, Ольга Рябова, Михайло Карнаухов*

Номінація: *Будівлі та споруди (реалізація), диплом*
Назва об'єкту: *Церква*
Адреса об'єкту: *Яремче*

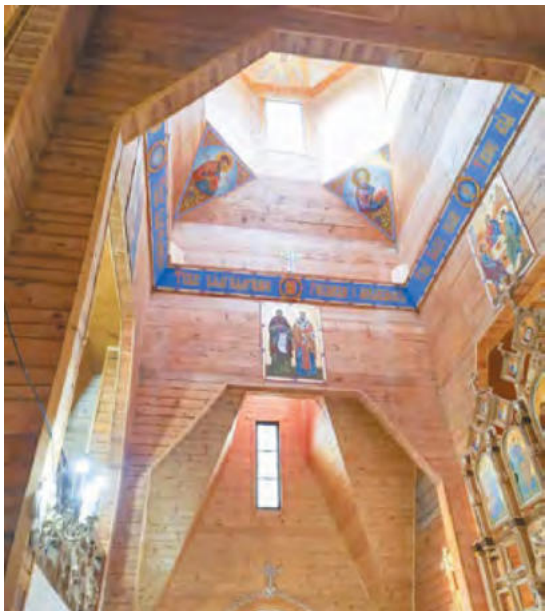

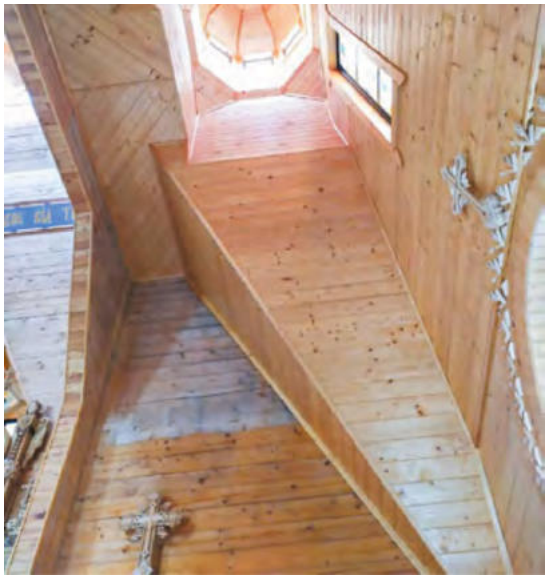

Дніпрометиз
TAS GROUP

Wire you can trust
Дріт якому довіряєш

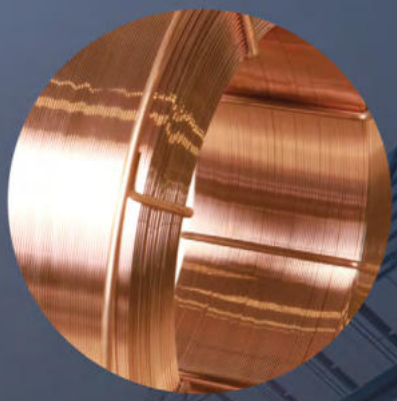

ПРОВІДНИЙ ВИРОБНИК СТАЛЕВОГО ДРОТУ І СТАЛЕВИХ ВИРОБІВ

- СТАЛЕВИЙ ДРІТ
  НИЗЬКО-ВУГЛЕЦЕВИЙ
  І ВИСОКО-ВУГЛЕЦЕВИЙ
- СИСТЕМИ ОГОРОЖ
- ЗВАРЮВАЛЬНІ ВИРОБИ
- СТАЛЕВА ФІБРА

Географія експортних постачань охоплює понад 50 країн світу.
Дніпрометиз сертифікований за міжнародною системою DEKRA та відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 9001:2015

ТОВ ДНІПРОМЕТИЗ ТАС,
Україна, 49081, м. Дніпро,
просп. Слобожанський, 20
+38 (098) 164-40-04
+38 (067) 642-39-99
sale@dniprometyz.com
dniprometyz.com

Філія у м. Києві
Адреса: м. Київ, вул. Острівна,16
+38 (068) 296-23-62
mn.lucenko@dniprometyz.com
dniprometyz.com

Prof Build

ПРОФЕСІЙНО ПРО БУДІВНИЦТВО

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВИДАННЯ ПРО БУДІВНИЦТВО

БУДУЄМО МАЙБУТНЄ РАЗОМ!

Prof Build — платформа для публікацій останніх новин і життя будівельної галузі!

Prof Build завжди в центрі будівельних подій!

- СТАТТІ ПРО МАТЕРІАЛИ І ТЕХНОЛОГІЇ
- ЦІКАВІ ІНТЕРВ'Ю
- АНАЛІТИКА
- НОВИНИ

Друк + ОНЛАЙН

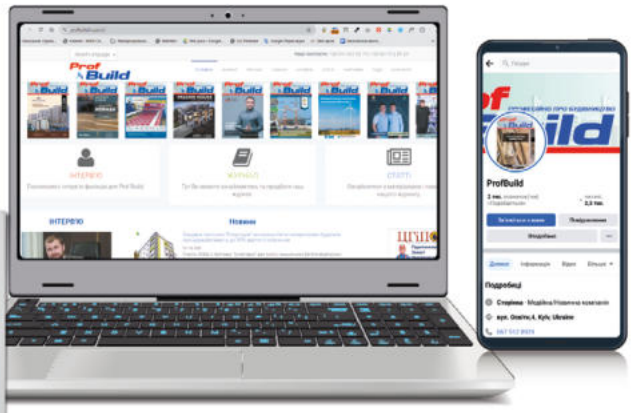

Актуальні новини та життя будівельної галузі на наших інтернет-ресурсах.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДІЛОВИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЖУРНАЛ ПРО СУЧАСНЕ БУДІВНИЦТВО

Мета журналу

Висвітлити актуальну інформацію про будівництво та нерухомість України та інших країн світу, ознайомити читацьку аудиторію з новими технологіями, матеріалами та послугами в будівництві; привернути увагу до проблем будівельної галузі, разом з провідними фахівцями знайти шляхи їх вирішення; розповісти про діяльність компаній, що працюють на будівельному ринку, і про найцікавіші події будівельного світу.

Публікації в Prof Build — це змога в доступному форматі використовувати можливість спілкування зі своєю цільовою аудиторією

Журнал Prof Build входить до:

Конфедерації будівельників України (КБУ), Всеукраїнської спілки виробників будматеріалів, Будівельної палати України, Національного Експертно-будівельного альянсу, Національної спілки архітекторів України, є інформаційним партнером Ліги Майстрів.

profbuild.in.ua info@profbuild.in.ua +380443619279 +380679128929

Дніпрометиз
TAS GROUP

ПРЯМИЙ ІМПОРТЕР БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

SANSTORE

0 800 400 218
050 440 12 05
sanstore@ukr.net

Україна, м. Київ
вул. Пирогівський шлях, 34
san-store.com.ua

Відділ операцій з нерухомістю
Інвест групи «Молодість»

050/097/093 **601 47 77**

molodist.investmentgroup@gmail.com

вул. Заріфи Алієвої 66/1, 2 поверх
(офісний центр Mr Corner)

MOLODIST

molodist.life

Modern Municipal Technologies

Андреєв Сергій Вікторович
Генеральний директор
ГК «СУЧАСНІ МУНІЦИПАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

e-mail: mmt@mmt.com.ua
тел.: +38 067 533 77 88
+38 067 220 15 20

Екотехнік Україна

КОНДРАТЮК
Віктор Васильович
Директор

+380 67 223 44 14
+380 67 328 28 74
Екотехнік Україна

victor.kondratyuk@ekotechnik.cz
м. Київ, Україна, 02002
вул. Микільсько-Слобідська, 2б оф. 281

www.ekotechnik.in.ua

prozorro продажі

СЕТАМ
СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННИХ ТОРГІВ АРЕШТОВАНИМ МАЙНОМ

АУКЦІОНИ НРЦ-ЮКРЕЙН ТЕНДЕРИ
AUCTIONS

ФОНД ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ

ФОНД ДЕРЖАВНОГО МАЙНА УКРАЇНИ

Девочкіна Світлана
Ремонт • Реконструкція • Генпідряд
(067) 542-77-88
arxi.svetlana@gmail.com

BARKS™

Prof Build
ПРОФЕСІЙНО ПРО БУДІВНИЦТВО
ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВИДАННЯ ПРО БУДІВНИЦТВО

Контакти редакції:
+38 (044) 361 92 79
+38 (067) 912 89 29

info@profbuild.in.ua
profbuild.in.ua

SANSTORE

ТОВ ДНІПРОМЕТИЗ ТАС

Провідний виробник дроту і металовиробів,
систем огородження, зварювальних матеріалів, фібри сталевої

49000, Україна, м. Дніпро,
пр. Слобожанський, 20

+38 (056) 376-26-62
+38 (067) 642-39-99

sale@dniprometyz.com

Modern Municipal Technologies

MOLODIST
ІНВЕСТИЦІЙНА ГРУПА

ТОВ «НРЦ ЮКРЕЙН»
Майданчик АТ Прозорро.Продажі та ДП СЕТАМ

Тел.: +380 98 153 70 84
Тел.: +380 93 395 84 28

www.nrcukraine.com.ua
ukraine.nrc@gmail.com

01104, м. Київ,
вул. Болсуновська,
б. 13-15, оф. 829 (IQ)

НРЦ-ЮКРЕЙН

Екотехнік Україна

КОНДРАТЮК
Віктор Васильович
Директор

+380 67 223 44 14
+380 67 328 28 74
Екотехнік Україна

victor.kondratyuk@ekotechnik.cz
м. Київ, Україна, 02002
вул. Микільсько-Слобідська, 2б оф. 281

www.ekotechnik.in.ua

Котляр Валерій
Директор
Україна, 02125, м. Київ,
пр-т Визволителів 17
+38 (067) 579 15 70
+38 (099) 929 39 61

Valerii Kotliar
CEO
Ukraine, 02125, Kyiv,
ave. Vyzvolyteliv 17
vk@barks.com.ua
barks.ua

Svetlana Devochkina
Repair • Reconstruction • General contract
(067) 542-77-88
arxi.svetlana@gmail.com

Prof Build
ПРОФЕСІЙНО ПРО БУДІВНИЦТВО
ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ВИДАННЯ ПРО БУДІВНИЦТВО

Контакти редакції:
+38 (044) 361 92 79
+38 (067) 912 89 29

info@profbuild.in.ua
profbuild.in.ua

КБУ | Конфедерація Будівельників України

Конфедерація будівельників України

Конфедерація будівельників України (КБУ) — це найбільше галузеве об'єднання в Україні, що представляє понад 900 членів, а це понад 100 тисяч працівників в будівельній та суміжних галузях, та має представництва в усіх регіонах України. КБУ створена у 2011 році.

Напрямки діяльності:

- допомагаємо бізнесам рости та розвиватися
- беремо участь у формуванні будівельного ринку та нормативно-правових правил гри
- сприяємо налагодженню партнерських зв'язків
- забезпечуємо діалог між представниками влади та бізнесу

Конфедерація будівельників України активно розвиває міжнародне співробітництво, спрямоване на інтеграцію української будівельної галузі у світовий ринок, укладає договори партнерства з профільними асоціаціями, бере участь у глобальних форумах і ініціативах, обмінюється досвідом.

На сьогодні КБУ має доступ до 300,000 компаній по всьому світу.

КБУ | Конфедерація Будівельників України

Ставайте частиною найбільшої будівельної спільноти країни та відкривайте нові можливості для вашого бізнесу.

- Знаходьте надійних партнерів для ваших проєктів.
- Нетворкінг на високому рівні — спілкуйтеся з представниками влади та топовими експертами.
- Беріть участь у головних виставках і форумах, де презентують інновації та тренди будівництва.
- Рекламуйте свої товари та послуги серед професіоналів галузі.

Залишайтесь з нами на зв'язку

Україна, 01001, м. Київ,
вул. Михайла Грушевського, 3

(044) 200 04 52
(050) 200 04 52

office@kbu.org.ua
pr1.kbu@gmail.com

kbu.org.ua
facebook.com
instagram.com
linkedin.com
tg.com
x.com

ПЕРЕМОЖЕМО І ВСЕ ВІДБУДУЄМО!

ОРГАНІЗАТОРИ ФОРУМУ:

КБУ Конфедерація Будівельників України

PREMIER EXPO 25 YEARS

ЗА ПІДТРИМКИ:

FIEC Федерація Європейської Будівельної Промисловості

В РАМКАХ:

REBUILD UKRAINE 13-14 листопада 2025 CONSTRUCTION & ENERGY

REBUILDUKRAINE.IN.UA

RECOVERY CONSTRUCTION FORUM 4.0

13 ЛИСТОПАДА 2025 | EXPO XXI, ВАРШАВА, ПОЛЬЩА

RECOVERY CONSTRUCTION FORUM: Платформа діалогу та співпраці для ефективної відбудови України.

Мета — посилити партнерство, пришвидшити реалізацію проєктів та створити довгострокові рішення для відновлення інфраструктури України.

400+ УЧАСНИКІВ

ДО УЧАСТІ ЗАПРОШУЄМО:

- Будівельні та інжинірингові компанії
- Міжнародні установи та фонди
- Виробників будівельних матеріалів, техніки та обладнання
- Консалтингові та страхові компанії
- Представників галузевих асоціацій
- Девелоперів
- Підрядні компанії
- Інвесторів
- Архітекторів
- Громади

ДОЄДНУЙТЕСЬ!

Для членів Ради директорів КБУ та стратегічних бізнес-партнерів КБУ-20%

Для дійсних членів КБУ -10%

REBUILD UKRAINE

5А МІЖНАРОДНА ВИСТАВКА | КОНФЕРЕНЦІЯ

CONSTRUCTION & ENERGY

13 - 14 ЛИСТОПАДА 2025

EXPO XXI | ВАРШАВА | ПОЛЬЩА

ПІД ПАТРОНАТОМ:

Міністерство енергетики України

ЗА ПІДТРИМКИ:

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

У ПАРТНЕРСТВІ З:

European Commission

КБУ Конфедерація Будівельників України

Асоціація «Укрводоканалекспертиза»

Асоціація сонячної енергетики України

Національна асоціація добувної промисловості України

REBUILD UKRAINE

COOPERATE TODAY

INVEST IN TOMORROW

ГОЛОВНИЙ ОРГАНІЗАТОР:

PREMIER EXPO

pe.com.ua

РЕЄСТРУЙСЯ ЗАРАЗ

REBUILDUKRAINE.IN.UA

15-ТА ЩОРІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ДЛЯ УЧАСНИКІВ РИНКУ БУДІВЕЛЬНИХ СУМІШЕЙ, ФАРБ ТА УТЕПЛЮВАЧІВ

BUDMIX.2025

24-25 ВЕРЕСНЯ 2025
КИЇВ, FAVOR PARK HOTEL

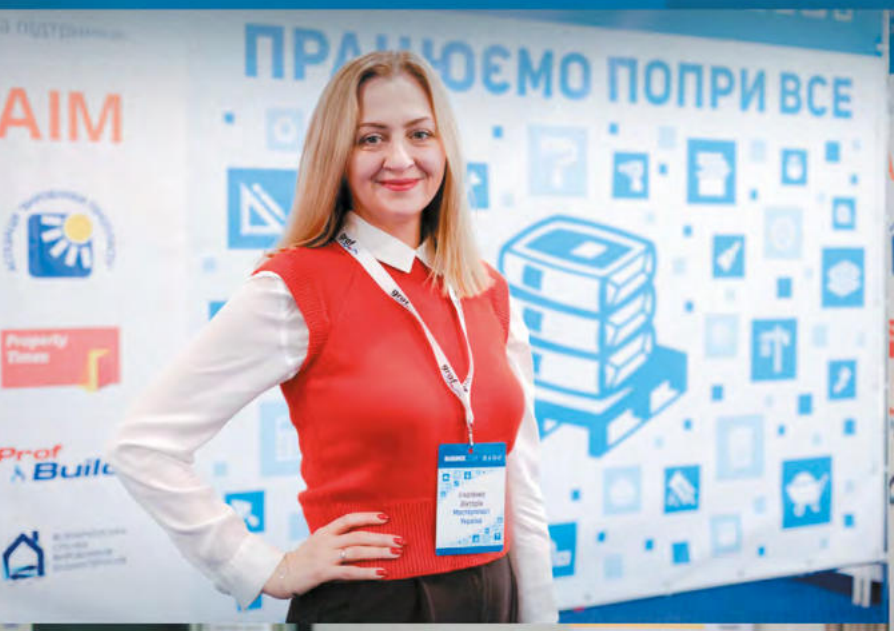

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СПОНСОР: PARGET MAKINA

СПОНСОРИ: sk chem, hlr рішення для лабораторій

+38 097 0437767 viktoria@budmix.org budmix.org

ЛІРА версія 10.14

Програмний комлекс для проектування і розрахунку будівельних конструкцій

Підтримка користувача

• уроки і навчання на платформі YouTube;
• доступність в соціальних мережах Facebook, Telegram, Twitter(X);
• зворотній звя'зок і врахування побажань користувачів.

Імпорт/Експорт та елементи BIM

Розрахунки стають частиною єдиної інформаційної моделі завдяки інтеграції з платформами:

• *.neu, *.SAF, *.IFC, (універсальні формати);

• Autodesk Revit;
• Tekla Structures;
• Advance Steel;

• *.dxf (AutoCAD);
• *.inp (Abaqus);
• *.s2k (SAP2000);
• *.msh (gmsh).

Архітектурні елементи

Прискорюють процес створення розрахункової моделі та дають можливість:
• повністю змоделювати перекриття, стіну, балку, колону без розбивки на скінченні елементи (одним елементом), перехід до скінченно-елементної моделі виконується в процесі розрахунку;
• гнучкість при внесенні змін у розрахункову модель;
• зручна інтеграція з іншими програмами.

Єдине середовище

З модулями програмного комлексу:
• Монтаж;
• Ґрунт;
• Динаміка+;
• Теплопровідність;
• Фільтрація;
• Конструктор перерізів;
• PUSHOVER

OpenLira

• створення власних скриптів для виведення результатів розрахунку у вигляді ізополів, епюр і графіків;
• використання скриптів для формування фрагментів розрахункової моделі і створення навантажень;
• табличне і графічне редагування геометрії і властивостей розрахункової моделі;
• відкрита модель (LiraAPI) для розробки власних модулів.

Розрахункові моделі

В основу розробки програмного комплексу закладені складні математичні моделі:
• лінійна і нелінійна динаміка в часі;
• стаціонарна і нестаціонарна теплопровідність;
• стаціонарна задача фільтрації;
• фізична і геометрична нелінійність;
• нелінійний квазістатичний аналіз (PUSHOVER Analysis).

Використовуйте новітні технології розрахунку

www.lira10.com

Почни власний бізнес разом !

Layher

Більше можливостей. Система риштування.

- **Світовий лідер: система риштувань №1, виготовлена в Німеччині**
- **Надійність, безпека та сертифікована якість**
- **Заробляй уже з першого проєкту**
- **Підтримка, навчання та доступ до реальних клієнтів**
- **Всього від 5000 Євро стартового капіталу – і ти вже власник бізнесу!**

Продукція та рішення Layher:

- Фасадне риштування
- Тимчасові системи захисту
- Сцени і трибуни
- Алюмінієві мобільні вишки
- Професійні драбини

Рішення для безпечної роботи на висоті в галузях:

Легка промисловість · Важка промисловість · Енергетика · Суднобудування · Авіація · Гірничодобувна галузь · Рішення для оборонного сектору

Збільшуй свій дохід як підприємець. Обирай Layher – та починай уже сьогодні!

ТОВ "ЛАЙЄР УКРАЇНА"
48505 вул. Ягільницька 82,м. Чортків, Тернопільська обл.
+380 96 004 7077
info@layher.ua

www.layher.ua